

Antas ng Kasanayan sa Buhay at Karera ng mga Mag-aaral ng Edukasyon: Isang Convergent Parallel Approach

Ms. Remelyn Dunton Florentino

Abstract

Ang layunin ng pag-aaral na ito ay tuklasin at ilarawan ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng Edukasyon. Gumamit ang pag-aaral ng disenyo ng pinaghalo-halong metodo, na may parallel convergent approach. Ang mga kalahok sa pag-aaral ay ang mga mag-aaral ng Education sa KCAST. Mayroong 215 na mag-aaral na pinili nang sapalaran para sa kwantitatibo na datos at 14 mag-aaral na pinili nang tumpak para sa kwalitatibo na bahagi. Sa kwantitatibo na bahagi, ipinakita ng mga resulta na ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ay mataas. Bukod pa rito, may positibong katamtamang ugnayan sa pagitan ng kanilang mga kasanayan sa buhay at kanilang mga karera. Sa kwalitatibo na bahagi, ipinakita na ang kanilang mga karanasan at estratehiya sa pagpapabuti ng kanilang kasanayan sa buhay at karera ay nahubog ng iba't ibang mga salik. Dagdag pa, ang mga pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa kanilang kasanayan sa buhay at karera ay nagpapakita ng kahalagahan ng pagpapalago ng kumpiyansa, pagtatayo ng solidong network ng suporta, at paggamit ng mga estratehiya para sa matagumpay na pag-unlad sa kanilang mga karera. Ang mga datos mula sa quantitative na bahagi ay karamihang tumugma sa mga resulta ng qualitative na bahagi.

Kabanata 1

INTRODUKSYON

Ang kabanatang ito ay naglalaman ng rasyunale, pananaw at teoretikal na pokus, konseptwal na balangkas awdyens, layunin ng pananaliksik, mga tanong sa pananaliksik, pagsusuri ng kaugnay na literature, kahalagahan ng pananaliksik, at katuturan ng mga katawagan.

Rasyunale

Ang mga kasanayan sa karera ay sumasaklaw sa malawak na saklaw ng mga kakayahan na mahalaga para sa pagkuha ng trabaho at tagumpay sa propesyonal na kapaligiran. Gayunpaman, isang malaking hamon ang kakulangan sa kasanayan sa pagitan ng mga inaasahan ng mga *employer* at ang kahandaan ng mga naghahanap ng trabaho, partikular na sa mga bagong gradweyt. Ang hindi pagkakatatugmang ito ay madalas na nagreresulta sa *underemployment* o kawalan ng trabaho, na nagtatampok ng pangangailangang mas tutukan ang praktikal na pagsasama ng paglinang ng kasanayan sa mga kurikulum ng edukasyon upang mapunan ang agwat na ito at mas mahusay na maihanda ang mga mag-aaral sa mga pangangailangan ng tunay na mundo (Overton et al., 2019).

Sa pandaigdigang konteksto, isang pag-aaral na isinagawa sa 273 na mag-aaral sa kolehiyo sa Tsina ang nagpakita ng matibay na positibong ugnayan sa pagitan ng kasanayan sa edukasyon sa karera. Gayunpaman, ipinapakita ng pandaigdigang datos na 13.6% ng kabataan sa buong mundo ay walang trabaho, kung saan marami ang nagsasaad na ang kakulangan sa praktikal na kasanayan sa karera ang pangunahing hadlang. Ang hindi sapat na pagsasama ng mga kasanayang ito sa mga programang pang-

edukasyon ay lalong nagpapalala sa problema, na nag-iiwan sa mga mag-aaral na hindi handa upang matugunan ang mga inaasahan ng mga employer. Ang pagpuno sa puwang na ito ay mahalaga upang mabawasan ang kawalan ng trabaho at mapabuti ang kahandaan sa karera ng mga gradweyt (Liu et al., 2023).

Ang Isabela State University, Pilipinas, ay nakabuo ng isang kurikulum na naglalayong magbigay sa mga estudyante ng mga kasanayan at katangian na kinakailangan ng iba't ibang kumpanya. Gayunpaman, may malaking alalahanin pa rin tungkol sa bisa ng kurikulum na ito sa pagpapaunlad ng mga partikular na kasanayan sa karera na kailangan ng mga estudyante upang magtagumpay sa trabaho. Ayon sa resulta ng isang pag-aaral, ipinakita na 36% ng mga employer sa buong bansa ang nahihirapang makahanap ng mga nagtapos na may mga mahahalagang kasanayan tulad ng komunikasyon, paglutas ng problema, pagtutulungan, at kakayahang mag-adjust.

Ang isyung ito ay nagpapakita ng pangangailangan para sa isang mas pinasadyang kurikulum na nakatutok sa pag-develop ng mga praktikal na kasanayan na talagang hinahanap ng mga *employer* sa mga bagong nakapag-tapos (Pascua, 2019).

Ang pag-aaral na Antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon: isang *convergent parallel approach* ay may malaking kahalagahan sa lipunan sapagkat tinutugunan nito ang kakulangan ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral, na mahalaga sa kanilang paghahanda para sa propesyonal na mundo. Sa ganitong paraan, ang pag-aaral ay mag-aambag sa mas inklusibong edukasyon, mas produktibong lipunan, at pangmatagalang pag-unlad. Sa kabilang banda, mahalaga at napapanahon ang pag-aaral na ito dahil sa patuloy na pagtaas ng kawalan ng trabaho ng mga kabataan at ang lumalaking agwat sa pagitan ng mga kasanayang natutunan sa paaralan at ng mga inaasahan sa lugar ng trabaho. Sa harap ng mabilis na pagbabago sa pandaigdigang merkado ng trabaho, kailangang agarang matugunan ang kakulangan sa mga praktikal na kasanayan at kahandaan ng mga mag-aaral upang matiyak ang kanilang kakayahang makipagsabayan sa kompetisyon. Ang pag-aaral na pinamagatang “Antas ng Kasanayan sa Buhay at Karera ng mga Mag-aaral ng Edukasyon: Isang *Convergent Parallel Approach*” ay umaayon sa mga naunang pananaliksik tulad ng kay Dogru et al. (2022) na “*Development of Life and Career Skills Scale for University Students*” at kay Abdullah et al. (2020) na “*Life and Career Skills among Technical and Vocational Education and Training (TVET) Students in Vocational Colleges.*” Ang parehong pag-aaral ay nakatuon sa paglinang at pagtatasa ng mga kasanayan sa buhay at karera sa kani-kanilang konteksto, na binibigyang-diin ang kahalagahan ng mga kasanayang ito sa paghahanda ng mga mag-aaral para sa propesyonal na larangan.

Gayunpaman, nananatiling limitado ang mga pananaliksik na tiyak na tumutukoy sa antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon sa mga piling programa, tulad ng sa Institute of Teacher Education ng Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology (KCAST) sa Barangay Maniki, Kapalong, Davao del Norte. Bukod dito, kakaunti ang mga pag-aaral na gumagamit ng *mixed-method approach* upang masusing suriin kung paano naaapektuhan ng mga kasanayan sa buhay ang kahandaan ng mga mag-aaral sa karera.

Layunin ng mananaliksik na maipamahagi ang mga natuklasan ng pag-aaral na ito sa pamamagitan ng mga hardbound na kopya na ipapamahagi nang may estratehiya sa loob ng pamayanang akademiko at sa pamamagitan ng pagpapalathala sa isang internasyonal na dyornal upang matiyak na maaabot nito ang pandaigdigang madla. Makikipag-ugnayan ang mananaliksik sa tanggapan ng pananaliksik upang mag-organisa ng isang pormal na presentasyon at ipamahagi ang mga hardbound na kopya sa mga guro at kawani sa panahon ng nasabing kaganapan. Sa ganitong paraan, mabibigyang-daan ang direktang

pakikilahok at talakayan. Sisiguraduhin din na ang mga hardbound na kopya ay mailalagay sa librarya, upang madali itong ma-access ng mga mag-aaral at mananaliksik.

Pananaw at Teoretikal na Pokus

Ang mananaliksik ay binigyang-diin ang suliranin ng pananaliksik at ginamit ang lahat ng mga pamamaraan na mayroon upang mas mahusay itong maipaliwanag. Sa pamamagitan ng isang kombinasyon ng mga pamamaraan, pinahintulutan niya ang sarili na walang mga limitasyon at, sa gayon, may kalayaan sa pagpili ng mga pamamaraan, teknik, at mga hakbang sa pananaliksik na pinakamahusay na tumutugma sa layunin at pang-unawa sa isyu. Kaya't, susundan ng mananaliksik ang pananaw ng pragmatismo sa pagsasagawa ng pananaliksik na ito. Bukod dito, bilang isang pragmatista, titingnan ng mananaliksik ang iba't ibang paraan upang maisakatuparan ang kanyang pananaliksik sa pamamagitan ng pagkombina ng mga pamamaraang kuantitatibo at kwalitatibo upang malaman ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng institute of teacher education.

Sa pag-aaral na ito, ginamit ng mananaliksik ang kombinasyon ng mga pamamaraan ni Creswell (2013), na nakabatay sa pilosopikal na pananaw ng pragmatismo na kinikilala ang kahalagahan ng iba't ibang paraan sa pananaliksik at maluwag na gumagamit ng mga ideya mula sa parehong pananaw ng kuantitatibo at kwalitatibo.

Dagdag pa, Ayon kay Creswell (2012), ang pragmatikong pananaliksik ay nakatuon sa suliranin, nakabatay sa katunayan, at nakapag-aalala sa mga epekto ng mga aksyon. Mahalaga para sa mananaliksik na maunawaan na ang mga pilosopiyang pang-agham na ito ay nagmumula sa iba't ibang pananaw sa mundo upang maunawaan ang mga pagbabago sa paradigma. Sa ibang salita, ang mga pilosopiyang ito ay nagpapakita ng labis na konkretong pang-unawa kung paano tunay na gumagana ang mundo, kaysa sa mga abstraktong ideya o pahayag lamang.

Ang pananaw sa mundo ay ang balangkas ng mga pangunahing palagay, halaga, paniniwala, at pilosopiya sa pamamagitan ng kung saan isang tao ay nagmamasid, nakikilahok, at naiinterpret ang mundo. Ang mga modelo ay nagmumula sa pagmamasid ng mundo. Maaring ito ay inilalabas sa pagsasalita, pagsusuri ng biswal, o paggamit ng mga pormulang matematikal. Ang teorya ay isang koleksyon ng mga konsepto na ginagamit upang itakda at/o ipaliwanag ang ilang pangyayari. Ang kaisipan ay nagmumula mula sa tiyak na modelo. Maari nating maunawaan ang iba't ibang mga phenomena sa lipunan sa tulong ng mga konsepto. Ayon sa mga layunin ng proseso ng pananaliksik, ang mga teorya ay maaaring maging panglarawan, pampaliwanag, o pang-akto (Silverman, 2000).

Inilahad ni Puttergill (2000) ang teorya bilang isang hanay ng mga konsepto na nagbibigay ng paliwanag para sa isang bagay. Ang kadalasang binibigyang kahulugan ng teorya ay mula kay Kerlinger (1979). Isang teorya ay inilalarawan bilang: isang koleksyon ng magkakaugnay na mga konsepto (baryabol), mga kahulugan, at mga pahayag na nag-aalok ng organisadong interpretasyon ng mga pangyayari sa pamamagitan ng paglilinaw ng mga ugnayan sa pagitan ng iba't ibang elemento na may layunin na ipaliwanag ang mga natural na pangyayari.

Sa pag-aaral na ito, ang Social Cognitive Career Theory (SCCT) nila Lent et al., (1994) ay gagamitin bilang pangunahing balangkas. Ayon sa SCCT, ang mga salik na ito; *self-efficacy*, *outcome expectations*, at *personal goals* ay magkakasamang humuhubog at nagtutulak sa mga interes, pagpili, at pagganap sa karera sa pamamagitan ng pag-impluwensya kung paano ang mga indibidwal ay lumalapit at tumutugon sa mga hamong may kaugnayan sa karera. Ang magkakaugnay na ugnayang ito ng mga impluwensya ay hindi lamang nagtatakda ng direksyon ng mga indibidwal patungo sa tiyak na mga landas ng karera kundi

pati na rin sa kanilang kabuuang tiwala sa sarili, kakayahang umangkop, at kakayahan na harapin ang mga komplikasyon sa mundo ng propesyon.

Sa kontekstong ito, ang SCCT ay magbibigay ng mahalagang balangkas para sa pag-unawa kung paano ang tiwala ng mga mag-aaral sa kanilang kakayahan (*self-efficacy*) at ang kanilang mga inaasahan sa tagumpay sa karera ay nagtutulak sa pag-unlad ng mga mahahalagang kasanayan. Sa pamamagitan ng pagsusuri sa mga pangangailangan sa buhay at karera, maaring matukoy ang mga puwang at nagbabagong larangan ng edukasyon.

Bilang karagdagan sa kasalukuyang pokus ng pag-aaral, ito ay konektado sa *Constructivist Learning Theory*, na binuo nina Piaget at Vygotsky (1978), na nagbibigay-diin na ang pagkatuto ay isang aktibong, sosyal na proseso kung saan ang mga indibidwal ay bumubuo ng kaalaman sa pamamagitan ng kanilang mga karanasan at interaksyon sa mundo. Ang teorya ni Piaget ay nakatuon sa mga yugto ng pag-unlad ng kognisyon na tinatahak ng mga indibidwal, na nagpapahiwatig na ang kaalaman ay bumubuo ng sunud-sunod habang ang mga bata ay aktibong nag-eeksplora sa kanilang paligid at inaangkop ang kanilang pag-unawa sa pamamagitan ng assimilation at accommodation. Samantala, idinagdag ni Vygotsky ang sosyal na dimensyon sa constructivism sa pamamagitan ng kanyang konsepto ng *Zone of Proximal Development (ZPD)*, na tumutukoy sa saklaw ng mga gawain na kayang isagawa ng isang mag-aaral sa tulong ng isang mas nakakaalam na tao. Binibigyang-diin ni Vygotsky ang kahalagahan ng *scaffolding*, kung saan ang gabay at kolaborasyon ay sumusuporta sa mga mag-aaral upang magtagumpay sa mga kumplikadong gawain, at ang mga kultural na kagamitan na nagiging tagapamagitan sa kognitibong pag-unlad.

Sa kontekstong ito, ang *Constructivist Learning Theory* ay nagbibigay ng mga pananaw kung paano binubuo ng mga mag-aaral ang mahahalagang kasanayan sa pamamagitan ng aktibo at makabuluhang mga karanasang pang-edukasyon at pakikisalamuha sa ibang tao. Ang mga mag-aaral ng edukasyon ay nakikinabang mula sa mga kapaligiran sa pagkatuto na nagtutulak ng eksplorasyon, pagtutulongan ng mga kapwa, at paglutas ng mga problema sa totoong buhay, na sumusuporta sa pagkuha ng mga kasanayan sa buhay at karera.

Bukod pa rito, ang pag-aaral na ito ay konektado rin sa *Career Development Theory*, na iminungkahi ni Super (1957), isang komprehensibong balangkas na nagbibigay-diin sa umuusbong na kalikasan ng mga pagpili at pag-unlad ng karera sa buong buhay ng isang indibidwal. Ipinapakilala ng teorya ni Super ang konsepto ng *career maturity*, na tumutukoy sa kakayahan ng isang tao na gumawa ng mga may batayang, makatotohanang desisyon sa karera sa iba't ibang yugto ng buhay. Ang kanyang modelo ay nakasentro sa ideya na ang pag-unlad ng karera ay isang proseso na nahahati sa limang yugto: paglago, eksplorasyon, pagtatatag, pagpapanatili, at pag-urong, na bawat isa ay nag-aambag sa kabuuang pag-unawa sa sariling pagkakakilanlan sa karera. Itinatampok ng teorya ang ideya na ang kasiyahan at pagganap sa karera ay malapit na nauugnay sa kung gaano ka-maayos ang pag-align ng landas ng karera sa kanilang umuusbong na *self-concept*.

Sa kontekstong ito, ang *Career Development Theory* ni Super ay magbibigay ng mahalagang pananaw para sa pag-unawa kung paano ang mga mag-aaral ay umuusbong sa mga yugto ng kahandaan sa karera at pagkuha ng kasanayan. Ang mga mag-aaral sa edukasyon ay kadalasang nasa yugto ng paglago at eksplorasyon, kung saan binubuo nila ang kanilang *self-concept* at ini-eeksplora ang iba't ibang aspeto ng kanilang hinaharap na mga papel. Sa pamamagitan ng pagtatasa ng kanilang kasalukuyang *career maturity* at pag-align ng kanilang mga kasanayan sa kanilang mga aspirasyon

Konseptwal na Balangkas

Ipinapakita sa Figura 1 ang balangkas ng pag-iisip ng pag-aaral na ito. Ang malayang baryabol na ginamit

sa pag-aaral na ito ay ang antas ng kasanayan sa buhay na may mga sumusunod na mga indikator: *flexible and adaptability, initiative and self-direction, social and cross-cultural skills, productivity and accountability, lead-*

ership and responsibility, ethical, moral and spiritual values (Fernandez, 2018).

Flexible and Adaptability, ito ang kakayahang mag-adjust sa mga pagbabago at umangkop sa iba't ibang sitwasyon nang may kahusayan. *Initiative and Self-Direction*, ito ay tumutukoy sa abilidad na magsimula ng mga gawain nang kusa at pamahalaan ang sariling pag-unlad at layunin. *Social and Cross-Cultural Skills*, ito kasanayang makipag-ugnayan nang epektibo sa iba't ibang tao at kultura.

Productivity and Accountability, ito ay ang kakayahang maging masipag at responsable sa mga gawain, na may pananagutan sa resulta ng sariling kilos. *Leadership and Responsibility*, ito ay tumutukoy sa kakayahang gumabay sa iba at magpakita ng pananagutan sa mga desisyon at kilos. *Ethical, Moral, and Spiritual Values*, ito ay pagkakaroon ng matibay na prinsipyo sa tamang asal, moralidad, at espiritwal na pamantayan bilang gabay sa kilos at desisyon.

Baryabol

Kasanayan sa Buhay at Karera

- Kakayahang umangkop at makibagay
- Inisyatiba at pansariling direksyon
- Mga kasanayan sa panlipunan at pangkultural
- Produktibidaad at pananagutan
- Pamumuno at pananagutan
- Mga etikal, moral at espiritwal na pagpapahalaga

Figura 1. Konseptwal na Balangkas ng Pananaliksik

Awdyens

Ang mga natuklasan mula sa pag-aaral na ito ay magiging kapaki-pakinabang para sa sang malawak na hanay ng mga tagapakinig, kabilang ang mga magulang at tagapa-ngalaga, mga tagapamahala ng paaralan, mga guro, iba pang mga mananaliksik, mga tagapagtaguyod ng edukasyon, mga patnugot ng mga pahayagan, at mga tagapaglathala. Ang nalikha na kaalaman mula sa pananaliksik ay nagbibigay ng mahahalagang impormasyon sa mga tagapamahala ng paaralan at mga guro tungkol sa antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral sa edukasyon.

Sa pamamagitan ng convergent parallel approach, magiging mas malinaw kung paano ang mga aspeto ng kasanayan sa buhay, tulad ng pagpapalano, komunikasyon, at paglutas ng problema, ay nakaaapekto sa kanilang kakayahang magtagumpay sa kanilang mga karera at sa kanilang pang-akademikong buhay. Maaaring makatulong ito sa mga guro at tagapamahala ng paaralan sa pagbuo ng mga estratehiya na mas magpapalawak at magpapaangat ng kasanayan ng mga mag-aaral hindi lamang sa wika kundi pati na rin sa iba pang aspeto ng kanilang buhay at karera.

Bukod dito, ang tagapaglathala ng journal ay may mahalagang papel sa pagpapakalat ng mga natuklasan upang magbigay ng karagdagang kaalaman at mas mabuting pang-unawa sa antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral, partikular sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, at Technology.

Layunin ng Pananaliksik

Ang pag-aaral na ito, na may kombinasyon ng iba't ibang pamamaraan, ay tatalakayin ang kalagayan ng pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa antas ng kasanayan sa buhay at karera sa kanilang edukasyon.

Upang makalikom ng iba't ibang at komplementaryong datos hinggil sa parehong paksa, gagamitin ang disenyo ng "convergent parallel" approach. Layunin ng mananaliksik na sa pamamagitan ng pag-aaral na ito, mapataas ang kamalayan hinggil sa kahalagahan ng mga kasanayan.

sa buhay at karera, at kung paano ang mga ito ay nakakaapekto sa akademikong tagumpay at sa pagbuo ng mga mag-aaral sa kanilang mga karera.

Sabayang pagkolekta ng kwantitatibong datos, isasagawa rin ang mga kwalitatibong pinaigting na interbyu upang masusing maunawaan kung paano nakakaapekto ang kasanayan sa buhay, tulad ng komunikasyon, pagpapalano, at paglutas ng problema, sa pagkatuto at pagganap ng mga mag-aaral sa edukasyon. Ang pangunahing layunin ng pagkolekta ng parehong kwantitatibong at kwalitatibong datos ay upang pagsamahin ang kanilang mga benepisyo at makuha ang mas komprehensibong pananaw tungkol sa antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral, at kung paano ito tumutulong sa kanilang tagumpay sa edukasyon at sa hinaharap nilang karera.

Mga Tanong sa Pananaliksik

Ginamit ng pag-aaral na ito ang convergent parallel mixed method approach upang masuri ang ugnayan sa pagitan ng antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon. Layunin nitong sabay na makalikom ng datos na kantitatibo at kwalitatibo, pagsamahin ang mga natuklasan, at gamitin ang mga ito upang matugunan ang suliranin ng pananaliksik, na nagreresulta sa mas malalim na pag-unawa sa pamamagitan ng pinagsamang pagsusuri. Partikular, layon nitong sagutin ang mga sumusunod na tanong:

1. Ano ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng Edukasyon?
2. Ano ang karanasan ng mga mag-aaral ng edukasyon sa kanilang kasanayan sa buhay at karera?
3. Sa anong antas nagtutugma ang datos na kantitatibo sa datos na kwalitatibo?
4. Intervention Scheme

Pagsusuri ng Kaugnay na Literature

Ang bahaging ito ng pag-aaral ay naglalaman ng mga kaugnay na literatura at pag-aaral na may kaugnayan sa pananaliksik na ito sa aspeto ng paksa at kalikasan ng pag-aaral. Ang mga katangiang may kaugnayan sa mga baryabol na pinag-aaralan ay nagbibigay ng konteksto at balangkas para sa kasalukuyang pagsisiyasat. Ang pagsusuri ng literatura na ito ay nakatuon sa pagtalakay ng ugnayan ng antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon.

Kasanayan sa Buhay

Ang antas ng pamumuhay ay sumasaklaw sa iba't ibang aspeto, kabilang ang integrasyon ng mga prinsipyo ng edukasyon para sa buhay, ang epekto ng kalidad ng edukasyon sa kabuuang kalidad ng buhay, at ang pangangailangan para sa reporma sa edukasyon. Layunin ng edukasyon para sa buhay na palalimin ang pag-unawa at pagpapahalaga sa buhay, na mahalaga para sa pansarili at panlipunang pag-unlad. Sa ganitong paraan, ang wastong edukasyon ay nagiging pundasyon ng mas maayos at mas makabuluhang lipunan (Losonczy, 2023).

Ang antas ng kasanayan sa buhay ay mahalaga sapagkat ito ang nagsisilbing pundasyon ng kakayahan ng isang indibidwal na harapin ang iba't ibang hamon at pagkakataon sa araw-araw na buhay. Sa pamamagitan ng mataas na antas ng kasanayan, nagiging mas mahusay ang tao sa paggawa ng desisyon, pagresolba ng problema, at pakikisalamuha sa iba, na nagreresulta sa mas maayos na ugnayan at produktibong pamumuhay (Krykun, 2022).

Ang konsepto ng antas ng pamumuhay ay sumasaklaw sa iba't ibang aspeto, kabilang ang biyolohikal, ekonomiko, at panlipunang mga salik. Mahalaga ang pag-unawa kung paano nagkakaugnay ang mga

aspektong ito upang magkaroon ng mas malawak at komprehensibong pananaw sa antas ng pamumuhay. Ang masusing pagsusuri sa ugnayan ng mga salik na ito ay makatutulong sa pagpapabuti ng kalidad ng buhay ng bawat indibidwal at ng lipunan sa kabuuan (Golovin, 2022).

Ang antas ng pamumuhay ay bahagi ng mas malawak na konsepto ng kalidad ng buhay, na may kaugnayan sa pamumuhay, kasiyahan sa buhay, at kabuuang kagalingan. Ang ugnayan ng mga ito ay nagpapakita na ang kalidad ng buhay ay hindi lamang nakabatay sa materyal na aspeto kundi pati na rin sa emosyonal, mental, at panlipunang dimensyon. Upang lubos na maunawaan at masukat ang mga magkakaugnay na konseptong ito, mahalaga ang paggamit ng interdisiplinaryong pamamaraan. Sa ganitong paraan, mas mapapalawak ang kaalaman at mas mabibigyang-halaga ang mga salik na nakaaapekto sa holistic na pag-unlad ng tao at lipunan (Shumilina & Lermontova, 2021).

Ang antas ng pamumuhay ay isang pinagsama-samang categoryang panlipunan at pang-ekonomiya na sumasalamain sa pag-unlad ng pisikal, di-materyal, at panlipunang pangangailangan. Ito ay may direktang epekto sa kalidad ng buhay at kagalingan ng populasyon, na sinusukat gamit ang mga tagapagpahiwatig tulad ng GDP per capita at Human Development Index (HDI). Ang ganitong pagsusuri ay mahalaga upang matukoy ang kalagayan ng isang lipunan at magamit bilang batayan sa pagpapabuti ng mga kondisyon para sa mas mataas na antas ng pamumuhay (Knox, 2024).

Kasanayan sa Karera

Ang mga kasanayan sa karera ay binubuo ng iba't ibang kakayahang mahalaga para sa pagkuha ng trabaho at tagumpay sa propesyonal na kapaligiran. Kasama rito ang parehong teknikal na kasanayan (*hard skills*) at personal na kakayahan (*soft skills*), na nagiging mas mahalaga sa gitna ng tumitinding kompetisyon sa merkado ng trabaho. Ang pagsasanay at paglinang ng mga kasanayang ito ay nagbibigay-daan sa mga indibidwal na maging mas handa sa pagharap sa mga hamon ng propesyonal na mundo at magtagumpay sa kanilang mga karera (Overton et al., 2019).

Ang kahalagahan ng kasanayan sa karera ay nakasalalay sa kakayahan nitong ihanda ang mga indibidwal para sa makabuluhang tagumpay sa kanilang mga propesyon. Ang hard skills, tulad ng teknikal na kaalaman at espesyalisasyon, ay mahalaga para sa pagtupad ng mga partikular na tungkulin sa trabaho, habang ang soft skills, tulad ng komunikasyon, pakikitungo, at pamamahala ng oras, ay tumutulong sa epektibong pakikisalamuha at pamumuno sa mga propesyonal na kapaligiran (Okewole et al., 2020).

Ang kabanata tungkol sa mga kasanayan sa karera ay nagbibigay-diin sa pagkilala at pagpapahayag ng mga transferable skills, ang kahalagahan ng networking, mabisang paghahanap ng trabaho, maayos na paggawa ng CV, at mahusay na paggamit ng mga teknik sa panayam. Ang mga ito ay mahalagang elemento para makakuha ng trabaho sa isang kompetitibong merkado kung saan mas marami ang mga nagtapos kaysa sa mga bakanteng posisyon. Sa pamamagitan ng paghasa sa mga kasanayang ito, nagiging mas handa ang mga indibidwal na maipakita ang kanilang kakayahan, bumuo ng mahalagang koneksyon, at makipagsabayan sa mataas na pamantayan ng modernong empleyo (Rowan & Wood, 2019).

Ang mga mahahalagang kasanayan sa karera para sa mga kabataan, partikular ang mga mag-aaral sa hayskul na may edad 16 at 17, ay kinabibilangan ng malalim na kaalaman sa sarili, impormasyon tungkol sa mga karera, pagpapalano ng karera, pag-explore ng mga pagkakataon para sa pagsasanay, paggawa ng desisyon, at paghahanda para sa trabaho. Ang mga kasanayang ito ay mahalaga sa epektibong pag-unlad ng karera ng mga kabataan, dahil ito ay nagbibigay sa kanila ng mga kasangkapan upang magtagumpay sa pagpili ng landas na nais tahakin, maghanap ng mga angkop na pagkakataon, at maghanda para sa mga hamon ng propesyonal na mundo (Withanachchi et al., 2022).

Ang mga kasanayan sa pamamahala ng karera ay kinabibilangan ng self-management, kaalaman tungkol sa mga organisasyon, tagumpay sa trabaho, at mga pangkalahatang kasanayan. Mahalaga ang mga kasanayang ito para sa mga mag-aaral ng bokasyonal upang makagawa ng mga informed na desisyon tungkol sa kanilang karera, makapag-adjust sa mga pagbabago sa lugar ng trabaho, at matamo ang pangmatagalang tagumpay sa kanilang mga karera. Sa pamamagitan ng pag-develop ng mga kasanayan sa pamamahala ng karera, nagiging handa ang mga bokasyonal na estudyante sa pagpapalano ng kanilang hinaharap, pagtutok sa mga layunin, at pagiging resilient sa harap ng mga hamon sa kanilang propesyonal na buhay (Yordanova, 2024).

Kakayahang Umangkop at Makibagay. Ang konsepto ng kakayahang umangkop at makibagay (*flexibility at adaptability*) ay mahalaga sa iba't ibang larangan. Sa mabilis na nagbabagong mundo, ang mga kasanayang ito ay nagbibigay-daan sa mga indibidwal na harapin ang mga hamon, makasabay sa mga bagong kalakaran, at magtagumpay sa kabila ng kawalang-katiyakan. Sa lugar ng trabaho, ito ay nagpapahintulot sa mga empleyado na mag-adjust sa bagong teknolohiya, sistema, atistratehiya (Hauptman et al., 2024).

Ang kahalagahan ng *flexibility at adaptability* ay makikita sa kakayahan nitong bigyan ang mga indibidwal ng lakas na makibagay at magtagumpay sa harap ng mga pagbabago at hamon. Sa isang mundo na patuloy na nagbabago dahil sa teknolohiya, globalisasyon, at iba't ibang dinamika, ang mga kasanayang ito ay nagiging pundasyon para sa tagumpay sa trabaho, edukasyon, at personal na buhay. Ang *flexible* na tao ay mas madaling nakakapag-adjust sa bagong teknolohiya, proseso, at responsibilidad, habang ang adaptable na tao ay mahusay sa pagtugon sa hindi inaasahang sitwasyon (Wu et al., 2023).

Ang flexibility, na binubuo ng kakayahan sa kasanayan, asal, at praktikal na pag-angkop ng mga empleyado, ay nagtataguyod ng kultura ng adaptability sa loob ng mga organisasyon. Ang ganitong kultura ay mahalaga sa pagpapalakas ng inobasyon, lalo na sa mga sektor na may mataas na teknolohiya, kung saan hinihikayat ang pagtanggap ng mga panganib at eksperimento. Sa pamamagitan ng flexibility at adaptability, nagkakaroon ng mas malawak na espasyo para sa malikhaing ideya at mas mahusay na solusyon, na nagreresulta sa pagpapabuti ng mga proseso at pro-

dukto. Sa ganitong paraan, nagiging mas makabago, kompetitibo, at handa ang mga organisasyon sa mga hamon ng makabagong panahon (Russo et al., 2023).

Bagama't karaniwang itinuturing na positibong katangian ang flexibility at adaptability, may mga hamon na maaaring makahadlang sa kanilang pag-unlad, kapwa sa indibidwal at organisasyon. Isa sa mga pangunahing balakid ay ang resistensya sa pagbabago, kung saan ang takot o kawalan ng tiwala sa mga bagong ideya at proseso ay maaaring magdulot ng pagkapigil sa inobasyon at paglago. Bukod dito, ang limitasyon sa mga mapagkukunan, tulad ng oras, pondo, o sapat na pagsasanay, ay maaari ring makaapekto sa kakayahan ng mga tao o organisasyon na umangkop sa mga pagbabago. Sa kabila nito, mahalagang kilalanin at tugunan ang mga hamong ito upang maitaguyod ang isang kultura ng pagkatuto, pagbabago, at pagiging bukas sa mga posibilidad (Askew, 2023).

Ang *flexibility at adaptability* sa edukasyon ay mahalagang salik sa pagtaguyod ng epektibong pagkatuto sa gitna ng patuloy na pagbabago sa mga pangangailangan ng mag-aaral, teknolohiya, at lipunan. Ang *flexibility* sa edukasyon ay nagbibigay-daan sa mga guro at institusyon na mag-adjust sa iba't ibang estilo ng pagkatuto, paggamit ng makabagong teknolohiya, at pagbuo ng curriculum na nakatuon sa kasalukuyang realidad. Samantala, ang adaptability ay tumutulong sa mga mag-aaral at guro na harapin ang mga hamon ng modernong edukasyon, tulad ng online learning, hybrid na klase, at mga bagong paraan ng pagtuturo (Alat & Suar, 2020).

Inisyatiba at Pansariling-Direksyon. *Initiative and self-direction* sa edukasyon ay tumutukoy sa kakayahan ng mga mag-aaral na aktibong simulan at pamahalaan ang kanilang sariling pag-aaral nang walang labis na pagdepende sa guro o tagapayo. Ang initiative ay ang kanilang kusa na tuklasin at simulan ang mga gawain sa pag-aaral, habang ang self-direction ay ang kakayahan nilang magtakda ng mga layunin, magplano ng mga hakbang, at suriin ang kanilang progreso nang may pananagutan. Ang dalawang ito ay mahalaga upang maging mas independent, motivated, at epektibo ang mga mag-aaral sa pagharap sa mga hamon at oportunidad ng pagkatuto (Kueakomoldej et al., 2024).

Ang inisyatiba at pansariling direksyon sa ay mahahalagang bahagi na nagbibigay-kakayahan sa mga mag-aaral na pamahalaan ang kanilang sariling landas sa pagkatuto. Sa pamamagitan ng inisyatiba, nagiging aktibo ang mga mag-aaral sa paghahanap ng kaalaman, pagbuo ng mga layunin, at pagkilos para matamo ang kanilang mga layunin. Samantala, ang self-direction ay nagtuturo sa kanila na maging responsable, magplano nang mabuti, at magdesisyon nang may layunin sa kanilang pag-aara (Do et al., 2016).

Bukod dito, ang *Self-Directed Learning (SDL)* ay nagbibigay-diin sa inisyatiba at sariling direksyon ng mga mag-aaral, kung saan sila mismo ang nangangasiwa sa kanilang mga layunin sa pagkatuto. Sa ganitong proseso, nagiging aktibo ang mga mag-aaral sa pagpapalano, pagsasagawa, at pagsusuri ng kanilang pag-aaral, na may kaunting pangangailangan para sa tulong mula sa mga guro (Daar & Jemadi, 2020).

Ang tamang kombinasyon ng inisyatiba at suporta ay nagpapahintulot sa mga mag-aaral o mga propesyonal na magtagumpay, magkaroon ng tamang direksyon, at magamit nang epektibo ang kanilang kakayahang maging independent. Sa ganitong paraan, nagiging mas produktibo at matagumpay ang mga indibidwal sa kanilang mga layunin at gawain (Gurieva et al., 2023).

Habang karaniwang itinuturing na positibo ang self-direction, maaari rin itong magdulot ng mga hamon, tulad ng pangangailangan para sa tamang sistema ng suporta upang matiyak na ang mga indibidwal ay epektibong namamahala sa kanilang kalayaan. Ang sobrang kalayaan nang walang sapat na gabay ay maaaring magdulot ng kalituhan o pagkatalo, kaya't mahalaga ang balanse ng self-direction at gabay upang matamo ang pinakamainam na resulta (Looi, 2018).

Mga Kasanayang Panlipunan at Interkultural. *Ang social at cross-cultural skills* ay tumutukoy sa kakayahan ng isang tao na makipag-ugnayan at makipagtrabaho nang epektibo sa mga tao mula sa iba't ibang kultura at panlipunang konteksto. Kasama sa mga kasanayang ito ang empatiya, na nagpapahintulot sa isang tao na maunawaan ang nararamdaman at pananaw ng iba; conflict resolution, na tumutulong sa malusog na pamamahala ng hindi pagkakaunawaan o alitan; at adaptability, na nag-aalok ng kakayahang mag-adjust sa bagong mga sitwasyon at kultura. Ang mga kasanayang ito ay mahalaga sa pagtataguyod ng makatarungan, maayos, at produktibong ugnayan sa mga magkaibang grupo at kapaligiran, lalo na sa edukasyon, trabaho, at iba pang sosyal na konteksto (Tomé-Fernández et al., 2024).

Ang mga kasanayan sa pakikisalamuha at cross-cultural skills ay mahalaga para sa epektibong ugnayan sa mga iba't ibang kapaligiran, lalo na sa mga setting ng edukasyon. Kasama sa mga kasanayang ito ang empatiya, paglutas ng hidwaan, at adaptability, na naapektuhan ng mga kultural na pinagmulan at mga kontekstong panlipunan. Ang pagkakaroon ng mga kasanayang ito ay nagtataguyod ng inclusivity at respeto, na mahalaga sa pagpapalaganap ng isang positibong at produktibong kapaligiran sa edukasyon at sa ibang mga setting (Nakano et al., 2023).

Ang mga *social skills*, kabilang ang empatiya at conflict resolution, ay malaki ang epekto mula sa cultural identity ng isang tao. Ang kultural na pinagmulan ay nakakaapekto sa kung paano nauunawaan at tinutugunan ng isang indibidwal ang nararamdaman at pananaw ng iba (empatya), pati na rin kung paano

nila nilulutas ang mga hindi pagkakaunawaan o alitan (conflict resolution). Gayundin, ang mga pamamaraan ng paglutas ng hidwaan ay maaaring magkaiba batay sa mga tradisyon at paniniwala ng isang tao. Sa kabuuan, ang pag-unawa sa sariling kultural na identidad at ang identidad ng iba ay mahalaga sa epektibong paggamit ng mga kasanayang ito sa mga iba't ibang konteksto (Vega et al., 2024).

Ang pag-*integrate* ng mga Kasanayang Panlipunan at Interkultural sa classroom management ay may malaking kahalagahan sa pagpapabuti ng student engagement, conflict resolution, at cultural understanding. Sa pamamagitan ng pagpapahalaga sa mga kultural na pinagmulan at social identities ng mga mag-aaral, nagiging mas inklusibo at sensitibo ang kapaligiran ng klase, na nagreresulta sa mas mataas na antas ng paglahok at motibasyon mula sa mga mag-aaral. Ang mga mag-aaral ay mas nakikinig at nagiging aktibo sa mga talakayan kung nararamdaman nilang ang kanilang mga pananaw at karanasan ay kinikilala at iginagalang (Aleksandrova, 2023).

Ang pag-unawa sa mga pagkakaibang kultural at sosyal na identidad ay nakakatulong sa pagtukoy ng mga ugat ng alitan at pagbuo ng mga estratehiya para sa mas maayos na resolusyon. Bukod pa rito, ang pagtutok sa cultural backgrounds ay nagsusulong ng mas malalim na cultural understanding, na nagpapalawak sa kamalayan ng mga mag-aaral tungkol sa mga iba't ibang kultura at nagpapalago ng mga social at cross-cultural skills. Ang lahat ng ito ay nag-aambag sa mas produktibong kapaligiran sa pagkatuto, kung saan ang lahat ng mag-aaral ay may pagkakataong magtagumpay at magtulungan sa isang mas maunawaan at respetadong setting (Aleksandrova, 2023).

Produktibidad at Pananagutan. Ang Produktibidad at Pananagutan ay mga konseptong magkakaugnay na nagsusulong ng pagiging epektibo ng mga institusyong pang-edukasyon. Ang pagbabago patungo sa performance-based funding at mga accountability measures ay nagmumungkahi ng tumataas na pangangailangan para sa transparency at mga konkreong resulta, hindi lamang sa higher education kundi pati na rin sa vocational training (Khare et al., 2022).

Ang kahalagahan ng Produktibidad at Pananagutan sa mga institusyong pang-edukasyon ay makikita sa kanilang kakayahang magbigay ng kalidad na edukasyon at pagsasanay, at tiyakin ang tamang paggamit ng mga mapagkukunan. Sa pamamagitan ng *performance-based funding* at *accountability measures*, masisiguro ng mga institusyon na nakatutok sila sa mga resulta at nakatugon sa mga pangangailangan ng mag-aaral at komunidad (Mappadang & Khusaini, 2021).

Ang pagkakaroon ng mga sistemang nagmomonitor at sumusukat sa pagganap ng mga institusyon ay nagpapahintulot sa mas malinaw na pagsusuri ng kanilang epekto sa mga mag-aaral at komunidad. Sa ganitong sistema, nagiging responsable ang mga edukasyonal na institusyon sa pagtutok sa kalidad ng kanilang mga serbisyo, pati na rin sa pagkakaroon ng mga konkreong resulta na nagsusustento sa kanilang pondo at kredibilidad (Fiandi, 2023).

Bukod dito, ang pagkakaroon ng malinaw na pamamahala at pagsusuri ay nag-aambag sa mas mataas na kalidad ng edukasyon at pagsasanay, kaya't mas handa ang mga mag-aaral na harapin ang mga hamon sa kanilang mga karera. Sa pangkalahatan, ang produktibidad at pananagutan ay nagpapaigting ng tiwala sa mga institusyong pang-edukasyon, na mahalaga para sa pangmatagalang tagumpay ng mga mag-aaral at ng lipunan (Deming & Figlio, 2020).

Habang ang mga hakbang sa pananagutan ay maaaring magdulot ng mga pagpapabuti sa mga resulta ng edukasyon, maaari rin itong magdulot ng mga hindi inaasahang epekto, tulad ng pagtuturo batay lamang sa pagsusulit o pagwawalang-bahala sa mga aspeto ng edukasyon na hindi madaling masukat. Ang pagtuon sa mga *standardized* na pagsusulit at mga tagapagpahiwatig ng paagganap ay maaaring magdulot ng pag-aagaw ng atensyon mula sa mas malawak na layunin ng edukasyon, tulad ng pagbuo ng kritikal na

pag-iisip, pagpapalakas ng emosyonal at sosyal na kasanayan, at pagpapalawak ng karanasan sa kultura (Sofoluwe et al., 2020).

Pamumuno at Pananagutan. Ang Pamumuno at Pananagutan ay mga konseptong mahigpit na magkaugnay na humuhubog sa dinamika ng isang organisasyon at sa mga kinalabasan ng lipunan. Ang epektibong pamumuno ay hindi lamang tungkol sa paggabay sa mga koponan, kundi pati na rin sa pagkakaroon ng malalim na pakiramdam ng responsibilidad sa mga stakeholders at sa mas malawak na komunidad. Ang mga lider ay may tungkulin hindi lamang sa kanilang mga miyembro ng koponan, kundi pati na rin sa mga taong apektado ng mga desisyon at aksyon ng organisasyon, tulad ng mga customer, kasosyo, at ang komunidad (Ponomaryov et al., 2024).

Ang kahalagahan ng Pamumuno at Pananagutan ay makikita sa kanilang kakayahang magtakda ng direksyon at magtaguyod ng positibong epekto sa loob ng isang organisasyon at sa mas malawak na komunidad. Ang epektibong pamumuno ay nagsusustento ng motibasyon at produkto ng mga koponan, habang ang responsibilidad ay nagsisiguro na ang mga lider ay hindi lamang nakatuon sa kanilang sariling interes kundi pati na rin sa kapakanan ng kanilang mga kasamahan at ng komunidad (Kayen et al., 2023).

Ang mga lider na may malalim na pakiramdam ng responsibilidad ay nagtataguyod ng mga etikal na desisyon, *transparency*, at *accountability*, na nagpapalakas ng tiwala sa kanilang pamumuno. Bukod dito, ang pagiging responsable ng isang lider ay tumutulong sa pagbuo ng isang malusog na kultura sa organisasyon at sa komunidad, na nagreresulta sa pagtutulungan, pag-unlad, at mas makatarungang pagkakataon para sa lahat. Ang tamang pamumuno na may malasakit ay nag-aambag sa pangmatagalang tagumpay at pagpapabuti ng kabuuang lipunan (Ambrosini et al., 2023).

Ang *leadership* sa edukasyon ay malalim na nauugnay sa konsepto ng responsibilidad, na humuhubog sa bisa at tagumpay ng mga kapaligiran ng pagkatuto. Ang mga epektibong lider sa edukasyon ay hindi lamang naggagabay sa kanilang mga institusyon kundi nag-iinstila rin ng malalim na pakiramdam ng *accountability* sa mga guro at mag-aaral. Ang mga lider sa edukasyon ay may tungkulin hindi lamang sa pagpapaunlad ng mga estratehiya at polisiya kundi pati na rin sa pagtutok sa kalidad ng pagtuturo at pagkatuto, at sa paggawa ng mga desisyon na may malasakit sa mga mag-aaral, guro, at buong komunidad (Kahila et al., 2024).

Ang pagpapalaganap ng responsibilidad sa loob ng paaralan ay nagdudulot ng mas mataas na antas ng motibasyon, pagganap, at pagtutulungan. Sa pamamagitan ng pagpapakita ng liderato na may malasakit at pananagutan, ang mga guro at mag-aaral ay nakakaramdam ng mas mataas na motibasyon at engagement, na nagiging sanhi ng mas magagandang resulta sa edukasyon. Sa pangakalahatan, ang *leadership* sa edukasyon ay isang mahalagang salik sa pagbuo ng isang positibong, makatarungan, at produktibong kapaligiran ng pagkatuto (Stone-Johnson et al., 2023).

Mga Etikal, Moral at Espiritwal na Pagpapahalaga. Ang pagsisiyasat sa mga etikal, moral, at espiritwal na halaga ay nagpapakita ng kanilang mahalagang papel sa pagbuo ng karakter ng indibidwal at sa pag-hugis ng mga pamantayan sa lipunan. Ang mga halagang ito ay nagsisilbing pundasyon sa iba't ibang konteksto, kabilang ang edukasyon, pagpapanatili ng komunidad, at mga legal na balangkas. Sa edukasyon, ang mga etikal at moral na prinsipyo ay tumutulong sa pagpapalaganap ng mga tamang asal, paggalang, at responsibilidad sa mga mag-aaral (Mulang & Putra, 2023).

Ang kahalagahan ng mga etikal, moral, at espiritwal na halaga ay makikita sa kanilang kakayahang magbigay ng gabay sa mga indibidwal at lipunan sa paggawa ng tamang desisyon at sa pagtataguyod ng mga positibong kaugalian. Sa edukasyon, ang mga halagang ito ay nagpapalakas ng integridad at

paggalang, na nagpapabuti sa kalidad ng pagtuturo at pagkatuto. Sa komunidad, sila ay nagsusustento ng pagkakaisa, tiwala, at responsibilidad, na mahalaga sa pagtutulungan at pagbuo ng mga makatarungan at maunlad na samahan. Sa legal na balangkas, ang mga etikal na prinsipyo ay nagsisigurado ng pantay-pantay na katarungan at proteksyon ng mga karapatan ng bawat isa (Clugston & Corcoran, 2023).

Ang pag-aaral ay binibigyang-diin ang kahalagahan ng pagpapalaganap ng mga etikal, moral, at espirital na halaga sa mga mag-aaral sa sekondaryang paaralan sa pamamagitan ng planadong edukasyon, aktibong pakikilahok, at tuloy-tuloy na pagsusuri, na naglalayong paunlarin ang kanilang karakter, pananampalataya, at pagka-makadiyos sa kabila ng mga sumusuporta at mga hadlang na mga salik (Abramov et al., 2022).

Ang proseso ng pagtuturo ng mga halagang ito ay mahalaga upang matulungan ang mga mag-aaral na magtaglay ng matibay na moral compass, na magiging gabay nila sa kanilang mga desisyon at kilos sa hinaharap. Ang planadong edukasyon ay nagbibigay ng mga konkreong aralin at karanasan na nagpapaalala sa kahalagahan ng mga etikal at espirital na pamantayan, habang ang aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral ay nagpapalawak ng kanilang pag-unawa at nagiging daan sa pagpapalakas ng kanilang faith at piety. Ang tuloy-tuloy na pagsusuri ay nagsisiguro na ang mga konseptong ito ay ipinapatupad at pinapahalagahan sa buong proseso ng kanilang pagkatuto, tinutulungan silang magbago at mag-develop sa kanilang pagkatao (Roganova et al., 2023).

Kahalagahan ng Pananaliksik

Ang layunin ng bawat pananaliksik ay makapag-ambag sa umiiral na lupon ng mga kaalaman, at ang resulta ng pag-aaral na ito ay may malaking ambag at pakinabang sa mga sumusunod. Ang pag-aaral ay naglalayong tuklasin ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral sa edukasyon at kung paano ito nakaaapekto sa kanilang tagumpay sa akademiko at sa hinaharap na karera. Ang mga natuklasan mula sa pag-aaral na ito ay maaaring magbigay ng mahahalagang pananaw sa mga **guro at administrador** tungkol sa mga kasanayan na dapat paigtingin upang mas mapabuti ang pagkatuto ng mga mag-aaral at ihanda sila sa kanilang mga karera.

Ang mga datos na nakolekta mula sa mga sarbey at panayam ay magbibigay ng mga pananaw sa mga **administrador ng paaralan** upang matugunan ang mga pangangailangan ng mga mag-aaral, hindi lamang sa kanilang akademikong pagganap kundi pati na rin sa kanilang mga kasanayan sa buhay tulad ng komunikasyon, pamumuno, at paglutas ng problema. Sa pamamagitan ng mga natuklasang ito, matutulungan ang mga institusyong pang-edukasyon, partikular ang mga mag-aaral ng Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology, upang magbigay ng mga makabuluhang karanasan at aktibidad na magpapalago sa kanilang kasanayan sa buhay at karera.

Ang mga kapaligirang nakatuon sa pagpapalakas ng mga kasanayan sa buhay at karera ay magpapalawak ng pananaw ng **mga mag-aaral**, at magbibigay-daan sa kanila upang maging mas bukas sa mga oportunidad at mas handa sa mga hamon ng kanilang mga karera. Sa pag-prioritize ng mga aspeto ng kasanayan sa buhay sa kurikulum, makakatulong ito sa pagpapabuti ng mga mag-aaral sa kanilang edukasyon at pagbuo ng kanilang mga kakayahan na magagamit sa hinaharap na trabaho.

Para sa **mga susunod na mananaliksik**, ang pag-aaral na ito ay nagbibigay ng mahalagang kaalaman tungkol sa ugnayan ng antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral at kung paano ito nakaaapekto sa kanilang tagumpay sa edukasyon at trabaho. Maaaring gamitin ito bilang sanggunian ng mga mananaliksik at edukador, lalo na sa mga nais pag-aralan ang mga aspeto ng edukasyon na may kaugnayan sa pagpapalago ng mga kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral..

Katuturan ng mga Katawagan

Upang mabisang maunawaan ang pag-aaral na ito ay binigyan ng konseptwal at operasyunal na katuturan ang mga katawagan na naitala.

Kasanayan sa Buhay. Ito kilala rin bilang antas ng pamumuhay, ito ay isang sukatan ng pagkonsumo ng mga produkto at serbisyo ng isang tao o grupo (Maunder, 2020). Sa pag-aaral na isinagawa, ito ay tumutukoy sa *flexible and adaptability, initiative and self-direction, social and cross-cultural skills, productivity and accountability, leadership and responsibility, ethical, moral and spiritual values*.

Kasanayan sa Karera. Ito ay tumutukoy sa kaalaman, kasanayan, at karanasan na tumutulong sa isang tao upang magampanan nang mahusay ang kanilang trabaho at pamahalaan ang kanilang karera (Sábio, 2023). Sa pag-aaral na isinagawa, ito ay tumutukoy sa *flexible and adaptability, initiative and self-direction, social and cross-cultural skills, productivity and accountability, leadership and responsibility, ethical, moral and spiritual values*.

Kabanata 2

METODOLOHIYA

Ang kabanatang ito ay nagbibigay impormasyon hinggil sa mga kwantitatibong at kwalitatibong paraan na isasagawa bilang bahagi ng pag-aaral na ito. Nag-umpisa ito sa isang pangkalahatang tanawin ng disenyo ng pananaliksik, lugar ng pag-aaral, mga kalahok, instrumento, pagkuha at pagsusuri ng datos, pagbibigay-diin sa pagkakasunod-sunod at paraan ng paghalo, imahe ng proseso, inaasahang isyu sa metodolohiya, kapani-paniwalaan ng pag-aaral, kahusayan ng instrumento, at etikal na pagsusuri.

Disenyo ng Pananaliksik

Ang pag-aaral na ito ay gumamit ng *mixed methods* na disenyo, partikular ang convergent parallel approach, na kinabibilangan ng sabay na koleksyon at pagsusuri ng datos na parehong kwantitatibo at kwalitatibo. Ang mixed methods ay may mahalagang papel sa pagbibigay ng mas malalim at mas komprehensibong pag-unawa sa isang paksa sa pamamagitan ng integrasyon ng dalawang anyo ng datos. Sa pamamaraang ito, ang kwantitatibo at kwalitatibong datos ay kinokolekta, sinusuri, at inihahambing nang magkatulad upang magbigay ng mas holisticong perspektibo (George, 2021).

Sa konteksto ng pag-aaral, ginamit ang convergent parallel approach upang masuri ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon. Ang kwantitatibong datos ay nagbigay-daan sa pagsukat ng antas ng kasanayan ng mga mag-aaral gamit ang mga istandardisadong instrumento, habang ang kwalitatibong datos ay nagbigay-linaw sa mas malalim na kahulugan ng kanilang karanasan at pananaw. Sa pamamagitan ng sabay na pagsusuri ng parehong datos, mas naipakita ang interseksyon ng mga salik na nakakaapekto sa buhay at karera ng mga mag-aaral, gayundin ang kanilang pangkalahatang kahandaan sa larangang propesyonal.

Ang disenyo ng pananaliksik na ginamit sa pag-aaral na ito ay convergent parallel mixed method. Sa pamamaraang ito, binibigyang-pantay na halaga ang mga bahaging kwantitatibo at kwalitatibo. Ang mga natuklasan mula sa bawat aspeto ay inihahambing, pinagkokontraan, at isinama upang matukoy ang mga bahagi ng pagkakatulad, pagkakaiba, at pagkakaugnay. Pinahihintulutan nito ang mananaliksik na ma-triangulate ang datos at makabuo ng mas malalim at mas masalimuot na pananaw ukol sa pinag-aaralang phenomenon. Ang pangunahing benepisyo ng disenyo ng convergent parallel ay ang kakayahang pagsamahin ang mga kalakasan ng parehong kwantitatibo at kwalitatibong metodo, na nagdudulot ng mas kumpleto at mas matatag na pag-unawa sa masalimuot at maraming aspeto ng paksang pananaliksik (Tomasi et al., 2018).

Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang pamamaraang ito ay lubos na angkop sa pagsusuri ng antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon. Sinusuri ng bahaging kwantitatibo ang nasusukat na datos tulad ng antas ng kanilang kasanayan sa iba't ibang dimensyon ng buhay at karera gamit ang mga istandardisadong instrumento, habang ang bahaging kwalitatibo ay masusing tumatalakay sa mga saloobin, pananaw, at karanasan ng mga mag-aaral kaugnay ng kanilang paghahanda para sa propesyonal na landas. Sa pamamagitan ng integrasyon ng parehong uri ng datos, nagiging mas komprehensibo at holistiko ang pag-unawa sa mga salik na nakakaapekto sa kahandaan at tagumpay ng mga mag-aaral sa larangan ng edukasyon.

Bunga nito, ang pananaliksik na ito ay gumamit ng pamamaraang deskriptibo-korelasyonal. Ang deskriptibo-korelasyonal na pananaliksik ay isang kwantitatibong metodo na naglalayong ilarawan ang ugnayan sa pagitan ng dalawa o higit pang mga baryabol nang hindi binabago ang mga ito. Bagama't hindi nito maitatag ang sanhi at bunga ng mga ugnayan, ito ay mahalaga para sa pagtukoy ng mga padron, uso, at pagbibigay ng batayan para sa karagdagang analitikal na pananaliksik. Bukod dito, ang deskriptibo-korelasyonal ay isang di-eksperimental na disenyo na naglalarawan ng mga katangian ng mga baryabol at ang mga potensyal na ugnayan ng mga ito (Stangor & Walinga, 2014).

Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang pamamaraang deskriptibo-korelasyonal ay angkop para sa pagsusuri ng antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon. Layunin nitong tukuyin ang mga ugnayan sa pagitan ng antas ng kasanayan ng mga mag-aaral sa iba't ibang aspeto ng buhay at karera, at mga posibleng salik tulad ng kanilang akademikong pagganap, personal na pananaw, at kahandaan sa propesyonal na mundo. Ang metodong ito ay nagbibigay-daan upang masuri ang mga pattern at posibleng pagkakaugnay ng mga baryabol na ito, na nagbibigay ng mahalagang pananaw sa mga lugar na dapat pagtuunan ng pansin para mapalakas ang kakayahan ng mga mag-aaral bilang paghahanda sa kanilang karera.

Sa kabilang banda, ang kwalitatibong yugto ng pag-aaral na ito ay gumamit ng *phenomenological inquiry* upang higit pang paunlarin ang kalidad ng balangkas ng pananaliksik. Ang *phenomenological inquiry* ay isang pamamaraang kwalitatibong pananaliksik na naglalayong lubos na unawain at ilarawan ang unibersal na diwa o kahulugan ng isang partikular na phenomenon batay sa direktang karanasan ng mga indibidwal. Gumagamit ito ng mga pamamaraan tulad ng malalalim na panayam at personal na salaysay upang makalikom ng detalyado at makabuluhang mga paglalarawan, na may layuning tuklasin ang mga karaniwang katangian at kahulugan na naglalarawan sa karanasan ng maraming tao, sa halip na magbigay ng malawakang pagpapangkalahatan (Öhlén & Friberg, 2023).

Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ginamit ang *phenomenological inquiry* upang tuklasin at unawain ang mga karanasan at pananaw ng mga mag-aaral sa edukasyon kaugnay ng kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera. Sa pamamagitan ng malalalim na panayam at personal na salaysay, nakalap ang mayamang mga paglalarawan mula sa mga mag-aaral na nagbibigay-linaw sa kanilang mga naranasan, kahandaan, at pananaw patungkol sa pagbuo ng kasanayan sa buhay at propesyonal na landas. Ang pamamaraang ito ay nagbigay-daan sa pagtukoy ng mga karaniwang tema at kahulugan na naglalarawan sa kanilang paglalakbay, na mahalaga para sa mas malalim na pag-unawa sa mga hamon at oportunidad na kinakaharap nila sa proseso ng paghahanda para sa kanilang karera.

Ipinapakita sa Figure 2 ang *convergent parallel mixed method design* na ginamit sa pag-aaral na ito. Malinaw nitong tinutukoy ang layunin at mga tanong sa pananaliksik, at pinapalakas ang integrasyon ng kuantitatibo at kwalitatibong datos sa pamamagitan ng isang maayos na planong integrasyon ng datos, mga visual na presentasyon, at mga pinagsamang presentasyon, na tinitiyak ang pagiging maaasahan ng

pangangalap at pagsusuri ng datos. Ang mga estratehiyang ito ay tumulong sa mananaliksik upang mapakinabangan ang mga lakas ng convergent parallel mixed method design at makuha ang mas komprehensibong pag-unawa sa mga natuklasan.

Figura 2. Convergent Parallel Mixed Method Design

Lugar ng Pagsasaliksikan

Ang Figura 3 ay nagpapakita ng Rehiyonal na Mapa na naglalagay ng diin sa Lokasyon ng Pananaliksik. Ang pag-aaral na ito ay isasagawa sa Kapalong College of Agriculture, Science, and Technology. Ito ang tanging institusyong pang-edukasyong sa Munisipalidad ng Kapalong at maglilingkod sa malaking pangangailangan ng mga studyante para sa abot-kaya, mura, at de-kalidad na edukasyon. Ang lokal na pamahalaan ng Kapalong, Davao del Norte ay nagpasa ng Municipal Ordinance No.

Figura 3: Rehiyonal na Mapa sa Lugar ng Pagsasaliksikan

423 na nagbukas daan sa pagtatatag ng Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology (KCAST). Sa ngayon, ang pagpapatupad ng ordinansa ay napabilis

ng pagsang-ayon ng Commission on Higher Education (CHED) Rehiyon XI. Isang institusyon sa antas ng tersyarya ay binuksan ng Barangay Maniki, isa sa mga barangay sa bayan ng Kapalong.

Bukod dito, nakita ang potensyal ng programa sa agrikultura sa pagtataguyod ng umuunlad na industriya ng agrikultura sa bayan. Binansagan ng CHED Rehiyon XI ang paaralan mula Kapalong College of Arts, Sciences and Technology patungo sa Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology, na nagtataguyod ng agrikultura bilang pangunahing programa ng institusyon. Sinuportahan ito ng Municipal Ordinance No. 724, na nag-amenda sa orihinal na pangalan ng KCAST patungo sa Kapalong College of Agriculture, Science and Technology na may sumusunod na mga programa na inaalok: Bachelor of Agricultural Technology (BAT), Bachelor of Public Administration (BPA), Bachelor of Science in Office Administration (BSOA), medyor sa Office Administration, Bachelor of Science in Business Administration (BSBA) medyor sa Financial Management at medyor sa Marketing Management, medyor sa Human Resource Management at Major in Bachelor of Science in Criminology (BSC) Bachelor of Elementary Education (BEEd.) – Generalist, at Bachelor of Secondary Education (BSEd) medyor sa Ingles, Matematika, at Filipino.

Sa kasalukuyan, tinataguyod ng Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology (KCAST) ang kanilang layunin para sa kumpirmasyon ng kalidad sa lahat ng kanilang mga iniaalok na programa sa pamamagitan ng pagsusulong ng sunod-sunod na boluntaryong akreditasyon sa Association of Local Colleges and Universities Commission on Accreditation (ALCUA).

Partisipante

Ang pag-aaral na ito ay nakatuon sa mga mag-aaral mula sa programa ng edukasyon, partikular ang mga nasa kursong pagsasanay para sa mga guro, upang masuri ang kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera. Ang mga partisipante ay binubuo ng parehong mga kuantitatibong respondente at kwalitatibong kalahok. Sa bahaging kuantitatibo, sinuri ang mas malawak na populasyon ng mga mag-aaral upang masukat ang kanilang antas ng kasanayan gamit ang mga istandardisadong instrumento. Sa bahaging kwalitatibo naman, masusing kinapanayam ang piling mga mag-aaral upang makakuha ng malalim na pananaw at personal na salaysay tungkol sa kanilang mga karanasan, saloobin, at pananaw kaugnay ng kanilang kasanayan at kahandaan para sa kanilang hinaharap na propesyonal na landas.

Kwantitatibong Parte

Ang mga respondente ng pag-aaral na ito ay ang mga mag-aaral ng edukasyon mula sa programa ng pagsasanay para sa mga guro, na may major na Filipino, sa Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology (KCAST), sa ikalawang semestre ng taong akademiko 2024-2025. Pinili ang mga mag-aaral na ito bilang mga respondente dahil ang layunin ng pag-aaral ay suriin ang ugnayan sa pagitan ng feedback ng guro at ang saloobin ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng wika, partikular na sa asignaturang Filipino.

Bukod pa rito, ang mga respondente ay tinukoy sa pamamagitan ng random sampling upang mapanatili ang pagkakapantay-pantay at ang siyentipikong pagiging maaasahan ng pag-aaral. Ang pamamaraang ito ay isang teknik na estadistikal kung saan ang isang sample ay pinipili mula sa isang populasyon sa paraang ang bawat miyembro ng populasyon ay may pantay-pantay na pagkakataon na mapili. Ang random sampling ay nagbibigay-daan sa mananaliksik na makagawa ng mga wastong inferensya at konklusyon tungkol sa mas malaking grupo batay sa datos na nakolekta mula sa isang mas maliit na subset na pinili

nang random. Dahil dito, nagkakaroon ng walang kinikilingang representasyon ng kabuuang populasyon at nababawasan ang bias sa sampling (Taylor, 2023).

Ang pag-aaral ay isinagawa sa mga mag-aaral ng intitute of teacher education.

Ang institusyon ay may kabuuang 1,086 na guro sa edukasyon na may apat na major, 284 na mag-aaral sa Generalist, 353 sa Ingles, 255 sa Filipino, at 294 sa Matematika. Ang angkop na sample para sa pag-aaral ay kinuwenta ng isang estadistiko, na kinabibilangan ng 56 mula sa 284 na mag-aaral sa Generalist, 70 mula sa 353 sa Ingles, 50 mula sa 255 sa Filipino, at 39 mula sa 194 sa Matematika. Mula sa 1, 086 na mag-aaral, 215 ang pinili nang random bilang mga respondente ng pag-aaral. Sa pamamagitan ng pagkuha ng makabuluhang bahagi ng mga mag-aaral, layunin ng pag-aaral na makuha ang komprehensibong pag-unawa sa mga resulta sa iba't ibang larangan.

Talahanayan 1.1

Distribusyon ng Respondente

Antas	Populasyon	Sampol	Porsiyento
Generalist	284	56	5.18%
English	353	70	6.44%
Filipino	255	50	4.65%
Mathematics	194	39	3.59%
TOTAL	1, 086	215	19.85%

Kwalitatibong Parte

Sa kaibahan, ang pagpili ng mga kalahok sa kwalitatibong pananaliksik ay sinadyang gawin. Ang purposive sampling ay isang non-probability sampling technique kung saan ang mananaliksik ay kusang pinipili ang mga kalahok batay sa kanilang tiyak na mga katangian o attributes na may kaugnayan sa tanong ng pananaliksik, na may layuning makuha ang masusing mga pananaw tungkol sa isang partikular na paksa o phenomenon, sa halip na maghangad ng statistical representativeness ng mas malawak na populasyon. Ang sample ay pinipili batay sa mga layunin ng pananaliksik kaysa sa pagkakaroon at accessibility, bagaman ang mga natuklasan ay maaaring hindi mailapat sa buong populasyon (Nikolopoulou, 2023).

Kwalitatibong Parte ng Pag-aaral Kaisa sa kwantitatibong bahagi ng pag-aaral, 14 na kalahok ang pinili at pantay-pantay na nahati mula sa mga mag-aaral sa ilalim ng programa ng pagsasanay para sa mga guro. Ang mga kalahok ay nagmula sa iba't ibang major: Generalist, English, Filipino, at Mathematics. Lahat ng mga kalahok na ito ay mga mag-aaral mula sa programa ng pagsasanay para sa mga guro na lumahok sa mga malalalim na panayam upang mangalap ng kwalitatibong datos.

Ang pokus ng pag-aaral ay ang mga mag-aaral mula sa programa ng pagsasanay para sa mga guro na naka-enrol sa taong akademiko 2025-2026, at ang mga pamantayan ng paglahok ay itinakda upang maiwasan ang pagsasama ng mga mag-aaral na hindi kabilang sa mga nabanggit na major. Layunin nito na mapahusay ang lalim at kalidad ng nakalap na datos. Ang paglahok ay boluntaryo, at napakahalaga na ang mga kalahok na ito ay hindi kasali sa kwantitatibong yugto ng pangangalap ng datos, upang matiyak ang isang walang kinikilingang pananaw sa kwalitatibong pagsusuri.

Talahanayan 1.2

Propayl ng mga Partisipante

NAKATALANG CODE	KASARIAN	MEDYOR
IDI-01	LALAKI	FILIPINO

IDI-02	LALAKI	FILIPINO
IDI-03	BABAE	ENGLISH
IDI-04	BABAE	BEED
IDI-05	BABAE	ENGLISH
IDI-06	BABAE	MATH
IDI-07	BABAE	BEED
FGD-01	BABAE	FILIPINO
FGD-02	BABAE	BEED
FGD-03	LALAKI	ENGLISH
FGD-04	BABAE	MATH
FGD-05	BABAE	ENGLISH
FGD-06	BABAE	ENGLISH
FGD-07	BABAE	FILIPINO
TOTAL		

Kasangkapan ng Pananaliksik

Ang terminong “Mga Kasangkapan sa Pananaliksik” ay nagsasaad ng mga kagamitan na gagamitin para sa pagkuha ng datos, kasama ang mga survey, pagsusuri, naayos na interbyu, at checklist. Ang survey questionnaire at ang panayam ay ang dalawang kagamitang pananaliksik na gagamitin sa pagsasagawa ng kinakailangang impormasyon mula sa mga kalahok (Seaman, 1991).

Ang adaptadong mga instrumento ng pananaliksik ay tumutukoy sa mga kasangkapan o sukat na sadyang binago o inangkop upang umangkop sa partikular na konteksto ng pananaliksik, populasyon, o wika, sa halip na gamitin ang mga ito nang direktso ayon sa orihinal na pagkakagawa. Ang pagkakaiba nito sa pag-aampon ng isang instrumento ay kinabibilangan ng mga hakbang tulad ng pagsasalin, pagbabago, o pag-aayos ng mga opsyon sa sagot upang matiyak na ang instrumento ay nananatiling may kaugnayan at makahulugan para sa bagong konteksto ng pananaliksik at mga kalahok. Sa ganitong paraan, ang proseso ng pag-aangkop ng isang instrumento ay naglalayong palakasin ang bisa at pagiging maaasahan nito, tinitiyak na ito ay tumpak na nakakakuha ng mga nais na datos at nag-uugnay sa target na populasyon, na nagbibigay ng mas tumpak at makahulugang mga resulta ng pananaliksik (Teshome, 2023).

Kwantitatibong Parte

Sa pagtukoy ng independent variable at dependent variable, isang questionnaire na tinatawag na talatanungan sa antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mag-aaral ng edukasyon survery ang isinagawa. Ang questionnaire na ito ay inihain nina Fernandez (2018). Ang nasabing questionnaire ay may mga sumusunod na mga indikador: flexible and adaptability, initiative and self-direction, social and cross-cultural skills, productivity and accountability, leadership and responsibility, ethical, moral and spiritual values.

Ang adaptadong talatanungan ay gumagamit ng limang-puntong *Likert scale*, kung saan ang mga kalahok ay kailangang magbigay ng marka at piliin ang isang numero mula 1 hanggang 5 sa bawat item, kung saan ang 1 ang pinakamababa at 5 ang pinakamataas na posibleng marka para sa mga kasangkot na respondente. Ayon kay Bhandari (2020), ang limang-puntong Likert scale ay isang malawakang ginagamit na kasangkapan sa pagsukat sa mga survey at pananaliksik, na mahalaga para sa pagtatasa ng mga saloobin, opinyon, o pag-uugali ng mga respondente. Pinapalakas ng scale na ito ang pangangalap ng datos sa

pamamagitan ng pagbibigay ng malinaw at nasusukat na paraan upang makuha ang mga subjektibong opinyon, na nagpapadali sa pagsusuri at interpretasyon ng mga resulta sa estadistikal na paraan.

Agwat ng Mean	Katumbas na Deskripsyon	Interpretasyon
4.21-5.00	Napakataas	Laging ipinapakita ito ng mga respondente.
3.40-4.19	Mataas	Minsang ipinapakita ito ng mga respondente.
2.60-3.39	Katamtaman	Madalas na ipinapakita ito ng mga respondente.
1.80-2.59	Mababa	Bihira na ipinapakita ito ng mga respondente.
1.00-1.79	Napakababa	Hindi ipinapakita ito ng mga respondente.

Pagkukuha ng Datos

Ang proseso para sa pagkuha ng datos ay kinabibilangan ng ilang hakbang.

Ang kwantitatibo at kwalitatibong datos ay kukunin nang sabay-sabay, at sa parehong oras. Ang *parallel mixed-method* na mga teknik ng pagkuha ng datos ay gagamitin upang ihambing ang datos mula sa iba't ibang pinagmulan, baguhin ang datos para sa paghahambing, o sagutin ang iba't ibang uri ng mga tanong (Creswell at Plano Clark 2007).

Mayroong ilang hakbang sa proseso ng pangangalap ng datos. Ang mga sumusunod na pamamaraan ay sinunod sa pagsasagawa ng pag-aaral: Mula sa oras na matapos ng mananaliksik ang pagruruta ng manuskrito sa mga panelista, ang manuskrito ng pananaliksik ay isinusumite sa Research Ethics ng Kapalong College of Agriculture, Science, and Technology upang suriin kung ang pag-aaral ay sumusunod sa mga itinakdang alituntunin na kinakailangan para sa etikal na konsiderasyon at pagiging maaasahan ng pag-aaral. Gayundin, humiling ang mananaliksik ng *clearance* mula sa *ethics committee* upang isagawa ang pag-aaral. Pagkatapos makumpirma ang mga rekomendasyon ayon sa pagsusuri ng protocol na ibinigay ng *Research Ethics Committee (REC)* ng institusyon, ang mga sumusunod na hakbang ang kailangang isagawa ng mananaliksik sa pangangalap ng mga kinakailangang datos para sa pag-aaral. Una, sumulat ang mananaliksik ng liham na humihiling ng permiso upang isagawa ang pag-aaral. Ang liham ng kahilingan ay pinirmahan ng tagapayo at kalakip ang isang liham ng pag-eendorso na pinirmahan ng Pangulo ng Kapalong College of Agriculture, Science, and Technology. Matapos ang pag-apruba ng pangulo ng kolehiyo, pinapayagan ang mananaliksik na simulan ang pangangalap ng datos sa pamamagitan ng pamamahagi ng survey questionnaire sa mga respondente.

Samantala, bago simulan ang pangangalap ng datos mula sa mga respondente, humiling ang mananaliksik ng tulong mula sa *gatekeeper* ng KCAST upang mag-assist sa pagsasagawa ng nasabing pag-aaral. Isinagawa ng mananaliksik ang isang oryentasyon upang mabigyan ng sapat na kaalaman ang mga gatekeeper tungkol sa kalikasan at layunin ng pag-aaral. Bahagi rin ng oryentasyon ang pagbibigay ng informed consent form sa mga gatekeeper. Pagkatapos nito, tutulong ang mga *gatekeeper* sa mananaliksik sa pagsasagawa ng pag-aaral sa pamamagitan ng pagbibigay ng informed consent form sa mga respondente sa kanilang itinalagang paaralan kasama ang mananaliksik.

Pagkatapos nito, ipinaliwanag at inorient ng mananaliksik ang mga respondente tungkol sa layunin at layunin ng pag-aaral pati na rin ang kanilang mga papel na nakasaad sa informed consent form. Matapos ang oryentasyon, pinirmahan ng mga respondente ang form na nagpapakita na lubos nilang nauunawaan ang layunin at layunin ng pag-aaral. Ang hakbang na ito ay ginawa upang matiyak na boluntaryo ang mga kalahok sa pagiging bahagi ng pag-aaral bilang mga research respondents.

Pagkatapos ng mga mahahalagang hakbang na ito sa pagsasagawa ng pag-aaral, tinalakay sa ibaba ang iba't ibang mga mahahalaga at makabuluhang hakbang sa pangangalap ng datos sa parehong qualitative at quantitative phase ng pag-aaral. Sa proseso ng pangangalap ng datos, tinitiyak ang pinakamataas na antas ng pagiging kumpidensyal ng mga datos.

Kwantitatibong Parte

Ang mananaliksik ay hihingi ng pahintulot mula sa opisina ng pangulo ng Kapalong College of Agriculture, Sciences and Technology upang isagawa ang pag-aaral na ito at mapadali ang pagkuha ng kinakailangang kwantitatibong datos. Bukod dito, gagamitin sa pag-aaral na ito ang talatanungan sa pidbak ng guro at pag-uugali tungo sa pagkatuto ng wika survey questionnaire na-develop upang kolektahin ang kwantitatibong datos. Upang maiwasan ang pagbabago ng damdamin ng mga kalahok habang inaakuha ang kwantitatibong datos, ibibigay ang survey questionnaire sa mga kalahok sa parehong araw.

Kwalitatibong Parte

Ang focus group discussions at one-on-one in-depth na panayam na mga kalahok ay magiging bahagi ng pagkuha ng kwalitatibong datos upang makuha ang impormasyon tungkol sa kalagayan ng pag-uugali ng mga guro at kanilang mga reaksiyon sa pagbibigay ng feedback sa mga mag-aaral at ang epekto nito sa kanilang pagkatuto ng wikang Filipino. Hihingi ang mananaliksik ng oras ng mga kalahok para sa mga personal na interbyu bago simulan ang focus group discussions at one-on-one in-depth interviews. Tatanungin din niya ang mga ito ukol sa pinipiling lokasyon ng interbyu. Gumagamit ang mananaliksik ng isang itinakdang set ng mga tanong na makakatulong sa one-on-one in-depth na panayam at magbibigay din ng mga karagdagan na tanong upang tiyakin na maisasaalang-alang ang lahat ng sagot ng mga kalahok. Detalyado rin ang mananaliksik sa panayam tungkol sa mga etikal na alalahanin ng bawat indibidwal.

Pag-aanalisa ng Datos

Kwantitatibong Parte

Sa pagsusuri ng kwantitatibong datos, gagamitin ang deskriptibong estadistika, tulad ng mean, upang suriin ang average na mga sagot ng mga kalahok, at gagamitin ang standard deviation upang suriin ang pagkakaiba-iba ng mga tugon ng mga respondente sa pidbak ng guro at pag-uugali tungo sa pagkatuto ng wika questionnaire ng survey.

Kwalitatibong Parte

Sa bahaging ito, ang mga sagot ng mga kalahok ay maitatala, ayusin, at bibilangin mga temang binuo sa pamamagitan ng proseso ng coding at pagkondensa ng mga code sa pagsusuri ng kwalitatibong datos. Isang kwento, isang set ng mga pigura ang gagamitin upang ipresenta ang datos. Ang mananaliksik ay lubusang maglulubog sa mga mayamang, deskriptibong datos sa panahon ng pagsusuri ng kwalitatibong datos, kung saan gagamitin ang mga teknik ng coding at categoryisasyon upang ayusin ang datos. Layunin nito ang pagbuo ng mga tema na maaaring gamitin upang ilarawan ang antas ng kamalayan ng mga mag-aaral sa kolehiyo. Sa gayon, ang pagsusuri ng kwalitatibong datos ay isang iteratibong proseso na kasama ang paulit-ulit na pagbuo at pagpapahusay ng mga tema pati na rin ang paulit-ulit na pagbasa ng datos upang makakuha ng pangwakas na analisis ng mga ito.

Pagkakasunod-sunod, Pagbibigay-diin, at Pagsasama ng mga Pamamaaraan

Pagkakasunod-sunod. Ang "*convergent parallel mixed approach*" ang disenyo ng pananaliksik na gagamitin para sa imbestigasyon na ito. Ang unang hakbang ay ang pagkuha ng kwantitatibong datos mula sa mga sagot ng mga kalahok na pipiliin gamit ang mga survey questionnaire na espesyal na idinisenyo. Ang datos na ito ay statistikong aanalisahin upang magbigay ng kinakailangang kwantitatibong impormasyon para sagutin ang mga tanong ng pananaliksik ng pag-aaral na ito. Dahil sa paggamit ng mga "*convergent parallel procedures*," mangangalap din ang mananaliksik ng kwalitatibong impormasyon tungkol sa aktuwal na karanasan ng mga mag-aaral sa mga kinakailangang variable ng pag-aaral. Mangangalap ito sa pamamagitan ng focus group discussions at in-depth one-on-one interviews, at parehong pinagmumulan ng datos ay titingnan nang sabay-sabay.

Pagbibigay-diin. Ang mga resulta mula sa parehong kwantitatibong at kwalitatibong bahagi ay bibigyan ng diin sa pag-aaral na ito. Dalawang magkasabay na bahagi ng pagkuha ng datos ang ipapakita ng "*convergent parallel design*" ng framework. Bilang resulta, ang mga datos ay pagtatambalan sa yugtong interpretasyon. Itatala na wala o mayroong pagtatambal na sumusuporta sa mga pangungusap ng kaalaman. Bukod pa rito, habang isinasagawa ang analisis, magaganap din ang integrasyon ng datos. Ang orihinal na kwantitatibong datos ay iaangkop sa ilaw ng mga natuklasan ng kwalitatibong bahagi, o ihahambing ang mga ito.

Pagsasama ng mga Pamamaaraan. Sa pag-aaral na ito, ang mga resulta mula sa kwantitatibong at kwalitatibong bahagi ng pananaliksik ay paghahaluin, at ang unang koneksyon ng datos ay maganap sa antas ng disenyo gamit ang convergent parallel design. Ang antas ng integrasyon, interpretasyon, at pagtalima sa mga tanong ng pag-aaral ay bibigyang halaga. Ang kwantitatibong datos mula sa yugto ng isa (1) at ang kwalitatibong datos mula sa yugto ng dalawa (2) ng imbestigasyon ay magkakabit sa isang magkasabay na presentasyon ng pag-aaral. Ang kaugnay na mga datos ay aanalisisin sa ilaw ng layunin ng pag-aaral, na ang layunin ay ang pagpapaliwanag sa kamalayan ng mga mag-aaral sa kolehiyo pagdating sa kalagayan ng pag-uugali ng mga mag-aaral tungo sa paggamit ng Artificial Intelligence.

Proseso ng Daloy ng Pigura

Ang Pigura 4 ay nagpapakita ng metodolohiyang tinatanggap ng pag-aaral, na gumamit ng isang konverhenteng paralel na kombinasyon ng mga pamamaraan. Sa pamamagitan ng disenyo ng convergent parallel na ito, ang kwantitatibong datos at kwalitatibong datos ay nagtutulungan upang malinaw na maunawaan ang talakayan hinggil sa pamamahala ng stress ng mga guro. Ang mga yugto ng isa at dalawa ay isasagawa ng sabayang kwantitatibo at kwalitatibong pamamaraan.

Ang mga kalahok sa kwantitatibong bahagi ay makakatanggap ng isang beripikadong *survey questionnaire* sa pamamagitan ng quota sampling. Ang kabuuang mga sagot mula sa mga kalahok ay nagbibigay ng numerical breakdown ng mga tinukoy na komplikasyon.

Ang mga in-depth at *focus group* na panayam na mga kalahok ay gagamitin upang kolektahin ang datos sa buong yugto ng kwalitatibong datos bilang isang resulta. Upang tiyakin ang isang maayos na interbyu at isaalang-alang ang availability ng mga kalahok, gagawa ng iskedyul para sa interbyu. Lahat ng datos ng sagot ay titingnan; gayunpaman, ang mga hindi kritikal sa pag-aaral ay hindi isasama.

Bukod dito, ang mga tamang statistical tools na frequency, weighted mean, at standard deviation ay gagamitin upang suriin ang kwantitatibong datos. Pagkatapos ng mga treatment na ito, ipapakita ang datos gamit ang deskriptibong estadistika para sa mga tanong na inilahad. Ang penomenolohikal sa kwalitatibo ang gagamitin sa kwalitatibong datos. Ipapantayin at pagbubuklurin ang mga resulta ng dalawang yugto.

Bilang resulta, ang datos ay magiging maikli at bibigyang-katibayan ng mga natuklasan sa kwantitatibong at kwalitatibong aspeto, nagbibigay-daan sa interpretasyon ng phenomenon ng pag-aaral. Ang listahan ng mga pamamaraang ginamit sa pagsusuri na ito ay ipinapakita sa Figure 4.

Metodolohiyang Isyu

Ang disenyo ng *convergent parallel* na kombinasyon ng pamaraan ng mixed-methods ang gagamitin sa pagsusuring ito. Sa pamamagitan ng pagsasama ng kwantitatibong at kwalitatibong pamamaraan, ang mixed methods ay magiging kapaki-pakinabang (Creswell, 2009). Ang pagkakasama ng kwantitatibong at kwalitatibong pananaliksik ay makakatulong sa pagbuo ng mga scales at indices para sa survey items, magbigay ng mga halimbawa ng case study, at magamit upang mapatunayan ang datos ng survey, suriin ang mga statistical relationship, maunawaan ang mga komplikadong sagot, at tiyakin ang mga resulta ng survey.

Ang *mixed-method* na dulong ay kaugnay sa pilosopiyang pragmatismo, na naniniwala na ang katotohanan ay ang gumagana at na ang kwantitatibo at kwalitatibong mga paraan ay magkatugma. May maraming pagkakatulad sa mga pangunahing halaga na nagbibigay-daan sa isang partnership, tulad ng paniniwala sa value laden ng pagsusuri, paniniwala sa theory-laden ng mga totoo, paniniwala na ang realidad ay marami bilang itinatayo, paniniwala sa kamalian ng kaalaman, at paniniwala sa undertermination ng teorya sa pamamagitan ng *fact* (Tashakkori 1998). Sa gayon, may opsyon ang mananaliksik na piliin at suriin ang mga tanong ng pananaliksik na angkop para sa mga kahirapan ng proyektong pananaliksik sa pamamagitan ng paggamit ng *mixed-methods* na pananaliksik.

Pagtitiwala sa Kawastuhan ng Pag-aaral.

Ang pagtitiwala sa kalidad ng isang pananaliksik ay maaring tiyakin sa pama-

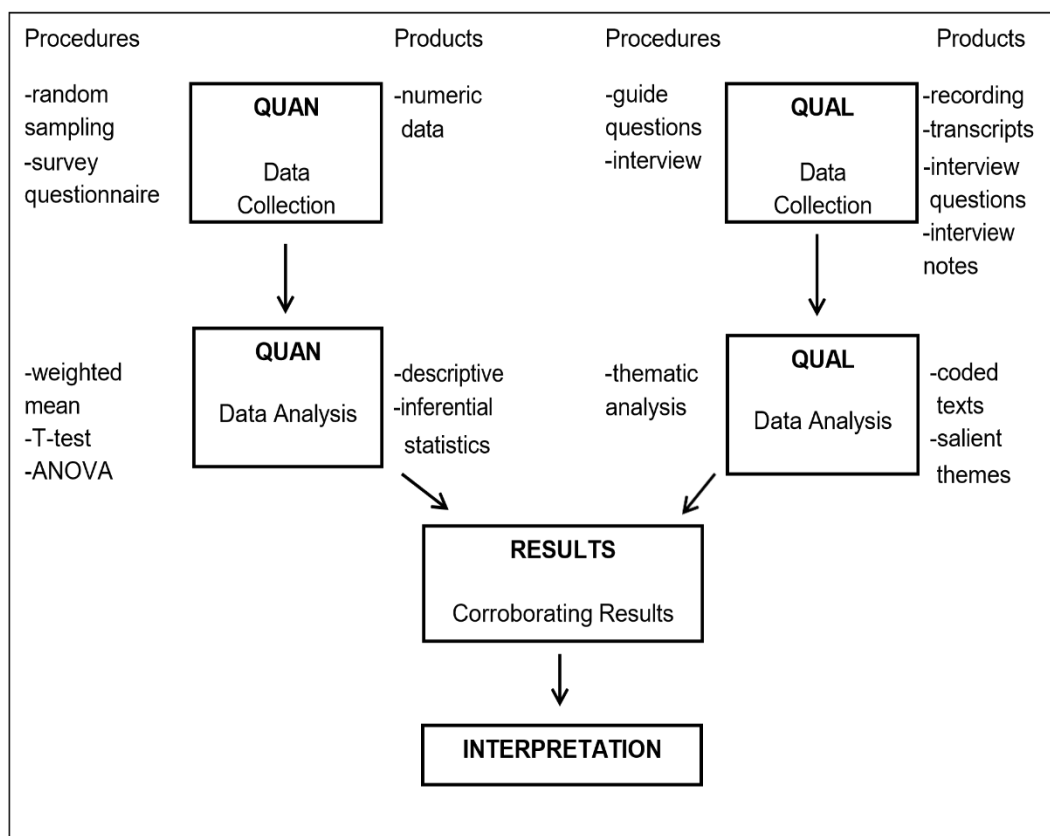

Figura 4. Daloy ng proseso

magitan ng pagkolekta ng dokumentasyon upang magbigay ng malinaw na konteksto sa pananaliksik at upang maunawaan ang mga asal ng populasyon na ginagamitan ng pananaliksik. Bukod dito, ang pagsasagawa ng panayam sa iba't ibang mga kalahok ay maaaring magbigay daan sa pagtatala at pagwawasto ng maraming pananaw at karanasan laban sa isa't isa, na nagdudulot ng pag-identipikasyon ng mga isyu sa pamamagitan ng pagsusuri ng impormasyon mula sa mga isinasagawang panayam (Shenton, 2004).

Upang maitatag ang pagiging mapagkatiwalaan ng pag-aaral, ang pagwas sa kawastuhan ay kinabibilangan ng apat na kraylerya na nangangatangang pagtuonan ng pansin. Kaugnay nito, ipinakilala ni Shenton (2004) ang mga trays upang matiyak ang pagiging mapagkatiwalaan ng isasagawang pananak na may husay. Ang mga estratehiyang ito ay, Kredibilidad, Kumpirmasyon, Kakayahang Ilipat, at Pagiging Masasahan.

Kredibilidad. Ang kredibilidad ay tumutukoy sa kompiyansa ng paniniwalaan ng mga natuklasan na pinahuhusay ng ebidensys tulad ng pagkumpirma sa pagsusuri ng mga konklusyon ng mga kalahok sa pananaliksik convergence ng maraming pinagmumulan ng ebidensya tulad ng mga transcript ng panayam, reflective field notes at investigator triangulation. Ang pag-aaral ni De Wet, 2010 ay ginagamit at ito ayy nagpatibay sa pag-aaral (Suter, 2012).

Ito ay isang pagsusud kung ang mga natuklasan sa pananaliksik ay kumakatawan o hindi sa isang kapani-paniwalang konseptwal na interpretasyon ng mga datos na nakuha mula sa mga kalahok. Bilang mananaliksik, ipinakita ang kredibilidad ng mga karanasan bilang layunin ng makatotohanang paglalarawan at pag-alam ng mga katotohanan sa pamamagitan ng malalimang panayam at pangkatang talakayan (Lincoln & Guba, 1995).

Pagkumpirma. Ang pagkumpirma ay tumutukoy sa kung gaano kahusay ang mga resulta ay nakumpirma ng iba. Ang pagpapatunay sa pahayag na ito ay binibigyang-diin sa pag-aaral na ito ay ang paggamit ng *objectivity (neutrality)* at ang kontrol ng bias ng mananaliksik sa isang pag-aaral sa pananaliksik (Ramsey, 2010; Suter, 2012).

Ang mga tugon ng mga partisipante ay isinapribado, kung saan ang kanilang pagkakakilanlan ay ginawang kumpidensyal. Pagkatapos ma-transcribed ang kanilang mga tugon ay binalik ito ng mananaliksik sa mga kalahok para sa pagpapatunay na ang kanilang mga tugon ay hindi binago o minapula at hiniling sa mga partisipante. Sa pag-aaral, ang pagkumpirma ay ginawa sa pamamagitan ng pag-transcribe at pagsuri sa mga partisipante. Ang lahat ng mga kalahiok ay may karapatang suriin ang transcript ng panayam at magdagdag ng anumang bagay na maaari nilang gawin. Bilang mananaliksik, nararapat na ang mga impormasyon na galing sa mga partisipante ay tiyak at tama ang mga pagpapakahulugan ng mga datos.

Paglipat. Ang kakayahang ilipat ay tumutukoy sa kung gaano kahusay ang mga natuklasan sa ibang mga konteksto ng pag-aaral at nakadepende sa pagkakatulad sa pagitan ng dalawang pinaghambing na mga konteksto. Ang mayaman at makapal na paglalarawan ay nagbibigay-daan sa mga mambabasa na gumawa ng paghuhusga at pagpapasya tungkol sa paglipat. Ang mga detalyadong paglalarawan sa artikulong na siyang nagbigay-daan sa mambabasa upang maglipat ng impormasyon sa ibang mga konteksto at sa gayon ay matukoy kung ang mga natuklasan ay maaaring ilipat (Ramsey, 2010; Suter, 2012).

Pagkamaasahan. Ang dependabilidad ay isang pamantayan na itinuturing na katumbas ng katiyakan at katulad na may kinalaman sa katiyakan ng mga resulta sa paglipas ng panahon (Ramsey, 2010; Sinkovics et al., 2008). Bukod dito, ang dependabilidad ay pinapabuti sa pamamagitan ng mga karaniwang pamamaraan sa kwalitatibong pananaliksik tulad ng audit trails, masusing dokumentasyon, triangulasyon, at maging sa pamamagitan ng tradisyonal na mga pamamaraan tulad

ng pagkakasundo ng mga kodedor o mga tagamasid at konsistensiya ng pagkaka-rekord gamit ang parehong “taong instrumento” (Suter, 2012).

kord gamit ang parehong “taong instrumento” (Suter, 2012).

Ito ay isang ebalwasyon ng kalidad ng buong proseso ng pagkolekta, pagsusuri, at detalyadong pagpapaliwanag ng mga datos mula sa pagsasaliksik. Nagkuha ang mananaliksik ng mga datos sa pamamagitan ng pagtatala ng mga interbyu at pagkatapos ay ito’y tiniyak, isinalinwika, at naitranskribe. Nilapitan nang maingat ng mananaliksik ang mga sagot ng mga kalahok upang makamit ang pinakamahasag na resulta mula sa kanilang mga partisipasyon.

Bukod dito, naglaan ang mananaliksik ng maraming oras upang isalin ang mga impormasyong nakuha mula sa mga kalahok. May mga pagkakataon na ang mga sagot ay hindi naging tumpak na isinama sa orihinal na pahayag, ngunit ginamit ng mananaliksik ang iba’t ibang mga termino upang mas magiging tumpak ang mga ito sa konteksto ng pagsasaliksik.

Etikal na Konsiderasyon ng Pag-aaral

Sa pagkilala sa mga karapatan ng mga partisipante, tiniyak namin na sila ay lubos na impormado tungkol sa mga paksa na tatalakayin. Binigyan namin sila ng pahintulot na inaprubahan ng unibersidad. Kaya’t kailangan nating siguruhing ligtas sila at bigyan sila ng buong proteksyon upang hindi mawalan ng tiwala sa atin. Sumusunod kami sa mga pamantayang etikal sa pagsasagawa ng pagsasaliksik, at ito ay kinabibilangan ng mga sumusunod: paggalang sa tao, kabutihan, katarungan, pahintulot, at konpidensyalidad (Boyatzis, 1998; Mack et al, 2005).

Paggalang sa mga Tao. Ang mga Indibidwal ay nangangailangan ng obligasyon ng mananaliksik na hindi gamitin ang kahinaan ng mga partisipante sa pagsasaliksik. Ipinag-iwasan ang pagiging mapagsarili upang mapanatili ang pagkakaibigan, tiwala, at kumpiyansa sa pagitan ng mga partisipante at ng mananaliksik (Creswell 2012).

Sa pag-aaral na ito, kumuha ng endorsement letter mula sa Kapalong College of Agriculture, Sciences, and Technology. Gumawa rin ng written consent na nagpaliwa- nag at nagbigay ng buong impormasyon at proseso ng pag-aaral kung saan nagtataglay ng mga posibleng panganib at desisyon para sa kanilang sarili kung sila ay sasali o hindi. Kasali sa pahintulot ang karapatan ng mga partisipante na tumigil sa pagsali sa pag-aaral, ang pokus ng pag-aaral at ang mga gawaing isinagawa, mga pahayag tungkol sa pagiging konpidensyal at ang lagda ng mananaliksik at ng partisipante. Tiniyak din ng mananaliksik na ang mga partisipante ay boluntaryong sasali at hindi pinilit.

Kabutihan. Ito ay nangangailangan ng pangako na bawasan ang mga panganib sa mga partisipante sa pagsasaliksik kaysa sa pagpapalaki ng mga kita na nararapat sa kanila. Ang anonimato ng mga interviewee ay pinanatili upang hindi ilagay sa panganib ang bawat partisipante. Sa lahat ng oras, pinoprotektahan ang mga partisipante, kaya’t ang lahat ng mga file ng impormasyon ay hindi iniwan nang walang bantay o hindi pinoprotektahan (Bricki at Green, 2007).

Ang pag-aaral na ito ay napakalaking tulong sa mga partisipante na malaman na ang mga paghihirap na kanilang kinahaharap at maaari nilang malagpasan kung gugustuhin nila. Hindi dahilan ang kawalan ng karanasan o kaalaman sa isang bagay para sumuko at panghinaan ng loob. Maaari din itong magbukas sa kanilang isipan na hindi lamang sila ang nakararanas ng ganitong hamon at panghuhugutan ng lakas para gawin ang mga bagay na makatutulong sa kanilang problema.

Katarungan. Ito ay nangangailangan ng makatwirang pag-allocate ng mga panganib at benepisyo bilang resulta ng pagsasaliksik. Napakahalaga na kilalanin ang mga kontribusyon ng lahat ng mga partisipante dahil sila ay pangkalahatang bahagi ng tagumpay ng pagsasaliksik. Dapat

silang bigyan ng tamang pagkilala sa kanilang mga pagsisikap. Hindi nila kailangang gumastos ng anumang halaga sa panahon ng panayam. Binigyan sila ng makatwirang mga token bilang tanda ng pagkilala sa kanilang mga pagsisikap sa pagsasaliksik na ito. Umaasa kami na sa pamamagitan ng pagsasaliksik na ito, sila ay mapalaya mula sa anumang negatibong karanasan na kanilang naranasan habang tinuturuan ang mga hindi marunong magbasa at mapanatili ang kanilang mabuting pangalan sa mga positibong kontribusyon na kanilang maiaambag sa pagsasaliksik na ito (Bloom at Crabtree, 2006). Ang resulta ay ibinahagi sa mga partisipante upang makita at malaman nila kung akma ba ang mga datos na itinala ng mananaliksik. Sa kwalitatibong pag-aaral na ito, ang karapatan ng mga partisipante ay malaya mula sa hindi kanais-nais na publikidad at pagsisiwalat. Lahat ng datos na nakolekta sa pag-aaral na ito ay manatiling pribado at kompidensyal hanggang sa katapusan ay nangangailangan ng makatwirang alokasyon dala ng panganib at mga benepisyong bilang resulta ng pananaliksik. Ito ay napakahalaga upang makilala ang mga kontribusyon ng mga kalahok dahil sa pangkalahatan, sila ay bahagi ng ikinatagumpay ng pananaliksik.

Pahintulot. Ito rin ang isa pang napakahalagang paraan ng pagpapakita ng respeto sa mga indibidwal sa panahon ng pagsasaliksik. Ito ay para sa lahat ng mga partisipante ay maging kaalaman ang layunin at mga adhikain ng pagsasaliksik na kanilang sasaliin. Ang kasulatan ng pahintulot ay ibinibigay sa kanila para sa kanilang pagsang-ayon. Matapos silang pumayag, aktibong nakilahok sila sa mga malalim na panayam at indibidwal na talakayan. Siyempre, sila ay inabot ng impormasyon ukol sa mga resulta at natuklasan ng pagsasaliksik (Creswell 2012).

Sa pagsasagawa ng pag-aaral ay binigyan ng liham-pahintulot at *informed consent* ang mga partisipante na naaprubahan ng institusyon para sa ginawang hakbang sa pakikipanayam. Ang mga partisipante ay hindi maaaring pilitin o puwersahin upang lumahok sa pag-aaral na ito. Ang mga impormasyon na ibinahagi ng mga partisipante ay mahigpit na isasaprobado at maging ang kanilang pagkakakilanlan ay itatago para sa kanilang kaligtasan na nakasulat pa rin sa kanilang nilagdaang liham. Matapos mapahintulutan at sumang-ayon ang mga partisipante ang mananaliksik ay gumawa ng mga paraan para sa ginawang pakikipanayam.

Kompidensyalidad. Ang mga resulta at natuklasan kasama na ang pag-aalaga sa mga partisipante, isang coding system ang ginamit. Ibig sabihin, ang mga identidad ng mga partisipante ay tinago. Lahat ng mga materyales, kabilang ang mga audio tape, enkodado, transkripsyon, mga tala, at iba pa ay dapat wasakin pagkatapos na ma-analyze ang mga datos. Ang ilan sa mga informant ay hesitant sa unang pagkakataon na sumailalim sa panayam dahil sa takot na hindi alam kung ano ang kanilang sasabihin, ngunit dahil sa aming garantiya sa kanila tungkol sa konpidensyalidad ng kanilang mga sagot, sila ay naging handa na at komportable na sumagot sa mga tanong sa panayam. Kami ay magiging labis na maingat sa aming mga tanong at bibigyan ng tamang respeto ang pag-aaral na ito (Maree at Westhuizen, 2007).

Ang paggalang sa karapatan sa pagkapribado ay binigyan ng nararapat na kahalagahan sa pag-aaral na ito. Ipinaalam sa mga kalahok na may karapatan silang tumanggi na sagutin ang alinman sa mga tanong sa panayam kung hindi sila komportable. Ang mga nakalap na impormasyon at mga natuklasang karanasan ng mga partisipante ay maingat na pinahalagahan. Upang mapanatili ang pagiging kompidensyal ng bawat partisipante ay iniwasan ng mananaliksik na ibahagi ang mga sagot nito sa ibang mga partisipante, kapwa mananaliksik at iba pang tao na hindi dapat makaalam sa naturang pag-a

Kabanata 3

RESULTA

Ipinapakita sa kabanatang ito ang resulta ng parehong kwantitatibo at kwalitatibong pagsusuri. Ang bahaging kwantitatibo ay tumatalakay sa antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon batay sa iba't ibang aspekto tulad ng komunikasyon, pamamahala ng oras, paglutas ng problema, at pakikibagay sa propesyonal na kapaligiran. Samantala, ang bahaging kwalitatibo ay inilahad sa pamamagitan ng mga matrix na naglalaman ng mga karanasan, hamon, at estratehiya ng mga mag-aaral sa paglinang ng kanilang kasanayan sa buhay at karera. Isang *matrix* rin ang nagpapakita ng pagsasama ng mahahalagang natuklasan upang maipakita ang ugnayan ng mga natamong kasanayan at ang kanilang kahandaan sa hinaharap na propesyon.

Makikita sa Talahanayan 2 ang mga tugon ng mga mag-aaral ng edukasyon hinggil sa kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera, partikular sa *kakayahang umangkop at makibagay*, na may kabuuang mean na 4.33 na may deskriptibong interpretasyon na napakataas. Sa ilalim ng indikator na ito, ang item bilang 1 - Kaya kong umangkop sa iba't ibang gawain, responsibilidad, iskedyul, at sitwasyon" ang may pinakamataas na mean na 4.39 na may deskriptibong katumbas na napakataas, habang ang item bilang 2 - Kaya kong magtrabaho nang maayos kahit sa sitwasyong hindi malinaw o pabago-bago ang mga prayoridad ang may pinakamababang mean na 4.23, na may deskriptibong interpretasyon na mataas.

Makikita sa Talahanayan 2 ang mga tugon ng mga mag-aaral ng edukasyon hinggil sa kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera ayon sa *Inisyatiba at Pansariling Direksyon*, na may kabuuang mean na 4.26 na may deskriptibong interpretasyon na napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang mga mag-aaral ay palaging naipapamalas ang kasanayang ito. Sa ilalim ng indikator na ito, ang item bilang 5 - "May inisyatiba akong paunlarin ang aking kasanayan upang maabot ang isang propesyonal na antas" ang may pinakamataas na mean na 4.30,

Talahanayan 2

ANTAS NG KASANAYAN SA BUHAY AT KARERA NG MAG-AARAL NG EDUKASYON

Variables and Indicators	Mean	Description
Kakayahang Umangkop at Makibagay	Mean	Description
1.Kaya kong umangkop sa iba't ibang gawain, responsibilidad, iskedyul, at sitwasyon. (<i>I can adapt to varied roles, job responsibilities, schedules and context.</i>)	4.39	Very High
2.Kaya kong magtrabaho nang maayos kahit sa sitwasyong hindi malinaw o pabago-bago ang mga prayoridad. (<i>I can work effectively in a climate of ambiguity and changing priorities.</i>)	4.23	High

3.Marunong akong tumanggap at gumamit ng mga puna para mapabuti ang aking ginagawa. (<i>I can incorporate feedback effectively.</i>)	4.34	Very High
4.Kaya kong harapin nang positibo ang papuri, kabiguan, at kritisismo. (<i>I can deal positively with praise, setbacks and criticism.</i>)	4.34	Very High
5.Kaya kong maintindihan, makipag-ugnayan at timbangin ang iba't ibang pananaw at paniniwala para makahanap ng solusyon, lalo na sa multi-kultural na mga kapaligiran. (<i>I can understand, negotiate and balance diverse views and beliefs to reach workable solution, particularly in multi-cultural environments.</i>)	4.36	Very High
Overall	4.40	Very High
Inisyatiba at Pansariling Direksyon	Mean	Description
1.Kaya kong magtakda ng mga layunin na may malinaw na sukatan ng tagumpay, parehong para sa mga materyal at hindi materyal na aspeto. (<i>I can set goals with tangible and intangible success criteria.</i>)	4.19	High
2.Kaya kong balansehin ang mga layunin na kailangan agad makamit at yung pangmatagalan. (<i>I can balance tactical (short-term) and strategic (long-term) goals.</i>)	4.24	High
4.Kaya kong subaybayan, ayusin, at tapusin ang mga gawain nang walang kailangan na direktang pangangasiwa.Maging masigasig na mag-aaral) (<i>I can monitor, define, prioritize and complete tasks without direct oversight. Be self-directed learners</i>)	4.27	Very High

4.Hindi lang ako natututo ng mga pangunahing kasanayan, kundi nagsusumikap pa akong magsuri at palawakin ang aking kaalaman at mga oportunidad para maging eksperto. <i>(I can go beyond basic mastery of skills and/or curriculum to explore and expand one's own learning and opportunities to gain expertise.)</i>	4.28	Very High
5.May inisyatiba akong paunlarin ang aking kasanayan upang maabot ang isang propesyonal na antas. <i>(I can demonstrate initiative to advance skill levels towards a professional level.)</i>	4.30	Very High
Overall	4.26	Very High
Mga Kasanayan sa Panlipunan at Pang-kultural	Mean	Description
1.Alam ko kung kailan dapat makinig at kung kailan nararapat magsalita. <i>(I know when it is appropriate to listen and when to speak.)</i>	4.42	Very High
2.Kaya kong makipag-ugnayan sa ibang tao nang may paggalang at propesyonalismo. <i>(I can conduct them in a responsible, professional manner.)</i>	4.44	Very High
3.Iginagalang ko ang pagkakaiba ng mga kultura at epektibo akong nakikipagtulungan sa mga tao mula sa iba't ibang pinagmulan at kultura. <i>(I respect cultural differences and work effectively with people from a range of social and cultural backgrounds.)</i>	4.51	Very High
4.Bukas ako sa mga bagong ideya at mga pananaw ng iba. <i>(I can respond open-mindedly to different ideas and values.)</i>	4.42	Very High
5.Kaya kong gamitin ang mga pagkakaibang kultural at panlipunan upang makabuo ng mga makabago at mas mataas na kalidad ng mga ideya at trabaho. <i>(I can leverage social and cultural differences to create new ideas and increase both innovation and quality of work.)</i>	4.38	Very High
Overall	4.43	Very High
Produktibidad at Pananagutan	Mean	Description
1.Kaya kong magtakda ng mga layunin at	4.27	Very High

matupad ito, kahit na may mga hadlang at sabayang pressure. <i>(I can set and meet goals, even in the face of obstacles and competing pressure.)</i>		
2.Marunong akong magbigay prayoridad, magplano at mamahala ng mga gawain upang makamit ang inaasahang resulta. <i>(I can prioritize, plan and manage work to achieve the intended result.) (Poduce Results)</i>	4.30	Very High
3.Epektibo kong napapamahalaan ang oras at mga proyekto. <i>(I can manage time and projects affectively.)</i>	4.26	Very High
4.Kaya kong magpakita ng propesyonalismo at tamang asal. <i>(I can present oneself professionally and with proper etiquette.)</i>	4.29	Very High
5.Tinututukan ko ang mga resulta at handang tanggapin ang pananagutan para rito. <i>(I can be accountable for results.)</i>	4.34	Very High
Overall	4.29	Very High
Pamumuno at Pananagutan	Mean	Description
1.Kaya kong gamitin ang mga kasanayan sa pakikisalamuha at paglutas ng problema upang hikayatin at gabayan ang iba patungo sa isang layunin. <i>(I can use interpersonal and problem-solving skills to influence and guide others toward a goal.)</i>	4.32	Very High
2.Marunong akong gamitin ang kalakasan ng bawat isa upang magtagumpay sa isang layunin. <i>(I can leverage strengths of others to accomplish a common goal.)</i>	4.33	Very High
3.Nakakapagbigay ako ng inspirasyon sa iba upang makamit nila ang kanilang pinakamahusay sa pamamagitan ng halimbawa at walang kapalit na pagtulong. <i>(I can inspire others to reach their very best via example and selflessnes.)</i>	4.30	Very High
4.Pinapakita ko ang integridad at tamang asal sa paggamit ng kapangyarihan at impluwensiya. <i>(I can demonstrate integrity and ethical behavior in using influence and power.) (Be responsible to others)</i>	4.36	Very High

5.Kumikilos ako nang responsable, palaging isinasaalang-alang ang kapakanan. <i>(I can act responsibly with the interests of the larger community in mind.)</i>	4.39	Very High
Overall	4.34	Very High
Mga Etikal, Moral at Espiritwal na Pagpapahalaga	Mean	Description
1.Iginagalang ko ang mga paniniwala, maging relihiyon o iba pa, na nag-aambag sa pananaw ng isang tao sa buhay at nagpapakita ng malasakit at respeto sa nararamdaman at pagpapahalaga ng iba. <i>(I respect beliefs, religious or otherwise, which inform their perspective on life and their interest in and respect for different people's feeling and value.)</i>	4.44	Very High
2.Alam ko ang pagkakaiba ng tama at mali at handa akong gamitin ang kaalamang ito sa aking sariling buhay. <i>(I have the ability to recognize the difference between right and wrong and their readiness to apply this understanding in their own lives.)</i>	4.37	Very High
3.May interes ako sa pagsusuri at pagpapahayag ng mga makatarungang opinyon hinggil sa mga moral at etikal na isyu. <i>(I have interest in investigating, and offering reasoned views about, moral and ethical issues.)</i>	4.35	Very High
4.Nauunawaan ko at pinapahalagahan ang mga kultural na impluwensiya na humuhubog aking pagkakakilanlan. <i>(I have an understanding and appreciation of the wide range of cultural influences that have shaped their own heritage.)</i>	4.37	Very High
5.May interes akong tuklasin at igalang ang pagkakaiba-ibang kultura at pinahahalagahan ko ang aking pagkaunawa, pagtanggap at respeto sa mga pagkakaibang ito, na ipinapakita sa aking pananaw sa mga relihiyon, etnikong grupo at mga komunidad sa lokal, pambansa at pandaigdigang antas. <i>(I have the interest in exploring and respecting cultural diversity and the extent to which they understand, accept and respect diversity, as</i>	4.47	Very High

<i>shown by their attitudes towards different religious, ethnic and socio-economic groups in the local, national and global communities.)</i>		
Overall	4.40	Very High

na may deskriptibong interpretasyon na napakataas, habang ang item bilang 3 - "Kaya kong magtakda ng mga layunin na may malinaw na sukatan ng tagumpay, parehong para sa mga materyal at hindi materyal na aspeto" ang may pinakamababang mean na 4.19, na may deskriptibong interpretasyon na mataas.

Makikita sa Talahanayan 1.2 ang mga tugon ng mga mag-aaral ng edukasyon hinggil sa kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera ayon sa *Mga Kasanayan sa Panlipunan at Pang-kultural*, na may kabuuang mean na 4.43, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang mga mag-aaral ay palaging naipapamalas ang kasanayang ito. Sa ilalim ng indikator na ito, ang item bilang 3 - "Iginagalang ko ang pagkakaiba ng mga kultura at epektibo akong nakikipagtulungan sa mga tao mula sa iba't ibang pinagmulan at kultura" ang may pinakamataas na mean na 4.53, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas, habang ang item bilang 5 - "Kaya kong gamitin ang mga pagkakaibang kultural at panlipunan upang makabuo ng mga makabago at mas mataas na kalidad ng mga ideya at trabaho" ang may pinakamababang mean na 4.38, ngunit nananatili pa ring may deskriptibong interpretasyon na napakataas.

Makikita sa Talahanayan 1.2 ang mga tugon ng mga mag-aaral ng edukasyon hinggil sa kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera ayon sa *Produktibidad at Pananagutan*, na may kabuuang mean na 4.29, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang mga mag-aaral ay palaging naipapamalas ang kasanayang ito. Sa ilalim ng indikator na ito, ang item bilang 5 - "Tinututukan ko ang mga resulta at handang tanggapin ang pananagutan para rito" ang may pinakamataas na mean na 4.34, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas, habang ang item bilang 3 - "Epektibo kong napapamahalaan ang oras at mga proyekto" ang may pinakamababang mean na 4.26, ngunit nananatili pa ring may deskriptibong interpretasyon na napakataas.

Makikita sa Talahanayan 1.2 ang mga tugon ng mga mag-aaral ng edukasyon hinggil sa kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera ayon sa *Pamumuno at Pananagutan*, na may kabuuang mean na 4.34, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang mga mag-aaral ay palaging naipapamalas ang kasanayang ito. Sa ilalim ng indikator na ito, ang item bilang 5 - "Kumikilos ako nang responsable, palaging isinasaalang-alang ang kapakanan" ang may pinakamataas na mean na 4.39, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas, habang ang item bilang 3 - "Nakakapagbigay ako ng inspirasyon sa iba upang makamit nila ang kanilang pinakamahusay sa pamamagitan ng halimbawa at walang kapalit na pagtulong" ang may pinakamababang mean na 4.30, ngunit nananatili pa ring may deskriptibong interpretasyon na napakataas.

Makikita sa Talahanayan 1.2 ang mga tugon ng mga mag-aaral ng edukasyon hinggil sa kanilang antas ng kasanayan sa buhay at karera ayon sa *Mga Etikal, Moral, at Espiritwal na Pagpapahalaga*, na may kabuuang mean na 4.40, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas. Ipinapahiwatig nito na ang mga mag-aaral ay palaging naipapamalas ang kasanayang ito. Sa ilalim ng indikator na ito, ang item bilang 5 - "May interes akong tuklasin at igalang ang pagkakaiba-ibang kultura at pinahahalagahan ko ang aking pagkaunawa, pagtanggap, at respeto sa mga pagkakaibang ito, na ipinapakita sa aking pananaw sa mga relihiyon, etnikong grupo, at mga komunidad sa lokal, pambansa, at pandaigdigang antas" ang may

pinakamataas na mean na 4.47, na may deskriptibong interpretasyon na napakataas, habang ang item bilang 3 - "May interes ako sa pagsusuri at pagpapahayag ng mga makatarungang opinyon hinggil sa mga moral at etikal na isyu" ang may pinakamababang mean na 4.35, ngunit nananatili pa ring may deskriptibong interpretasyon na napakataas.

Talahanayan

Mga Karanasan Ng Mga Mag-Aaral Sa Edukasyon Sa Paglinang Ng Kasanayan Sa Buhay At Karera

Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo

Ang paghubog ng kasanayan sa pagtuturo ay hindi madali dahil ito ay may kaakibat na iba't ibang hamon na kailangang harapin ng mga guro at mag-aaral ng edukasyon. Isa sa mga pangunahing hamon ay ang patuloy na pagbabago sa mga pamamaraan ng pagtuturo at teknolohiya, na nangangailangan ng mas mataas na antas ng pag-angkop at pagsasanay. Bukod dito, mahalaga ring matugunan ang magkakaibang pangangailangan ng mga mag-aaral, lalo na sa konteksto ng inclusive education at iba't ibang istilo ng pagkatuto. Ang kakayahang pamahalaan ang oras, workload, at emosyonal na aspeto ng pagtuturo ay isa ring pagsubok na maaaring makaapekto sa epektibong paghahatid ng kaalaman.

Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo, ito ang unang code sa unang probe issue. Sa pagtalakay sa mga pangunahing hamon sa larangan ng edukasyon, mahalagang bigyang-pansin ang patuloy na paglinang ng kakayahan ng mga guro upang matugunan ang pangangailangan ng epektibong pagtuturo. Ipinakita ng karamihan sa mga kalahok ang pangangailangan para sa mas makabagong estratehiya, masusing pagsasanay, at mas malalim na pag-unawa sa kanilang mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng mga programang naglalayong palakasin ang kanilang kasanayan, mas nagiging handa ang mga guro sa pagharap sa mga hamon ng makabagong edukasyon at sa patuloy na pagbabago ng sistema ng pagtuturo.

Ang limitadong karanasan sa aktwal na pagtuturo ay maaaring makaapekto sa kahandaan at kumpiyansa ng mga guro sa pagharap sa klase at pagpapatupad ng epektibong estratehiya sa pagtuturo. Dahil dito, mahalagang bigyang-diin ang pangangailangan para sa mas maraming hands-on na pagsasanay at immersion programs upang matiyak na ang mga guro ay may sapat na kasanayan sa tunay na mga sitwasyon sa silid-aralan. Ito ay batay sa obserbasyon ni IDI 01:

“Medyo mahirap dahil kulang ang aktwal na exposure namin sa pagtuturo.” (IDI 01)

Dagdag pa rito, batay sa isang kalahok, Bagama't mahalaga ang malalim na pag-unawa sa mga konsepto at prinsipyo ng pagtuturo, hindi ito lubos na sapat upang maihanda ang mga guro sa aktwal na silid-aralan. Ang kakulangan sa praktikal na aplikasyon ay maaaring magdulot ng pag-aalinlangan at kawalan ng kumpiyansa sa pagharap sa tunay na mga estudyante. Inilahad ng partisipante:

“Mas marami kaming teorya kaysa sa aktwal na paghawak ng klase.” (IDI2)

Ang aktwal na aplikasyon, mentoring, at mas maraming hands-on na aktibidad ay maaaring makatulong upang mas maintindihan at maipatupad nang maayos ang lesson planning. Sa ganitong paraan, mas nagiging handa ang mga guro sa pagbuo ng makabuluhang aralin na angkop sa pangangailangan ng kanilang mga mag-aaral. Ito ay batay sa obserbasyon na sinabi ni IDI 03:

“Nangangapa pa rin ako sa lesson planning kahit may mga workshops na.” (IDI3)

Issues Probed	Core Ideas	Code/Categories	Essential Themes	Theoretical Support
Hadlang Sa Paglinang Ng IKasanayan Bilang Isang Guro	• Nakararan-as ng kahirapan dahil sa kakulang-an ng aktwal na exposure sa pagtuturo. (IDI1-FGD1) • Mas maramingteorya kaysa sa aktwal na paghawak ng klase. (IDI2-FGD2) • Nangangapa pa rin sa lesson planning kahit may mga workshops na. (IDI3-FGD2)	Kakulangan sa Praktikal na Paghahanda	Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo	Kolb's Experiential Learning Theory (1984)
	• Nahihira-pang makuha ang atensyon ng estudyante lalo na kung iba-iba ang learning styles nila. (IDI4-FGD3) • Mhirap pagsabayin ang pagtuturo at pagdidisiplina sa loob ng klase. (IDI5-FGD4) • Hindi madaling mag-adjust sa iba't ibang teaching strategies. (IDI6-FGD5)	Pagkaroon ng Hamon sa Pagsasanay sa Loob ng Silid-Aralan		
Epektibong Pamamahala ng Oras at Organisasyon sa Pag-aaral	• Bilang estudyante, napakahalaga ng time management, hindi ka malilito kung ano	Kahalagahan ng Time Management	Pamamahala ng Oras at Organisasyon sa Pag-aaral	Self-Regulated Learning Theory (Zimmerman, 2002)

	ang uunahin at kung ano ang huli mong gagawin." (IDI4) • Bilang isang mag-aaral ng edukasyon, natutunan ko ang tamang pamamahala ng oras. Napakaraming gawain bilang estudyante kaya mahalaga ang time management at pagpapalano ng mga gawain. (IDI6) • Ang kasanayan na maiuugnay ko sa aking paglalakbay bilang mag-aaral ay ang tamang pamamahala ng oras at pagpapalano ng mga gawain. [...] (FGD2) • Ang pinakamalaking kasanayan na natutunan ko sa aking paglalakbay bilang mag-aaral ng edukasyon ay ang pagpapahalaga sa pagpapalano at organisasyon. (FGD7)			
	• Bilang isang mag-aaral, lalo na bilang isang edukasyon student, napakahirap magbalanse ng oras, lalo na kung nakatira ka sa boarding house.			

	Ngunit natutunan kong ayusin ang aking oras sa pamamagitan ng tamang pagpapalano. (FGD5) • Ang pinakamalaking kasanayan na natutunan ko sa aking paglalakbay bilang mag-aaral ng edukasyon ay ang pagpapahalaga sa pagpapalano at organisasyon. (FGD7) • Para sa akin, ang pagiging organisado at responsable sa buhay-akademiko ay napakahalaga. Kailangan ito upang makapagtapos sa pag-aaral at makamit ang mga pangarap. Kapag natutunan mong ayusin ang iyong mga gawain at responsibilidad, mas nagiging epektibo ang iyong pag-aaral." (FGD1)			
Pakikipagtulungan At Koordinasyon Sa Pagpapadali Ng Isang Akademikong Gawain	• Bilang isang mag-aaral, naranasan kong makipagtulungan sa aking mga kagrupong upang mas mabilis naming matapos ang isang takdang-aralin o proyekto. (IDI3)	Pakikipagtulungan at Koordinasyon	Mahahalagang Kasanayan sa Akademikong Tagumpay	Vygotsky's Social Development Theory (1978)

	• Ang isang pagkakataon kung saan matagumpay kong nagamit ang aking kasanayan ay noong kinailangan kong makipag-ugnayan sa aking mga kaklase at guro gamit ang epektibong komunikasyon [...](FGD2) • Isa sa mga kasanayan na aking nagamit nang matagumpay ay ang aking pakikinig at pag-unawa sa iba. Sa pamamagitan ng pakikinig sa aking mga kaklase at pagtanggap ng kanilang payo, natuto ako ng mga bagong ideya na nakatulong sa aking pag-aaral. [...]. (FGD5)			
	• Napakahalaga ng communication skills. Sa pamamagitan nito, mas nagiging maayos ang koordinasyon sa pagitan ng guro at mga kamag-aral, na nagbubunga ng mas maayos na pagsasagawa ng mga gawain. (IDI4) • Isang pagkakataon kung saan nagamit ko ang aking kasanayan sa	Kasanayan sa Komunikasyon		

		komunikasyon ay noong nag-report ako sa klase. Sa pamamagitan ng maayos na pagpapaliwanag at pagbabahagi ng aking mga ideya, nakatanggap ako ng positibong feedback mula sa aking guro at mga kaklase. Ito rin ay nakatulong upang mapalakas ang aking kumpiyansa sa harap ng maraming tao." (FGD6) • Sa pagpapanatili ng magandang relasyon sa aking mga kaklase at guro, natutunan kong humingi ng feedback at gabay mula sa aking mga guro upang mapabuti ang aking pag-aaral. (IDI7)			
Epekto Pagtuturo Personal Propesyonal Pag-Unlad	Ng Sa At Na	• Mas tumibay ang pasensya ko dahil sa pagtuturo. (IDI1-FGD2) • Natutunan kong maging flexible sa bawat sitwasyon sa klase. (IDI2-FGD3) • Ang pagtuturo ang nagtulak sa akin na maging mas creative. (IDI3-FGD4)	Pag-unlad sa Pamamagitan ng Karanasan	Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago	Vygotsky's Sociocultural Theory (1978)

		• Mas naging bukas ako sa pakikipagtulungan sa mga co-teachers ko. (IDI4-FGD2) • Nag-improve ang confidence ko sa public speaking dahil sa pagtuturo. (IDI5-FGD3) • Mas naging maingat ako sa pakikitungo sa iba't ibang personalidad ng mga estudyante. (IDI6-FGD4)	Paglinang ng Pagtutulungan at Komunikasyon		
Pananaw Sa Hinaharap Propesyonal Larangan Ng Edukasyon		• Dapat handa akong magpatuloy sa pag-aaral kahit na guro na ako. (IDI1-FGD1) • Mahalaga ang pagiging adaptable kasi laging may pagbabago sa edukasyon. (IDI2-FGD2) • Natutunan kong hindi lang kaalaman ang mahalaga kundi malasakit sa mga estudyante. (IDI3-FGD3)	Pagtatamo ng Tamang <i>Mindset</i>	Pagtatamo ng Tamang <i>Mindset</i> at Aspirasyon Bilang Guro	Bandura's Self-Efficacy Theory (1997)
		• Pangarap kong maging inspirasyon sa mga estudyante ko. (IDI4-FGD1) • Gusto kong makapagturo sa mas maraming bata sa	Pangarap at Aspirasyon Bilang Guro		

	hinaharap. (IDI5- FGD2) • Nais kong maging isang mahusay na guro na may malasakit sa kanyang mga estudyante. (IDI6- FGD3)			
--	---	--	--	--

Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo, ito ang unang code sa unang probe issue. Sa pagtalakay sa mga pangunahing hamon sa larangan ng edukasyon, mahalagang bigyang-pansin ang patuloy na paglinang ng kakayahan ng mga guro upang matugunan ang pangangailangan ng epektibong pagtuturo. Ipinakita ng karamihan sa mga kalahok ang pangangailangan para sa mas makabagong estratehiya, masusing pagsasanay, at mas malalim na pag-unawa sa kanilang mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng mga programang naglalayong palakas in ang kanilang kasanayan, mas nagiging handa ang mga guro sa pagharap sa mga hamon ng makabagong edukasyon at sa patuloy na pagbabago ng sistema ng pagtuturo.

Ang limitadong karanasan sa aktwal na pagtuturo ay maaaring makaapekto sa kahandaan at kumpiyansa ng mga guro sa pagharap sa klase at pagpapatupad ng epektibong estratehiya sa pagtuturo. Dahil dito, mahalagang bigyang-diin ang pangangailangan para sa mas maraming hands-on na pagsasanay at immersion programs upang matiyak na ang mga guro ay may sapat na kasanayan sa tunay na mga sitwasyon sa silid-aralan. Ito ay batay sa obserbasyon ni IDI 01:

“Medyo mahirap dahil kulang ang aktwal na exposure namin sa pagtuturo.” (IDI 01)

Dagdag pa rito, batay sa isang kalahok, Bagama’t mahalaga ang malalim na pag-unawa sa mga konsepto at prinsipyo ng pagtuturo, hindi ito lubos na sapat upang maihanda ang mga guro sa aktwal na silid-aralan. Ang kakulangan sa praktikal na aplikasyon ay maaaring magdulot ng pag-aalinlangan at kawalan ng kumpiyansa sa pagharap sa tunay na mga estudyante. Inilahad ng partisipante:

“Mas marami kaming teorya kaysa sa aktwal na paghawak ng klase.” (IDI2)

Ang aktwal na aplikasyon, mentoring, at mas maraming hands-on na aktibidad ay maaaring makatulong upang mas maintindihan at maipatupad nang maayos ang lesson planning. Sa ganitong paraan, mas nagiging handa ang mga guro sa pagbuo ng makabuluhang aralin na angkop sa pangangailangan ng kanilang mga mag-aaral. Ito ay batay sa obserbasyon na sinabi ni IDI 03:

“Nangangapa pa rin ako sa lesson planning kahit may mga workshops na.” (IDI3)

Pagkaroon ng Hamon sa Pagsasanay sa Loob ng Silid-Aralan, ito ang pangalawang code sa unang probe issue. Majority ng mga kalahok ay nakaranas ng mga suliraning may kinalaman sa aktwal na pagsasanay sa loob ng silid-aralan, kabilang ang kakulangan ng exposure, limitadong praktikal na aplikasyon, at pangangailangan para sa mas epektibong suporta mula sa kanilang mga tagapagturo. Bagama’t may mga isinagawang workshops at pagsasanay, marami pa rin ang nakadarama ng kawalan ng kumpiyansa sa paghawak ng klase, paggawa ng lesson plan, at paggamit ng mga naaangkop na estratehiya sa pagtuturo. Ipinapakita na ang epektibong pagtuturo ay hindi lamang nakasalalay sa pagpapaliwanag ng mga aralin kundi pati na rin sa kakayahang umangkop sa iba’t ibang pangangailangan ng mga estudyante. Upang matugunan ito, mahalagang bigyang-diin ang paggamit ng iba’t ibang estratehiya sa pagtuturo, tulad ng

interactive discussions, visual aids, hands-on activities, at iba pang pamamaraan na angkop sa magkakaibang learning styles. Ito ay batay sa sinabi ni IDI 04-FGD 03:

“Ang hirap makuha ang atensyon ng estudyante lalo na kung iba-iba ang learning styles nila.” (IDI4-FGD3)

Ang balanseng pagpapatupad ng istriktong disiplina habang pinapanatili ang isang makabuluhang daloy ng aralin ay isang kritikal na kasanayan na kailangang matutunan ng mga guro. Kung walang tamang estratehiya, maaaring maapektuhan ang kalidad ng pagtuturo at maging ang kapaligiran ng pagkatuto. Ito ay batay sa obserbasyon na inilahad ng partisipante:

“Mahirap pagsabayin ang pagtuturo at pagdidisiplina sa loob ng klase.” (IDI5-FGD4)

Ipinapakita nito na bagama't mahalaga ang pagiging flexible sa pagtuturo, maaaring maging mahirap ito lalo na kung kulang sa karanasan at sapat na pagsasanay. Ang pagbabago ng estratehiya batay sa pangangailangan ng mga mag-aaral ay nangangailangan ng masusing pagpapalano, pag-unawa sa iba't ibang learning styles, at patuloy na paglinang ng kasanayan sa pagtuturo. Ayon kina IDI6-FGD5:

“Hindi madaling mag-adjust sa iba't ibang teaching strategies.” (IDI6-FGD5)

Pamamahala ng Oras at Organisasyon sa Pag-aaral

Ang epektibong pamamahala ng oras at organisasyon sa pag-aaral ay mahalagang kasanayan para sa mga mag-aaral at guro upang mapanatili ang balanseng akademikong buhay. Ang tamang paggamit ng oras ay nakakatulong sa mas maayos na pagtupad ng mga gawain, habang ang organisasyon ay nagpapadali sa pag-unawa at pagsasagawa ng mga aralin. Sa kabila nito, maraming estudyante at guro ang nahihirapang pagsabayin ang iba't ibang responsibilidad, lalo na sa harap ng mabibigat na takdang-aralin, proyekto, at iba pang aktibidad.

Kahalagahan ng Time Management, ito ang unang code sa pangalawang probe issue. Ang mahusay na pamamahala ng oras ay mahalaga upang mapanatili ang balanse sa pag-aaral, personal na buhay, at iba pang responsibilidad. Nakakatulong ito sa tamang pagtatakda ng prayoridad, pag-iwas sa stress, at mas epektibong pagsunod sa mga deadlines. Para sa mga mag-aaral at guro, ang disiplina at tamang estratehiya sa time management ay susi sa produktibo at de-kalidad na gawain, na nag-aambag sa mas epektibong pagkatuto at pag-unlad.

Sa pamamagitan ng tamang pagtatakda ng prayoridad, mas madaling maisagawa ang mga gawain nang hindi nagkakaroon ng labis na stress. Ang disiplina sa pagsunod sa iskedyul ay nagbubunga ng mas produktibong pagkatuto at mas maayos na daloy ng akademikong buhay. Ito ay pinahayag ng kalahok ng pag-aaral:

“Bilang estudyante, napakahalaga ng time management, hindi ka malilito kung ano ang uunahin at kung ano ang huli mong gagawin.” (IDI4)

Dagdag pa rito, Sa pamamagitan ng maayos na pagpapalano, nagiging mas madali ang pagsunod sa mga deadlines, pagbalanse ng mga gawain, at pag-iwas sa stress. Ang epektibong time management ay hindi lamang nakakatulong sa akademikong tagumpay kundi nagiging pundasyon din ng pagiging organisado at disiplinado sa hinaharap.

“Bilang isang mag-aaral ng edukasyon, natutunan ko ang tamang pamamahala ng oras. Napakaraming gawain bilang estudyante kaya mahalaga ang time management at pagpapalano ng mga gawain.” (IDI6)

Batay sa obserbasyon ng mga partisipante, mas madaling natutukoy ang mga prayoridad, naiiwasan ang pagkaantala sa mga gawain, at napapanatili ang balanse sa akademikong buhay. Ang mahusay na time management ay nagiging pundasyon ng produktibong pagkatuto at tagumpay sa hinaharap. Ito ay batay sa sinabi ni FGD 2:

“Ang kasanayan na maiuugnay ko sa aking paglalakbay bilang mag-aaral ay ang tamang pamamahala ng oras at pagpapalano ng mga gawain.” (FGD2)

Sa pamamagitan ng tamang time management, mas madaling maisaayos ang mga gawain, maiwasan ang stress, at mapanatili ang balanse sa akademikong responsibilidad. Ang kasanayang ito ay nagiging pundasyon hindi lamang sa tagumpay bilang estudyante kundi pati na rin sa hinaharap na propesyon. Ayon kay:

“Ang pinakamalaking kasanayan na natutunan ko sa aking paglalakbay bilang mag-aaral ng edukasyon ay ang

pagpapahalaga sa pagpapalano at organisasyon” (FGD7).

Mahahalagang Kasanayan sa Akademikong Tagumpay

Ang akademikong tagumpay ay nakasalalay sa paglinang ng mahahalagang kasanayan na nakakatulong sa epektibong pag-aaral. Kabilang dito ang time management, na tumutulong sa tamang paghahati ng oras sa iba’t ibang gawain; pagpapalano at organisasyon, upang masunod ang mga deadlines at mapanatili ang kaayusan sa pag-aaral; at kritikal na pag-iisip, na nagpapalalim ng pagsusuri sa mga konsepto. Mahalaga rin ang epektibong komunikasyon, na nakakatulong sa pagpapahayag ng ideya at pakikilahok sa talakayan, pati na rin ang pagsusumikap at disiplina, na nagsusulong ng patuloy na pagkatuto. Sa pamamagitan ng mga kasanayang ito, mas nagiging handa ang isang mag-aaral sa mga hamon ng akademikong buhay at mas napapalakas ang pundasyon ng tagumpay sa hinaharap.

Pakikipagtulungan at Koordinasyon, ito ang unang code sa pangatlong probe issue. Ang epektibong pakikipagtulungan at koordinasyon ay mahalagang kasanayan sa akademikong tagumpay at propesyonal na pag-unlad. Sa pamamagitan ng maayos na pakikipag-ugnayan sa kapwa mag-aaral, guro, at iba pang kasamahan, mas nagiging madali ang pagsasagawa ng mga gawain, paglutas ng problema, at pagpapalakas ng ugnayan sa loob ng isang grupo.

Ipinapakita sa pag-aaral na ang sama-samang paggawa ay hindi lamang nagpapagaan ng trabaho kundi nagpapabuti rin ng kalidad ng output. Sa pamamagitan ng koordinasyon at pagbabahagi ng responsibilidad, mas nagiging episyente at produktibo ang bawat miyembro ng grupo, na nagbubunga ng matagumpay na resulta sa akademikong gawain. Ito ay ayon sa isang participante:

“Bilang isang mag-aaral, naranasan kong makipagtulungan sa aking mga kagrupong upang mas mabilis naming matapos ang isang takdang-aralin o proyekto” (IDI3).

Dagdag pa rito, Ipinapakita din ng pag-aaral na ang maayos na pakikipag-ugnayan ay susi sa mas epektibong pagtutulongan, pagpapalitan ng ideya, at paglutas ng mga suliranin. Sa pamamagitan ng bukas na komunikasyon at aktibong pakikinig, mas nagiging episyente ang mga grupo sa pagtatapos ng mga gawain at pagpapanatili ng isang positibong akademikong kapaligiran:

“Ang isang pagkakataon kung saan matagumpay kong nagamit ang aking kasanayan ay noong kinailangan kong makipag-ugnayan sa aking mga kaklase at guro gamit ang epektibong komunikasyon” (FGD2).

Sa pamamagitan ng aktibong pakikinig at pakikilahok sa talakayan, mas nagiging produktibo at makabuluhan ang pagkatuto, na siyang nagpapalakas sa epektibong koordinasyon at pagtutulongan sa loob ng akademikong kapaligiran. Ang obserbasyon na ito ay batay sa inalalad ni FGD 5:

“Isa sa mga kasanayan na aking nagamit nang matagumpay ay ang aking pakikinig at pag-unawa sa iba. Sa pamamagitan ng pakikinig sa aking mga kaklase at pagtanggap ng kanilang payo, natuto ako ng mga bagong ideya na nakatulong sa aking pag-aaral” (FGD5).

Kasanayan sa Komunikasyon, ito ang pangalawang code sa pangatlong probe issue. Ang epektibong komunikasyon ay isang mahalagang kasanayan na nakakatulong sa pagpapalitan ng ideya, malinaw na pagpapahayag ng damdamin, at maayos na pakikipag-ugnayan sa iba. Mahalaga ito sa akademikong tagumpay dahil nagbibigay-daan ito sa mas produktibong talakayan, mas epektibong kolaborasyon, at mas malinaw na pag-unawa sa mga aralin.

Ipinapakita sa pag-aaral na ang malinaw at bukas na pakikipag-ugnayan ay nagtataguyod ng mas episyenteng pagtutulongan, mas epektibong pagkatuto, at mas maayos na daloy ng impormasyon. Ang mahusay na komunikasyon ay hindi lamang nakakatulong sa akademikong tagumpay kundi isa ring pundasyon ng matagumpay na interaksyon sa iba't ibang larangan ng buhay. Ito ay ayon kay IDI 01:

“Napakahalaga ng communication skills. Sa pamamagitan nito, mas nagiging maayos ang koordinasyon sa pagitan ng guro at mga kamag-aral, na nagbubunga ng mas maayos na pagsasagawa ng mga gawain” (IDI4).

Ipinapakita ng isang kalahok na ang malinaw at maayos na pagpapahayag ng sarili ay hindi lamang nakakatulong sa mas epektibong pag-unawa ng iba kundi nagpapalakas din ng kakayahang makipag-ugnayan sa akademikong at propesyonal na larangan. Ito ay ayon kay FGD 06:

“Isang pagkakataon kung saan nagamit ko ang aking kasanayan sa komunikasyon ay noong nag-report ako sa klase. Sa pamamagitan ng maayos na pagpapaliwanag at pagbabahagi ng aking mga ideya, nakatanggap ako ng positibong feedback mula sa aking guro at mga kaklase. Ito rin ay nakatulong upang mapalakas ang aking kumpiyansa sa harap ng maraming tao.” (FGD6)

Ipinapakita nito na ang bukas na komunikasyon at kahandaang makatanggap ng payo ay nakakatulong sa patuloy na pag-unlad ng isang mag-aaral. Sa pamamagitan ng epektibong pakikipag-usap at aktibong pakikinig, mas nagiging maayos ang koordinasyon, mas napapabuti ang pagganap sa akademikong larangan, at mas lumalalim ang ugnayan sa loob ng silid-aralan.

“Sa pagpapanatili ng magandang relasyon sa aking mga kaklase at guro, natutunan kong humingi ng feedback at gabay mula sa aking mga guro upang mapabuti ang aking pag-aaral” (IDI7).

Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago

Ang pagtuturo ay hindi lamang isang propesyon kundi isang daan tungo sa patuloy na pagkatuto at pag-unlad. Sa pamamagitan ng pagtuturo, nahuhubog hindi lamang ang kaalaman ng mga mag-aaral kundi pati na rin ang kasanayan, karakter, at pananaw ng isang guro. Ito ay isang proseso ng patuloy na paglinang ng kakayahan sa komunikasyon, pakikipagtutulongan, at pamumuno, na mahalaga sa parehong personal at propesyonal na aspeto ng buhay.

Pag-unlad sa Pamamagitan ng Karanasan, ito ang unang code sa pang-apat na probe issue. Ang karanasan ay isang mahalagang salik sa personal at propesyonal na pag-unlad. Sa bawat hamon at oportunidad na kinakaharap, natututo ang isang indibidwal na umangkop, magbago, at paghusayin ang kanyang kakayahan. Ang aktwal na karanasan sa larangan ng pagtuturo, halimbawa, ay nagtuturo ng mahahalagang aral na hindi lubusang natutunan sa teorya lamang.

Ipinapakita nito na ang aktwal na pakikitungo sa mga mag-aaral ay isang mahalagang proseso ng pagkatuto, hindi lamang para sa kanila kundi pati na rin sa guro. Sa pamamagitan ng pagtuturo, natututo ang isang indibidwal na maging mas maunawain, matiyaga, at handang harapin ang iba't ibang hamon sa loob ng silid-aralan. Ang ganitong uri ng pag-unlad ay hindi lamang kapaki-pakinabang sa propesyunal na aspeto kundi pati na rin sa pang-araw-araw na buhay, kung saan ang tiyaga at pag-unawa ay mahalagang katangian sa pakikitungo sa iba. Ayon kay (IDI1-FGD2):

“Mas tumibay ang pasensya ko dahil sa pagtuturo” (IDI1-FGD2)

Ang flexibility ay isang mahalagang kasanayan na tumutulong sa isang indibidwal na epektibong makahanap ng solusyon sa mga hindi inaasahang pangyayari, mapanatili ang kaayusan sa klase, at matugunan ang pangangailangan ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng patuloy na karanasan, ang ganitong kakayahan ay nagiging pundasyon ng mas epektibong pagtuturo at mas matibay na propesyonal na pag-unlad. Ito ay batay sa obserbasyon nina

“Natutunan kong maging flexible sa bawat sitwasyon sa klase” (IDI2-FGD3)

Dagdag pa rito ipinapakita nito na sa pamamagitan ng karanasan sa silid-aralan, natututo ang isang guro na mag-isip nang mas malikhain upang mapanatili ang interes ng mga mag-aaral, makahanap ng epektibong paraan ng pagtuturo, at makapagbigay ng mas makabuluhang karanasan sa pagkatuto. Ang pagiging malikhain ay isang mahalagang kasanayan na nakakatulong hindi lamang sa propesyonal na pag-unlad kundi pati na rin sa personal na aspeto, dahil ito ay nagbubukas ng mas maraming oportunidad para sa inobasyon at mas epektibong solusyon sa iba’t ibang hamon sa edukasyon.

“Ang pagtuturo ang nagtulak sa akin na maging mas creative” (IDI3-FGD4)

Paglinang ng Pagtutulungan at Komunikasyon, ito ang pangalawang code sa pang-apat na probe issue. Ang epektibong pagtutulungan at komunikasyon ay mahalagang kasanayan na lalong nahuhubog sa pamamagitan ng karanasan sa pagtuturo. Sa pagtuturo, natututo ang isang indibidwal na makipag-ugnayan nang maayos sa mga mag-aaral, kapwa guro, at iba pang kasamahan upang mapadali ang pagkatuto at pagbuo ng isang positibong kapaligiran sa silid-aralan.

Batay sa inilahad ng mga partisipante, sa pamamagitan ng bukas na komunikasyon at kooperasyon, nagiging mas madali ang pagpapalano, paghahanda ng mga aralin, at paglutas ng mga hamon sa loob ng silid-aralan. Ang ganitong kasanayan ay mahalaga hindi lamang sa propesyon ng pagtuturo kundi pati na rin sa iba pang larangan kung saan ang epektibong kolaborasyon ay susi sa tagumpay. Ito ay ayon kina IDI4-FGD2:

“Mas naging bukas ako sa pakikipagtulungan sa mga co-teachers ko” (IDI4-FGD2)

Ipinapakita ng mga partisipante na sa pamamagitan ng patuloy na pakikipag-ugnayan sa mga mag-aaral at kapwa guro, nahahasa ang kakayahang magpahayag ng ideya nang malinaw at may tiwala sa sarili. Ang pagiging epektibong tagapagsalita ay hindi lamang mahalaga sa silid-aralan kundi pati na rin sa iba’t ibang larangan ng propesyon, kung saan ang mahusay na komunikasyon ay susi sa matagumpay na pakikitungo sa iba. Ito ay sinabi sa pahayag ni (IDI5-FGD3):

“Nag-improve ang confidence ko sa public speaking dahil sa pagtuturo” IDI5-FGD3)

Ang kakayahang umangkop sa iba’t ibang uri ng estudyante ay nagpapabuti sa ugnayan sa loob ng silid-aralan, nagtataguyod ng mas epektibong pagkatuto, at nagpapalakas ng kumpiyansa sa pagtuturo. Ang ganitong kasanayan ay mahalaga hindi lamang sa edukasyon kundi pati na rin sa iba’t ibang larangan ng buhay kung saan ang pakikitungo sa iba’t ibang tao ay isang pangangailangan.

“Mas naging maingat ako sa pakikitungo sa iba’t ibang personalidad ng mga estudyante” (IDI6-FGD4)

Pagtatamo ng Tamang Mindset at Aspirasyon Bilang Guro

Ang pagiging guro ay hindi lamang isang propesyon kundi isang bokasyon na nangangailangan ng tamang pag-iisip at matibay na pangarap. Ang tamang mindset ay nagbibigay ng positibong pananaw, dedikasyon, at kakayahang harapin ang mga hamon sa pagtuturo, habang ang malinaw na aspirasyon ay nagsisilbing gabay sa patuloy na pag-unlad sa larangang ito.

Pagtatamo ng Tamang Mindset, ito ang unang code sa panglimang probe issue. Ang tamang pag-iisip ay isang mahalagang pundasyon sa pagiging epektibong guro. Ang pagkakaroon ng positibong pananaw at bukas na isipan ay nakakatulong upang mas madaling harapin ang mga hamon sa pagtuturo.

Ang tamang mindset sa propesyon ng pagtuturo ay nangangailangan ng pagiging bukas sa bagong kaalaman, pagiging handa sa pagbabago, at patuloy na pagpapabuti ng sariling kakayahan. Sa pamamagitan ng patuloy na pag-aaral, mas nagiging epektibo ang isang guro sa pagbabahagi ng kaalaman at mas naihahanda ang sarili sa mga hamon ng edukasyon. Ang ganitong pananaw ay hindi lamang nagpapalakas ng kakayahan bilang isang tagapagturo kundi nagsisilbing inspirasyon din sa mga mag-aaral na yakapin ang lifelong learning. Ito ay ayon sa sinabi ni (IDI1-FGD1):

“Dapat handa akong magpatuloy sa pag-aaral kahit na guro na ako” (IDI1-FGD1).

Sa pamamagitan ng pagiging adaptable, mas nagiging epektibo ang isang guro sa pagbibigay ng de-kalidad na edukasyon at mas nagagabayan ang mga mag-aaral sa isang makabuluhang paraan. Ito rin ay nagpapakita ng kahalagahan ng lifelong learning, hindi lamang para sa mga estudyante kundi pati na rin para sa mga guro mismo. Ito ay ayon kina (IDI2-FGD2):

“Mahalaga ang pagiging adaptable kasi laging may pagbabago sa edukasyon.” (IDI2-FGD2)

Sa pamamagitan ng pagpapakita ng empatiya at malasakit, mas nagiging epektibo ang guro sa paghubog ng isang positibong kapaligiran sa silid-aralan, kung saan ang bawat mag-aaral ay nakakaramdam ng pagpapahalaga at inspirasyon upang patuloy na mag-aral at magtagumpay. Ito ay batay sa obserbasyon nina (IDI3-FGD3):

“Natutunan kong hindi lang kaalaman ang mahalaga kundi malasakit sa mga estudyante” (IDI3-FGD3)

Pangarap at Aspirasyon Bilang Guro, ito ang pangalawang code sa panglimang probe issue. Ang pagiging guro ay isang propesyon na nangangailangan ng dedikasyon at malinaw na layunin. Ang mga pangarap at aspirasyon ng isang guro ay nagsisilbing gabay sa kanyang patuloy na pag-unlad at tagumpay sa larangan ng edukasyon. Ang isang guro na may matibay na pangarap ay hindi lamang nakatuon sa pagtuturo kundi sa pagpapabuti ng kanyang kakayahan, pagbibigay-inspirasyon sa mga estudyante, at pagpapanday ng hinaharap ng lipunan.

Ang isang guro na may ganitong pangarap ay nagsusumikap hindi lamang upang magturo, kundi upang maging huwaran at tagapagtaguyod ng positibong pagbabago. Ang inspirasyon mula sa isang guro ay maaaring magbigay-lakas sa mga estudyante na harapin ang kanilang mga pagsubok, magpursige sa kanilang pag-aaral, at abutin ang kanilang sariling mga pangarap. Ito ay batay sa sinabi ng partisipante:

“Pangarap kong maging inspirasyon sa mga estudyante ko” (IDI4-FGD1)

Ang isang gurong may ganitong layunin ay patuloy na nagsusumikap upang mapabuti ang kanyang kakayahan at maabot ang mas maraming estudyante, anuman ang kanilang pinagmulan o kalagayan sa buhay. Sa pamamagitan ng pagtitiyaga, pagpapalawak ng kaalaman, at pagpapalalim ng malasakit sa kapwa, nagiging instrumento ang isang guro sa pagbibigay ng mas maraming oportunidad sa mga kabataan na matuto at magtagumpay sa hinaharap. Ayon kina (IDI5-FGD2):

“Gusto kong makapagturo sa mas maraming bata sa hinaharap” (IDI5-FGD2)

Ang isang guro na may malasakit ay handang umunawa, gumabay, at suportahan ang kanyang mga estudyante upang matulungan silang maabot ang kanilang potensyal. Sa pamamagitan ng pagpapabuti ng sarili, patuloy na pagkatuto, at pagpapakita ng malasakit, ang isang guro ay nagiging instrumento sa paghubog ng mga mag-aaral na hindi lang may kaalaman kundi may puso at disiplina sa kanilang paglalakbay sa buhay. Ito ay batay sa sinabi ng partisipante:

Nais kong maging isang mahusay na guro na may malasakit sa kanyang mga estudyante” (IDI6-FGD3)

Pagsasama ng mga Mahalagang Kwantitatibo at Kwalitativo na Natuklasan

Sa kwantitatibong bahagi, sa ilalim ng indicator ng Kakayahang Umangkop at Makibagay, partikular sa Talahanayan 1, ang item 1 ("Kaya kong umangkop sa iba't ibang gawain, responsibilidad, iskedyul, at

sitwasyon") ay nakatanggap ng mataas na rating mula sa mga kalahok ($M=4.39$). Ipinapakita ng resulta na may mataas na antas ng kakayahang umangkop ang mga mag-aaral sa iba't ibang aspeto ng kanilang pag-aaral at pang-araw-araw na gawain. Ang natuklasang ito ay may kaugnayan sa mga kwalitatibong datos sa Talahanayan 2, sa ilalim ng temang "Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo", partikular sa sub-temang "Kakulangan sa Praktikal na Paghahanda." Bagaman ipinapakita ng kwantitatibong datos na may kakayahan ang mga mag-aaral na umangkop sa iba't ibang sitwasyon, lumitaw sa kwalitatibong datos ang kanilang pangangailangan ng mas maraming praktikal na pagsasanay upang mas epektibong maihanda ang kanilang sarili sa aktwal na pagtuturo. Ipinapakita ng pagsasanib ng parehong datos ang balanse sa pagitan ng pagiging adaptable ng mga mag-aaral at ang hamon ng kakulangan sa praktikal na paghahanda sa kanilang propesyonal na paglalakbay.

Table 3.2
Joint Display of Salient Quantitative and Qualitative Findings

Aspeto o Focal Point	Kwantitatibong Natuklasan	Kwalitatibong Natuklasan	Likas na Integrasyon ng Datos	Axiological na Implikasyon
Kakayahang umangkop sa kabila ng kakulangan sa praktikal na paghahanda	Ayon sa Talahayan 1 sa ilalim ng tagapag pahiwatig Kakayahang Umangkop at Makibagay, aytem number 1.kaya kong umangkop sa iba't ibang gawain, responsibilidad, iskedyul, at sitwasyon. ($M= 4.39$), na may marka na mataas	Talahayan 1, Kakulangan sa Praktikal na Paghahanda sa ilalim ng temang Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo	<i>Merging-Diverging</i>	Ang resulta ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga sa kakayahang umangkop sa iba't ibang gawain, responsibilidad, iskedyul, at sitwasyon ($M = 4.39$), na mahalaga sa personal at propesyonal na tagumpay. Gayunpaman, ang koneksyon nito sa Kakulangan sa Praktikal na Paghahanda ay nagpapahiwatig ng isang agwat sa pagitan ng kinikilala at pinahalalagang adaptability at ang aktwal na kahandaan upang harapin ang mga hamon sa

				totoong buhay. Ipinapakita nito na bagama't may kakayahang umangkop, maaaring hindi sapat ang praktikal na pagsasanay o preparasyon upang ganap na maipatupad ito sa mas komplikadong sitwasyon, kaya't nangangailangan ng higit pang suporta sa pagsasanay at aplikasyon.
Pagpapatugma ng pagpapahalaga at aktwal na aplikasyon sa pagsasanay sa silid-aralan	Ayon sa Talahayan 2 sa ilalim ng tagapag pahiwatig Inisyatiba at Pansariling Direksyon, aytem <i>number</i> 2. kaya kong balansehin ang mga layunin na kailangan agad makamit at yung pangmatagalang n. (M=4.24), na may marka na mataas	Talahayan 1, Pagkakaroon ng Hamon sa Pagsasanay sa Loob ng Silid-Aralan sa ilalim ng temang Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo	<i>Merging-Diverging</i>	Ang resultang ito ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga ng mga kalahok sa balanseng pagpapalano ng pangmadaliang at pangmatagalang layunin (M = 4.24). Gayunpaman, ang hamon sa pagsasanay sa loob ng silid-aralan ay nagpapahiwatig ng agwat sa pagitan ng kanilang pinahahalagahan at ng aktwal na pagsasakatuparan nito. Ipinapakita nito na bagama't nais nilang magkaroon ng epektibong inisyatiba at direksyon, maaaring may mga

				hadlang sa sistema ng pagtuturo o pagsasanay na pumipigil sa ganap nilang paglinang ng kasanayang ito. Mahalaga kung gayon na paigtingin ang mga istratchiya sa loob ng silid-aralan upang maitulay ang agwat sa pagitan ng teorya at aktwal na aplikasyon ng kanilang mga pagpapahalaga..
Epektibong pamamahala ng oras bilang susi sa produktibidad at pananagutan	Ayon sa Talahayan 4 sa ilalim nga tagapag pahiwatig Produktibidad at Pananagutan, aytem <i>number</i> 3.epektibo kong napapamahala an ang oras at mga proyekto. (M= 4.26), na may marka na pinakamataas	Talahayan 1, Kahalagahan ng <i>Time Management</i> sa ilalim ng temang Pamamahala ng Oras at Organisasyon Sa Pag-aaral	<i>Merging-Converging</i>	Ang resulta ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga ng mga kalahok sa epektibong pamamahala ng oras at mga proyekto (M = 4.26), na siyang may pinakamataas na marka. Ipinapahiwatig nito na ang time management ay isang pangunahing prinsipyo na kinikilala at isinasaalang-alang bilang mahalaga sa kanilang pagiging produktibo at pananagutan. Gayunpaman, ang koneksyon nito sa Talahayan 1 ay nagpapahiwatig na

				bagama't pinahahalagahan ang time management, maaaring kailanganin pang palakasin ang mga aktwal na estratehiya upang matiyak na ito ay naisasabuhay nang tuloy-tuloy sa iba't ibang konteksto ng kanilang gawain.
Respetong propesyonal bilang susi sa pakikipagtulungan	Ayon sa Talahayan 3 sa ilalim ng tagapag pahiwatig Mga Kasanayan sa Panlipunan at Pang-kultural aytem <i>number</i> 2.kaya kong makipag-ugnayan sa ibang tao nang may paggalang at propesyonalismo. (M=4.44), na may marka na pinakamataas	Talahayan 1, Pakikipagtulungan at Koordinasyon sa ilalim ng temang Mahahalagan gKasanayan sa Akademikong Tagumpay	<i>Merging-Converging</i>	Ang resulta ay ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga sa pakikipag-ugnayan nang may paggalang at propesyonalismo (M = 4.44), na itinuturing na mahalagang salik sa epektibong pakikipagtulungan at koordinasyon. Ipinapahiwatig nito na ang respeto at propesyonalismo ay hindi lamang personal na birtud kundi isang mahalagang pundasyon ng matagumpay na kolektibong gawain. Kaugnay nito, ang ugnayan sa <i>Pakikipagtulungan at Koordinasyon</i> ay nagpapakita na ang produktibong relasyon sa iba ay nakabatay sa matibay

				na etika ng pakikisalamuha, na nagtataguyod ng mas maayos at epektibong teamwork sa anumang larangan.
Balanse ng pakikinig at pagsasalita sa komunikasyon	Ayon sa Talahayan 3 sa ilalim ng tagapag pahiwatig Mga Kasanayan sa Panlipunan at Pang-kultural, aytem <i>number</i> 1.alam ko kung kailan dapat makinig at kung kailan nararapat magsalita. (M= 4.42), na may marka na pinakamataas	Talahayan1, Kasanayan sa Komunikasyon sa ilalim ng temang Mahahalagan gKasanayan sa Akademikong Tagumpay	<i>Merging-Converging</i>	Ang resulta ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga ng mga kalahok sa epektibong komunikasyon, partikular sa tamang balanse ng pakikinig at pagsasalita (M = 4.42). Ipinapahiwatig nito na kinikilala nila ang kahalagahan ng pagiging maingat at maayos sa pakikipag-usap, na isang mahalagang aspeto ng interpersonal at pangkulturang kasanayan. Kaugnay nito, ang ugnayan sa Talahayan 1 ay nagpapakita na ang kasanayan sa komunikasyon ay hindi lamang isang teknikal na kakayahan kundi isang pagpapahalagang moral at panlipunan na nagbibigay-daan sa mas epektibong interaksyon at pag-unawa sa iba.
Pamumuno sa pamamagitan	Ayon sa Talahayan 5	Talahayan 1,	<i>Merging-Converging</i>	Ang resulta ay nagpapakita ng

ng pakikisalamuha at pagkatuto	sa ilalim ng tagapag pahiwatig Pamumuno at Pananagutan, aytem <i>number</i> 1.kaya kong gamitin ang mgaha kasanayan sa pakikisalamuha at paglutas ng problema upang hikayatin at gabayan ang iba patungo sa isang layunin. (M=4.32), na may marka na pinakamataas	Pag-unlad sa Pamamagitan ng Karanasan sa ilalim ng temang Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago		mataas na pagpapahalaga sa paggamit ng kasanayan sa pakikisalamuha at paglutas ng problema bilang mahalagang aspeto ng epektibong pamumuno (M = 4.32). Ipinapahiwatig nito na kinikilala ng mga kalahok ang kahalagahan ng paggabay at paghikayat sa iba upang makamit ang isang layunin. Kaugnay nito, ang koneksyon sa <i>Pag-unlad sa Pamamagitan ng Karanasan</i> ay nagpapahiwatig na ang ganitong uri ng pamumuno ay hindi lamang isang likas na kakayahan kundi isang kasanayang higit na nahuhubog sa pamamagitan ng aktwal na karanasan at patuloy na pagkatuto sa mga hamon ng tunay na buhay.
Pamumuno sa pamamagitan ng inspirasyon at pagtutulungan	Ayon sa Talahayan 5 sa ilallim ng tagapag pahiwatig Pamumuno at Pananagutan,	Talahayan 1, Paglinang ng Pagtutulungan at Komunikasyon sa ilalim ng temang	<i>Merging-Converging</i>	Ang resulta ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga sa pamumuno sa pamamagitan ng inspirasyon at walang kapalit na pagtulong

	aytem <i>number</i> 3.nakakapagbigay ako ng inspirasyon sa iba upang makamit nila ang kanilang pinakamahusay sa pamamagitan ng halimbawa at walang kapalit na pagtulong. (M=4.30), na may marka na pinakamataas	Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago		(M = 4.30). Ipinapahiwatig nito na ang pagiging huwaran at ang dimakasariling paggabay sa iba ay itinuturing na mahalagang elemento ng epektibong pamumuno. Kaugnay nito, ang koneksyon sa <i>Paglinang ng Pagtutulungan at Komunikasyon</i> ay nagpapahiwatig na ang ganitong uri ng pamumuno ay hindi lamang nakasentro sa indibidwal na kakayahan kundi sa mas malawak na konteksto ng kooperasyon at pagbabahagi ng kaalaman upang sama-samang makamit ang tagumpay.
--	--	--	--	---

Patuloy na pagkatuto tungo sa pagiging eksperto	Ayon sa Talahayan 2 sa ilalim ng tagapag pahiwatig Inisyatiba at Pansariling Direksyon, aytem <i>number</i> 4.hindi lamang ako natututo nga mga pangunahing kasanayan,ku ndi nagsusumikap pa akong magsuri at palawakin ang aking kaalaman at mga opotunidad para maging eksperto. (M=4.28), na may marka na pinakamataas	Talahayan 1, Pagtatamo ng Tamang <i>Mindset</i> sa ilalim ng temang Pagtatamo ng Tamang <i>Mindset</i> at Aspirasyon Bilang Guro	<i>Merging-Converging</i>	Ang resulta ay ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga sa patuloy na pagkatuto at pagpapalawak ng kaalaman upang makamit ang mataas na antas ng kasanayan o pagiging eksperto (M = 4.28). Ipinapahiwatig nito na hindi lamang sapat sa mga kalahok ang matutunan ang mga pangunahing kasanayan; sa halip, may malalim silang pagpapahalaga sa pagsusuri, kritikal na pag-iisip, at paghahanap ng higit pang mga oportunidad para sa pag-unlad. Ang kaugnayan nito sa <i>Pagtatamo ng Tamang Mindset</i> ay nagpapahiwatig na ang ganitong pagsisikap ay nagmumula sa isang positibong pananaw—isang growth mindset na nagtutulak sa kanila na patuloy na matuto at magpakahusay sa kanilang larangan.
Pag-unlad ng kasanayan tungo sa pangarap sa	Ayon sa Talahayan 2 sa ilalim ng tagapag	Talahayan 1, Pangarap at Aspirasyon Bilang Guro	<i>Merging-Converging</i>	Ang resulta ay ay nagpapakita ng mataas na pagpapahalaga sa

propesyon	pahiwatig Inisyatiba at Pansariling Direksyon aytem <i>number</i> 5.may inisyatiba akong paunlarin ang aking kasanayan upang maabot ang isang propesyon na antas. (M=4.30), na may marka na pinakamata	sa ilalim ng temang Pagtatamo ng Tamang <i>Mindset</i> at Aspirasyon Bilang Guro		patuloy na pag-unlad ng kasanayan upang maabot ang propesyon na antas (M = 4.30). Ipinapahiwatig nito na ang pagkakaroon ng inisyatiba sa sariling pag-unlad ay hindi lamang isang pangangailangan kundi isang pinahahalagahang prinsipyo na nagtutulak sa indibidwal na maging mas mahusay sa kanyang propesyon. Ang koneksyon nito sa <i>Pangarap at Aspirasyon Bilang Guro</i> ay nagpapahiwatig na ang pagsisikap na mapaunlad ang kasanayan ay nakaugat sa mas mataas na layunin—ang pagiging epektibo sa propesyon at ang patuloy na pagtupad sa mga pangarap na may kaugnayan sa edukasyon at pagtuturo.
-----------	--	--	--	---

Sa kwantitatibong bahagi, ayon sa Talahanayan 2 sa ilalim ng indicator ng Inisyatiba at Pansariling Direksyon, ang item 2 ("Kaya kong balansehin ang mga layunin na kailangan agad makamit at yung pangmatagalan") ay nakatanggap ng mataas na rating mula sa mga kalahok (M=4.24). Ipinapakita nito na may kakayahan ang mga mag-aaral na pamahalaan ang kanilang agarang at pangmatagalang layunin, na isang mahalagang aspeto ng epektibong pagkatuto. Gayunpaman, kaugnay nito, makikita sa Talahanayan 1 ang temang "Pagkakaroon ng Hamon sa Pagsasanay sa Loob ng Silid-Aralan", na nasa ilalim ng

"Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo." Ipinapakita ng kwalitatibong datos na sa kabila ng mataas na inisyatiba ng mga mag-aaral sa pagbabalanse ng kanilang mga layunin, nahaharap pa rin sila sa mga hamon sa aktwal na pagsasanay sa loob ng silid-aralan, tulad ng pamamahala sa klase at pagpapatupad ng epektibong estratehiya sa pagtuturo. mataas na rating mula sa mga kalahok ($M=4.24$). Ipinapakita nito na may kakayahan ang mga mag-aaral na pamahalaan ang kanilang agarang at pangmatagalang layunin, na isang mahalagang aspeto ng epektibong pagkatuto. Gayunpaman, kaugnay nito, makikita sa Talahanayan 1 ang temang "Pagkakaroon ng Hamon sa Pagsasanay sa Loob ng Silid-Aralan", na nasa ilalim ng "Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo." Ipinapakita ng kwalitatibong datos na sa kabila ng mataas na inisyatiba ng mga mag-aaral sa pagbabalanse ng kanilang mga layunin, nahaharap pa rin sila sa mga hamon sa aktwal na pagsasanay sa loob ng silid-aralan, tulad ng pamamahala sa klase at pagpapatupad ng epektibong estratehiya sa pagtuturo. Ang pagsasanib ng parehong datos ay nagpapahiwatig na bagaman may kakayahan silang magtakda at magbalanse ng kanilang mga layunin, may pangangailangan pa rin para sa mas malalim na paghahanda sa aktwal na pagtuturo.

Sa kwantitatibong bahagi, ayon sa Talahanayan 4 sa ilalim ng indicator ng Produktibidad at Pananagutan, ang item 3 ("Epektibo kong napapamahalaan ang oras at mga proyekto") ay nakakuha ng pinakamataas na rating mula sa mga kalahok ($M=4.26$). Ipinapakita nito na may mataas na antas ng kasanayan ang mga mag-aaral sa pamamahala ng oras at pagsasakatuparan ng kanilang mga gawain. Kaugnay nito, sa Talahanayan 1, lumitaw ang temang "Kahalagahan ng Time Management", na bahagi ng mas malawak na konsepto ng "Pamamahala ng Oras at Organisasyon sa Pag-aaral." Ipinapakita ng pagsasanib ng kwantitatibo at kwalitatibong datos na ang mahusay na pamamahala ng oras ay itinuturing na isang mahalagang kasanayan ng mga mag-aaral upang mapanatili ang kanilang produktibidad at pananagutan. Sa kwantitatibong bahagi, ayon sa Talahanayan 3 sa ilalim ng indicator ng Mga Kasanayan sa Panlipunan at Pang-kultural, ang item 2 ("Kaya kong makipag-ugnayan sa ibang tao nang may paggalang at propesyonalismo") ay nakakuha ng pinakamataas na rating mula sa mga kalahok ($M=4.44$). Kaugnay nito, sa Talahanayan 1, lumitaw ang temang "Pakikipagtulungan at Koordinasyon", na bahagi ng mas malawak na konsepto ng "Mahahalagang Kasanayan sa Akademikong Tagumpay." Ipinapakita ng pagsasanib ng kwantitatibo at kwalitatibong datos na ang kakayahang makipagtulungan at mapanatili ang propesyonalismo sa pakikitungo sa iba ay itinuturing na isang pangunahing kasanayan sa tagumpay ng isang mag-aaral.

Sa kwantitatibong bahagi, sa ilalim ng tagapagpahiwatig na Mga Kasanayan sa Panlipunan at Pang-kultural, partikular sa Talahanayan 3, ang item 1—"Alam ko kung kailan dapat makinig at kung kailan nararapat magsalita"—ay nakatanggap ng pinakamataas na rating mula sa mga kalahok ($M=4.42$). Ang resultang ito ay may kaugnayan sa kwalitatibong natuklasan sa Talahanayan 1, sa ilalim ng temang Mahahalagang Kasanayan sa Akademikong Tagumpay, kung saan lumitaw ang pagsasanib ng pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa kahalagahan ng epektibong komunikasyon. Ipinapakita ng parehong kwantitatibong at kwalitatibong datos ang convergence ng kanilang mga pananaw tungkol sa kahalagahan ng kakayahang makinig at magsalita sa tamang pagkakataon bilang isang mahalagang kasanayan para sa akademikong tagumpay.

Sa kwantitatibong bahagi, sa ilalim ng tagapagpahiwatig na Pamumuno at Pananagutan, partikular sa Talahanayan 5, ang item 1—"Kaya kong gamitin ang mga kasanayan sa pakikisalamuha at paglutas ng problema upang hikayatin at gabayan ang iba patungo sa isang layunin"—ay nakatanggap ng pinakamataas na rating mula sa mga kalahok ($M=4.32$). Ang resultang ito ay may kaugnayan sa

kwalitatibong natuklasan sa Talahanayan 1, sa ilalim ng temang Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago, kung saan lumitaw ang pagsasanib ng pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa kahalagahan ng pamumuno bilang isang paraan ng pag-unlad sa pamamagitan ng karanasan. Ipinapakita ng parehong kwantitatibong at kwalitatibong datos ang convergence ng kanilang mga pananaw tungkol sa papel ng pakikisalamuha at paglutas ng problema sa epektibong pamumuno, na nagsisilbing pundasyon para sa kanilang personal at propesyonal na paglago.

Sa kwantitatibong bahagi, sa ilalim ng tagapagpahiwatig na Pamumuno at Pananagutan, partikular sa Talahanayan 5, ang item 3—“Nakakapagbigay ako ng inspirasyon sa iba upang makamit nila ang kanilang pinakamahasag sa pamamagitan ng halimbawa at walang kapalit na pagtulong”—ay nakatanggap ng pinakamataas na rating mula sa mga kalahok ($M=4.30$). Ang resultang ito ay may kaugnayan sa kwalitatibong natuklasan sa Talahanayan 1, sa ilalim ng temang Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago, partikular sa Paglinang ng Pagtutulungan at Komunikasyon. Ipinapakita ng parehong kwantitatibong at kwalitatibong datos ang convergence ng pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa kahalagahan ng inspirasyonal na pamumuno at pagtutulungan bilang pundasyon ng personal at propesyonal na paglago.

Kabanata 4

DISKUSYON

Tinalakay sa kabanatang ito ang Kakayahan sa Sarili sa Paggamit ng Wikang Filipino ng mga Mag-aaral sa BSED Filipino gamit ang convergent parallel na pag-aaral. Sinuri ang antas ng kumpiyansa at kasanayan ng mga mag-aaral sa Filipino, pati na rin ang mga salik na nakakaaapekto rito. Pinagsama ang quantitative at qualitative na datos upang maunawaan ang kanilang karanasan, pananaw, at estratehiya sa pagpapalakas ng kakayahan sa wika at akademikong pagganap.

Antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mag-aaral ng edukasyon

Ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon ayon sa **Kakayahang Umangkop at Makibagay** ay **napakataas**, na nangangahulugang ito ay palaging naipapakita ng mga kalahok sa pag-aaral. Ipinapakita nito na ang mga mag-aaral ay may mataas na kakayahang mag-adjust sa iba't ibang sitwasyon, maging sa akademikong larangan o sa kanilang hinaharap na propesyon. Ang kanilang pagiging bukas sa pagbabago at kakayahang makibagay sa iba't ibang konteksto ay mahalagang aspeto ng kanilang pag-unlad bilang mga guro. Ang resulta ay nagpapahiwatig na ang kanilang kakayahang umangkop ay isang mahalagang kasanayan na maaaring magbigay sa kanila ng tagumpay sa kanilang buhay propesyonal at personal.

Ito ay konektado sa pag-aaral na isinagawa ni Askew, (2023) pinakita na bagama't karaniwang itinuturing na positibong katangian ang flexibility at adaptability, may mga hamon na maaaring makahadlang sa kanilang pag-unlad, kapwa sa indibidwal at organisasyon. Isa sa mga pangunahing balakid ay ang resistensya sa pagbabago, kung saan ang takot o kawalan ng tiwala sa mga bagong ideya at proseso ay maaaring magdulot ng pagkapigil sa inobasyon at paglago. Bukod dito, ang limitasyon sa mga mapagkukunan, tulad ng oras, pondo, o sapat na pagsasanay, ay maaari ring makaapekto sa kakayahan ng mga tao o organisasyon na umangkop sa mga pagbabago. Sa kabila nito, mahalagang kilalanin at tugunan ang mga hamong ito upang maitaguyod ang isang kultura ng pagkatuto, pagbabago, at pagiging bukas sa mga posibilidad.

Ayon kay Alat & Suar (2020) ang *flexibility at adaptability* sa edukasyon ay mahalagang salik sa pagtaguyod ng epektibong pagkatuto sa gitna ng patuloy na pagbabago sa mga pangangailangan ng mag-

aaral, teknolohiya, at lipunan. Ang *flexibility* sa edukasyon ay nagbibigay-daan sa mga guro at institusyon na mag-*adjust* sa iba't ibang estilo ng pagkatuto, paggamit ng makabagong teknolohiya, at pagbuo ng curriculum na nakatuon sa kasalukuyang realidad. Samantala, ang adaptability ay tumutulong sa mga mag-aaral at guro na harapin ang mga hamon ng modernong edukasyon, tulad ng online learning, hybrid na klase, at mga bagong paraan ng pagtuturo.

Ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon ayon sa **Inisyatiba at Pansariling Direksyon** ay napakataas, na nangangahulugang ang mga mag-aaral ay may kakayahang kumilos nang may kusa at itakda ang kanilang sariling layunin para sa pag-unlad. Ipinapakita nito na sila ay may mataas na antas ng pagiging responsable sa kanilang pagkatuto at propesyonal na paglago. Ang kanilang kakayahang magpursige at magpakita ng inisyatiba sa iba't ibang gawain ay nagpapahiwatig ng kanilang kahandaan para sa mas mataas na antas ng responsibilidad sa hinaharap nilang propesyon bilang mga guro.

Bukod dito, ang resulta sa pag-aaral ay konektado sa pag-aaral na isinagawa ni Daar & Jemadi (2020), pinakita na ang *Self-Directed Learning (SDL)* ay nagbibigay-diin sa inisyatiba at sariling direksyon ng mga mag-aaral, kung saan sila mismo ang nangangasiwa sa kanilang mga layunin sa pagkatuto. Sa ganitong proseso, nagiging aktibo ang mga mag-aaral sa pagpapalano, pagsasagawa, at pagsusuri ng kanilang pag-aaral, na may kaunting pangangailangan para sa tulong mula sa mga guro.

Isinaad sa pag-aaral nina Gurieva et al. (2023) na ang tamang kombinasyon ng inisyatiba at suporta ay nagpapahintulot sa mga mag-aaral o mga propesyonal na magtagumpay, magkaroon ng tamang direksyon, at magamit nang epektibo ang kanilang kakayahang maging independent. Sa ganitong paraan, nagiging mas produktibo at matagumpay ang mga indibidwal sa kanilang mga layunin at gawain.

Ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon ayon sa **Mga Kasanayan sa Panlipunan at Pang-kultural** ay napakataas, na nangangahulugang mahusay nilang naipapakita ang kakayahang makipag-ugnayan at makibagay sa iba't ibang social at cultural na konteksto. Ipinapakita ng resulta na ang mga mag-aaral ay may matibay na interpersonal skills, na mahalaga sa kanilang propesyon bilang mga guro. Ang kanilang kakayahang makipagtulungan, makipagkomunikasyon, at umunawa sa iba't ibang kultura ay nagpapahiwatig ng kanilang pagiging epektibong tagapagturo at lider sa hinaharap. Ang pag-*integrate* ng mga Kasanayang Panlipunan at Interkultural sa classroom management ay may malaking kahalagahan sa pagpapabuti ng *student engagement*, *conflict resolution*, at *cultural understanding*. Sa pamamagitan ng pagpapahalaga sa mga kultural na pinagmulan at *social identities* ng mga mag-aaral, nagiging mas inklusibo at sensitibo ang kapaligiran ng klase, na nagreresulta sa mas mataas na antas ng paglahok at motibasyon mula sa mga mag-aaral. Ang mga mag-aaral ay mas nakikinig at nagiging aktibo sa mga talakayan kung nararamdaman nilang ang kanilang mga pananaw at karanasan ay kinikilala at iginagalang (Aleksandrova, 2023).

Ang pag-unawa sa mga pagkakaibang kultural at sosyal na identidad ay nakakatulong sa pagtukoy ng mga ugat ng alitan at pagbuo ng mga stratehiya para sa mas maayos na resolusyon. Bukod pa rito, ang pagtutok sa cultural backgrounds ay nagsusulong ng mas malalim na cultural understanding, na nagpapalawak sa kamalayan ng mga mag-aaral tungkol sa mga iba't ibang kultura at nagpapalago ng mga *social* at *cross-cultural skills*. Ang lahat ng ito ay nag-aambag sa mas produktibong kapaligiran sa pagkatuto, kung saan ang lahat ng mag-aaral ay may pagkakataong magtagumpay at magtulungan sa isang mas maunawaan at respetadong *setting* (Aleksandrova, 2023).

Ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon ayon sa **Produktibidad at Pananagutan** ay napakataas, na nagpapakita ng kanilang kahusayan sa pagtatapos ng mga gawain nang

may kalidad at pagiging responsable sa kanilang mga tungkulin. Ipinapakita ng resulta na ang mga mag-aaral ay may mataas na antas ng disiplina, organisasyon, at pagiging maaasahan—mga katangiang mahalaga sa kanilang hinaharap na propesyon bilang mga guro. Ang kanilang dedikasyon sa epektibong pamamahala ng oras at pagsunod sa mga inaasahan ay nagpapahiwatig ng kanilang kahandaan para sa mas mataas na antas ng propesyonalismo sa larangan ng edukasyon.

Ito ay konektado sa pag-aaral ni Fiandi (2023). Ang pagkakaroon ng mga sistemang nagmomonitor at sumusukat sa pagganap ng mga institusyon ay nagpapahintulot sa mas malinaw na pagsusuri ng kanilang epekto sa mga mag-aaral at komunidad. Sa ganitong sistema, nagiging responsable ang mga edukasyonal na institusyon sa pagtutok sa kalidad ng kanilang mga serbisyo, pati na rin sa pagkakaroon ng mga konkreong resulta na nagsusustento sa kanilang pondo at kredibilidad.

Bukod dito, ayon kina Deming & Figlio (2020) ang pagkakaroon ng malinaw na pamamahala at pagsusuri ay nag-aambag sa mas mataas na kalidad ng edukasyon at pagsasanay, kaya't mas handa ang mga mag-aaral na harapin ang mga hamon sa kanilang mga karera. Sa pangkalahatan, ang productivity at accountability ay nagpapaigting ng tiwala sa mga institusyong pang-edukasyon, na mahalaga para sa pangmatagalang tagumpay ng mga mag-aaral at ng lipunan.

Ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon ayon sa **Pamumuno at Pananagutan** ay napakataas, na nangangahulugang mahusay nilang naipapamalas ang kakayahang manguna at gampanan ang kanilang mga responsibilidad. Ipinapakita ng resulta na ang mga mag-aaral ay may kakayahang gabayan at hikayatin ang iba patungo sa isang layunin, habang ipinapakita rin ang kanilang integridad at dedikasyon sa tungkulin. Ang ganitong katangian ay mahalaga sa kanilang hinaharap na propesyon bilang mga guro, kung saan inaasahan silang maging huwaran at tagapagturo na may malinaw na direksyon at pananagutan.

Ipinakita sa pag-aaral nina Kahila et al. (2024) na ang *leadership* sa edukasyon ay malalim na nauugnay sa konsepto ng responsibilidad, na humuhubog sa bisa at tagumpay ng mga kapaligiran ng pagkatuto. Ang mga epektibong lider sa edukasyon ay hindi lamang naggagabay sa kanilang mga institusyon kundi nag-iinstila rin ng malalim na pakiramdam ng *accountability* sa mga guro at mag-aaral. Ang mga lider sa edukasyon ay may tungkulin hindi lamang sa pagpapaunlad ng mga estratehiya at polisiya kundi pati na rin sa pagtutok sa kalidad ng pagtuturo at pagkatuto, at sa paggawa ng mga desisyon na may malasakit sa mga mag-aaral, guro, at buong komunidad.

Bukod dito, inilahad nina Stone-Johnson et al. (2023) ang pagpapalaganap ng responsibilidad sa loob ng paaralan ay nagdudulot ng mas mataas na antas ng motibasyon, pagganap, at pagtutulungan. Sa pamamagitan ng pagpapakita ng liderato na may malasakit at pananagutan, ang mga guro at mag-aaral ay nakakaramdam ng mas mataas na motibasyon at engagement, na nagiging sanhi ng mas magagandang resulta sa edukasyon. Sa pangkalahatan, ang leadership sa edukasyon ay isang mahalagang salik sa pagbuo ng isang positibong, makatarungan, at produktibong kapaligiran ng pagkatuto.

Ang antas ng kasanayan sa buhay at karera ng mga mag-aaral ng edukasyon ayon sa **Mga Etikal, Moral, at Espiritwal na Pagpapahalaga** ay napakataas, na nangangahulugang palagi nilang isinasaalang-alang ang tamang asal, integridad, at espirital na paninindigan sa kanilang mga desisyon at kilos. Ipinapakita ng resulta na ang mga mag-aaral ay may matibay na pundasyon ng etika at moralidad, na mahalaga sa kanilang propesyon bilang mga guro. Ang kanilang pagpapahalaga sa katarungan, respeto, at pananampalataya ay nagpapahiwatig ng kanilang kahandaan na maging huwarang tagapagturo na may makatao at makatarungang pananaw sa edukasyon at buhay.

Ang pag-aaral nina Abramov et al. (2022). binibigyang-diin ang kahalagahan ng pagpapalaganap ng mga etikal, moral, at espirital na halaga sa mga mag-aaral sa sekondaryang paaralan sa pamamagitan ng planadong edukasyon, aktibong pakikilahok, at tuloy-tuloy na pagsusuri, na naglalayong paunlarin ang kanilang karakter, pananampalataya, at pagka-makadiyos sa kabila ng mga sumusuporta at mga hadlang na mga salik.

Ayon kina Roganova et al. (2023) ang proseso ng pagtuturo ng mga halagang ito ay mahalaga upang matulungan ang mga mag-aaral na magtaglay ng matibay na moral compass, na magiging gabay nila sa kanilang mga desisyon at kilos sa hinaharap. Ang planadong edukasyon ay nagbibigay ng mga konkretong aralin at karanasan na nagpapaalala sa kahalagahan ng mga etikal at espirital na pamantayan, habang ang aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral ay nagpapalawak ng kanilang pag-unawa at nagiging daan sa pagpapalakas ng kanilang faith at piety. Ang tuloy-tuloy na pagsusuri ay nagsisiguro na ang mga konseptong ito ay ipinapatupad at pinapahalagahan sa buong proseso ng kanilang pagkatuto, tinutulungan silang magbago at mag-develop sa kanilang pagkatao.

Mga Karanasan Ng Mga Mag-Aaral Sa Edukasyon Sa Paglinang Ng Kasanayan Sa Buhay At Karera

Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo. Ipinapakita ng mga natuklasan ng pag-aaral na ang mga mag-aaral ng edukasyon ay humaharap sa iba't ibang hamon sa paghubog ng kanilang kasanayan sa pagtuturo, ngunit naipapamalas nila ang determinasyon at kakayahang umangkop upang malampasan ang mga ito. Kabilang sa mga pagsubok na kanilang kinakaharap ay ang pagpapaunlad ng epektibong estratehiya sa pagtuturo, pamamahala sa klase, at pagpapanatili ng kumpiyansa sa sarili bilang guro.

Sa pag-aaral nina Urgil et al. (2022), natuklasan na ang mga mag-aaral na nagpapakadalubhasa sa Filipino ay nahaharap sa mga suliranin sa pagsagot ng mga modyul dahil sa kakulangan ng digital na kagamitan at iba pang mapagkukunan, pati na rin ang limitadong gabay mula sa guro. Sa kabila nito, ipinakita ng pag-aaral na sa pamamagitan ng suporta ng mga guro at paggamit ng parehong asynchronous at synchronous na pagtuturo, nagagawang malampasan ng mga mag-aaral ang mga hamong ito

Samantala, sa pananaliksik ni Tuastomban (2024), sinuri ang epekto ng iba't ibang estratehiya sa pagtuturo, tulad ng pagsasadula at pangkatang talakayan, sa pasalitang partisipasyon ng mga mag-aaral sa loob ng silid-aralan. Bagamat hindi direktang tinukoy ang mga hamon sa paghubog ng kasanayan sa pagtuturo, ipinakita ng pag-aaral na ang paggamit ng angkop na estratehiya ay maaaring mapataas ang aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral, na isang mahalagang aspeto sa pag-unlad ng kanilang kasanayan bilang mga guro.

Pamamahala ng Oras at Organisasyon sa Pag-aaral. Ipinapakita ng pag-aaral na ang epektibong pamamahala ng oras at organisasyon ay mahalagang salik sa akademikong tagumpay ng mga mag-aaral ng edukasyon. Ang kanilang kakayahang magbalanse ng oras para sa pag-aaral, gawain sa paaralan, at iba pang responsibilidad ay nagpapakita ng mataas na antas ng disiplina at pagpapalano. Ang paggamit ng mga estratehiya tulad ng pagtatakda ng priyoridad, paggawa ng iskedyul, at pagsunod sa deadlines ay tumutulong sa kanila na mapanatili ang produktibidad at maiwasan ang pagkaantala ng gawain. Ang ganitong kasanayan ay hindi lamang nakakatulong sa kanilang kasalukuyang pag-aaral kundi nagsisilbing pundasyon para sa kanilang pagiging epektibong guro sa hinaharap.

Ipinapakita ng mga pag-aaral na ang epektibong pamamahala ng oras at organisasyon ay may positibong epekto sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ayon sa pananaliksik nina Swart et al. (2020), may makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng kasanayan sa pamamahala ng oras at tagumpay sa akademiko;

ipinapakita nito na ang mga mag-aaral na may mahusay na time management ay mas nagtatagumpay sa kanilang pag-aaral.

Samantala, ipinakita sa pag-aaral nina Mercanlioglu (2010) na ang mga mag-aaral na hindi gumagamit ng mga estratehiya sa pagtitipid ng oras ay may makabuluhang mas mababang akademikong resulta kumpara sa mga mag-aaral na gumagamit ng mga taktika sa pamamahala ng oras, na nagpapahiwatig na ang epektibong pamamahala ng oras ay mahalaga sa pag-abot ng mataas na marka.

Mahahalagang Kasanayan sa Akademikong Tagumpay. Ipinapakita ng pag-aaral na may ilang mahahalagang kasanayan na mahalaga sa pagtatamo ng akademikong tagumpay ng mga mag-aaral ng edukasyon. Kabilang dito ang epektibong komunikasyon, kritikal na pag-iisip, pamamahala ng oras, at kakayahang umangkop sa iba't ibang sitwasyon. Ang mga kasanayang ito ay hindi lamang nakakatulong sa kanilang akademikong pagganap kundi nagsisilbing pundasyon sa kanilang propesyonal na paglago. Sa pamamagitan ng tamang disiplina, organisasyon, at aktibong pakikilahok sa pagkatuto, nagkakaroon sila ng mas matibay na pundasyon upang maging epektibo at responsableng guro sa hinaharap.

Ayon sa pag-aaral ni Mamilic (2019), natuklasan na ang mataas na antas ng kasanayang pangkomunikasyon ng mga guro ay may positibong ugnayan sa antas ng pakikipag-ugnayan ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino. Ipinapakita nito na ang epektibong komunikasyon ay mahalaga sa paglinang ng aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral sa klase.

Samantala, sa pananaliksik nina De Leon et al. (2024), binigyang-diin ang iba't ibang salik sa pagpapaunlad ng kakayahang pangwika at pangkomunikasyon ng mga Filipino major. Ang pag-aaral na ito ay nagbigay ng gabay tungo sa epektibong pagtuturo, na nagpapakita ng kahalagahan ng mga kasanayang ito sa akademikong tagumpay ng mga mag-aaral.

Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago. Ipinapakita ng pag-aaral na ang pagtuturo ay hindi lamang isang propesyon kundi isang patuloy na proseso ng personal at propesyonal na pag-unlad. Sa pamamagitan ng kanilang pagsasanay at karanasan, nalilintang ng mga mag-aaral ng edukasyon ang mahahalagang kasanayan tulad ng pamumuno, komunikasyon, at kritikal na pag-iisip. Bukod dito, ang kanilang pagkakalantad sa iba't ibang hamon sa pagtuturo ay nagpapalakas ng kanilang dedikasyon, pananagutan, at kakayahang umangkop. Ang pagtuturo ay nagbibigay-daan sa kanilang patuloy na pagkatuto, hindi lamang bilang mga guro kundi bilang mga indibidwal na may mahalagang papel sa paghubog ng kinabukasan ng kanilang mga mag-aaral at ng lipunan.

Ayon sa pag-aaral nina Talafian et al. (2023), ang isang responsibong propesyonal na pag-unlad na nakatuon sa mga pangangailangan ng mga guro ay nagtataguyod ng kanilang paglahok sa mga komunidad ng pagsasanay, na nagpapalakas ng kanilang pedagogical at instructional na kasanayan.

Samantala, binigyang-diin nina Pesina (2025) ang papel ng mentoring software sa edukasyon, na nagpapakita kung paano nito mapapabuti ang tradisyunal na mentoring practices sa pamamagitan ng structured goal setting at progress monitoring, na nag-aambag sa propesyonal na paglago ng mga guro.

Pagtatamo ng Tamang Mindset at Aspirasyon Bilang Guro. Ipinapakita ng pag-aaral na ang pagkakaroon ng tamang *mindset* at malinaw na *aspirasyon* ay mahalaga sa paghubog ng epektibong guro. Ang positibong pananaw sa pagtuturo, kasama ang dedikasyon at pagiging bukas sa patuloy na pagkatuto, ay nagpapalakas ng kanilang kumpiyansa at kakayahang harapin ang mga hamon sa edukasyon. Ang pagkakaroon ng layunin na maging inspirasyon sa kanilang mga mag-aaral ay nagtutulak sa kanila na paunlarin ang kanilang kaalaman, kasanayan, at propesyonalismo. Sa pamamagitan ng tamang *mindset* at mataas na *aspirasyon*, nagkakaroon sila ng mas matibay na pundasyon upang maging epektibo at responsableng tagapagturo sa hinaharap.

Tinalakay sa pag-aaral ni Gime (2023) ang pangangailangan ng mga guro sa Senior High School na paunlarin ang kanilang kaalaman at kasanayan upang maging epektibo sa pagtuturo. Binibigyang-diin dito na ang patuloy na pagkatuto at pag-unlad ng mga guro ay mahalaga sa pagpapabuti ng kalidad ng edukasyon.

Ayon kay Llanes (2019) bagamat nakatuon sa mga mag-aaral, ipinapakita ng pag-aaral na ito na ang mataas na tiwala sa sarili ay may positibong epekto sa pagganap sa akademiko. Maaaring iugnay ito sa mga guro, kung saan ang pagkakaroon ng positibong pananaw at mataas na self-esteem ay maaaring magdulot ng mas epektibong pagtuturo at mas mataas na kalidad ng edukasyon.

Kabanata 5

KONKLUSYON AT REKOMENDASYON

Ipinapakita sa kabanatang ito ang konklusyon at rekomendasyon batay sa mga natuklasan ng pag-aaral na tumutulong sa pagpapalakas ng kakayahan sa sarili sa paggamit ng Wikang Filipino ng mga mag-aaral sa Education. Ang saklaw ng sumusunod na konklusyon ay limitado sa konteksto ng pag-aaral.

Konklusyon

Batay sa mga natuklasan ng pag-aaral, nabuo ang sumusunod na konklusyon:

Una, ang antas ng kakayahan sa sarili ng mga mag-aaral sa paggamit ng Wikang Filipino ay mataas sa iba't ibang aspekto tulad ng kumpiyansa sa pagsasalita, kasanayan sa pagsusulat, at kahusayan sa pagbasa at pakikinig. Ipinapakita nito na ang mga mag-aaral sa Education ay may matibay na pundasyon sa kanilang paggamit ng wika sa akademiko at propesyonal na larangan.

Ikalawa, natuklasan ng pag-aaral ang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng kakayahan sa sarili ng mga mag-aaral at ang kanilang akademikong pagganap gamit ang Mean, Standard Deviation, at Pearson r. Ipinapakita ng mga resulta na ang mataas na antas ng kakayahan sa sarili ay may positibong kaugnayan sa tagumpay sa pagkatuto ng Wikang Filipino.

Ikatlo, isinagawa ang tematikong pagsusuri sa mga sagot ng mga mag-aaral sa isinagawang malalimang panayam (IDI). Ang resulta nito ay nagbigay ng higit pang impormasyon hinggil sa kanilang mga karanasan sa paglinang ng kasanayan sa buhay at karera bilang mag-aaral ng edukasyon. Napag-alaman na may iba't ibang hamon ang kanilang kinakaharap, batay sa sumusunod na mga tema: Pagharap sa Hamon sa Paghubog ng Kasanayan sa Pagtuturo, Pamamahala ng Oras at Organisasyon sa Pag-aaral, Mahahalagang Kasanayan sa Akademikong Tagumpay, Pagtuturo Bilang Landas ng Personal at Propesyonal na Paglago, Pagtatamo ng Tamang Mindset at Aspirasyon Bilang Guro.

Panghuli, ang parehong resulta mula sa kwantitatibo at kwalitatibong bahagi ng pag-aaral ay nagpapatunay na may mahalagang papel ang kakayahan sa sarili sa pagkatuto ng Wikang Filipino sa tagumpay ng mga mag-aaral sa larangan ng edukasyon.

Rekomendasyon

Batay sa mga natuklasan ng pag-aaral, iminumungkahi na palakasin ang sistema ng pagbibigay ng pidbak ng guro upang higit pang mapaunlad ang kasanayan at interes ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng Wikang Filipino. Upang maisakatuparan ito, mahalagang bigyan ng pagsasanay ang mga guro sa pagbibigay ng epektibong pidbak—hindi lamang sa anyong negatibong puna kundi pati na rin sa mga positibong komento na maaaring magpalakas ng loob ng mga mag-aaral. Maaaring ipatupad ang mga workshop at seminar na magtuturo sa mga guro kung paano balansehin ang pagtatama ng pagkakamali at pagbibigay ng pampasiglang puna upang mahikayat ang mas aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa klase. Bukod dito, hinihikayat din ang mga guro na maglaan ng regular na oras para sa konsultasyon upang matulungan

ang mga mag-aaral na lubos na maunawaan ang kanilang mga pagkukulang at kung paano nila ito maisasaayos.

Dagdag pa rito, iminumungkahi na isulong ang isang mas inklusibo at suportadong kapaligiran sa pagkatuto sa pamamagitan ng pagbibigay-diin sa halaga ng mabuting komunikasyon sa pagitan ng guro at mag-aaral. Ang paggamit ng iba't ibang estratehiya sa pagbibigay ng pidbak, tulad ng pagsusulat ng detalyadong mungkahi sa mga gawaing akademiko o personal na pakikipag-usap sa mga mag-aaral, ay maaaring makatulong sa kanilang pag-unlad. Bukod dito, maaaring ipatupad ng mga institusyong pang-edukasyon ang mga patakaran na nagtataguyod ng malinaw, makabuluhan, at nakabubuo ng kumpiyansang pidbak upang mapalakas ang motibasyon ng mga mag-aaral sa patuloy na pagkatuto ng Wikang Filipino. TALASANGGUNIAN

Alcívar, S. N. B., Alcívar, G. J. B., Pinargote, Á. M. K., Mendoza, L. a. C., & Cobeña, M. C. I. (2024). Self-regulation in learning English as a foreign language in students of Upper Basic in a Fiscomisional School of Manta. *Ciencia Latina Revista Científica Multidisciplinar*, 8(4), 1552–1572. https://doi.org/10.37811/cl_rcm.v8i4.12395

Angrist, N., & Meager, R. (2023). Implementation matters: Generalizing treatment effects in education. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.4487496>

Apriyani, N. (2023). Management implementation in education. *Jurnal Diskursus Islam*, 11(3), 285–293. <https://doi.org/10.24252/jdi.v11i3.35690>

Aula, F. D. (2024). Pengukuran dan Evaluasi dalam Pembelajaran. *Jurnal Pendidikan Guru Madrasah Ibtidaiyah*, 2(1), 42–56. <https://doi.org/10.59829/yax8bz92>

Bantilan, J. C., Deguito, P. O., Otero, A. S., Regidor, A. R., & Junsay, M. D. (2023). Strategic Planning in Education: A Systematic Review. *Asian Journal of Education and Social Studies*, 45(1), 40–54. <https://doi.org/10.9734/ajess/2023/v45i1976>

Bhattacharya, N. (2022). A longitudinal study to understand university students' searching as a learning process. *Proceedings of the Association for Information Science and Technology*, 59(1), 404–409. <https://doi.org/10.1002/pa2.642>

Bryce, I., Horwood, N., Cantrell, K., & Gildersleeve, J. (2022). Pulling the Trigger: A Systematic Literature Review of Trigger Warnings as a Strategy for reducing Traumatization in Higher Education. *Trauma Violence & Abuse*, 24(4), 2882–2894. <https://doi.org/10.1177/15248380221118968>

Camargo-Torres, M. D., Chong-Barreiro, M. C., Cáceres-Mesa, M. L., & Moreno-Tapia, J. (2023). Evaluación educativa y motivación escolar en educación superior. *Deleted Journal*, 6(3), 191–197. <https://doi.org/10.62452/ect2h384>

Dien, T. T., Van Trung, L., & Thai-Nghe, N. (2020). An approach for semantic-based searching in learning resources. *ResearchGate*, 31, 183–188. <https://doi.org/10.1109/kse50997.2020.9287798>

Din, A. G. B. M., Zabidin, M. a. R. B., Tahawi, A. R. M. A., Din, O. B. M., & Aawi, F. (2023). Educational Assessment: Its Types and Outcomes: A Bibliometric Analytical study. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 13(11). <https://doi.org/10.6007/ijarbss/v13-i11/19516>

Farida, F., Ningsih, D., & Pahrudin, A. (2024). Optimizing Educational Processes: Strategies for enhanced primary and secondary education implementation. *Tarbawi Jurnal Keilmuan Manajemen Pendidikan*, 10(01), 103–112. <https://doi.org/10.32678/tarbawi.v10i01.9972>

Gökteke, Z., & Ocak, G. (2024). THE CONCEPT OF SELF-REGULATION AND ITS PLACE AND IMPORTANCE IN EDUCATIONAL SCIENCES. *European Journal of Education Studies*, 11(1). <https://doi.org/10.46827/ejes.v11i1.5160>

- Guemmat, K. E., & Ouahabi, S. (2019). Towards a new educational search engine based on hybrid searching and indexing techniques. *ResearchGate*. <https://doi.org/10.1109/icssd47982.2019.9002729>
- Hidayat, A. S. H., & Nurmila, I. S. (2024). Strategic planning in realizing effective schools in vocational schools. *EDUKATIF JURNAL ILMU PENDIDIKAN*, 6(3), 2895–2907. <https://doi.org/10.31004/edukatif.v6i3.6704>
- Hilyatussu'ada, H., & Khusnia, A. (2024). Pendekatan uswah hasanah dan pengaruhnya terhadap regulasi diri siswa. *Lentera Indonesian Journal of Multidisciplinary Islamic Studies*, 6(1), 91–107. <https://doi.org/10.32505/lentera.v6i1.5795>
- Jannah, S. S. F. J., & Widyanti, N. E. (2024). Assessment of knowledge competency achievement. *Journal of Scientific Research Education and Technology (JSRET)*, 3(2), 881–889. <https://doi.org/10.58526/jsret.v3i2.429>
- Järvelä, S., & Hadwin, A. (2024). Triggers for self-regulated learning: A conceptual framework for advancing multimodal research about SRL. *Learning and Individual Differences*, 115, 102526. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2024.102526>
- Junaštková, J. (2023). Self-regulation of learning in the context of modern technology: a review of empirical studies. *Interactive Technology and Smart Education*, 21(2), 270–291. <https://doi.org/10.1108/itse-02-2023-0030>
- Kazuhiro, K. (2020). Receiving device and receiving method. *SciSpace - Paper*. <https://typeset.io/papers/receiving-device-and-receiving-method-4buha6ku2s>
- Kusumawati, N. E. (2024). Strategic Planning in Education: A Bibliometric analysis. *Evolutionary Studies in Imaginative Culture*, 1815–1829. <https://doi.org/10.70082/esiculture.vi.1597>
- Laila, N. L., Nabila, N. A., & Widyanti, N. E. (2024). Konsep Dasar Evaluasi. *Deleted Journal*, 2(5), 252–262. <https://doi.org/10.61132/jmpai.v2i5.536>
- Manfred, C., Dominik, S., Patricia, G. M., & Iurii, V. (2021). Receiving structure, textile reinforced component and method for producing said component. *SciSpace - Paper*. <https://typeset.io/papers/receiving-structure-textile-reinforced-component-and-method-3tvhq3xm29>
- Maulana, M. I., Mustiningsih, N., Timan, A., Firdaus, K. I., Riberu, K., & Hudaya, S. (2020). Implementation of Problem Based Learning and Problem-Solving Models in Student Learning. *ResearchGate*. <https://doi.org/10.2991/assehr.k.201214.259>
- Merlita, L., Hermasyah, H., Nopianti, V., Kardiyo, K., & Dewi, D. E. C. (2024). Good education planning as an effort to improve the quality of education in the digital era. *AL IMARAH JURNAL PEMERINTAHAN DAN POLITIK ISLAM*, 9(1), 68. <https://doi.org/10.29300/imr.v9i1.4885>
- Mitchell, L. (2024). Courting controversy: the use of trigger warnings in teaching human rights law. *The Law Teacher*, 58(2), 168–185. <https://doi.org/10.1080/03069400.2024.2313374>
- Moilanen, K. L. (2024). Self-regulation. In *Elsevier eBooks* (pp. 444–457). <https://doi.org/10.1016/b978-0-323-96023-6.00080-4>
- Moore, S., Bier, N., & Stamper, J. (2024). Assessing Educational quality: Comparative analysis of crowdsourced, expert, and AI-Driven rubric applications. *Proceedings of the AAAI Conference on Human Computation and Crowdsourcing*, 12, 115–125. <https://doi.org/10.1609/hcomp.v12i1.31606>
- Natesan, S. M., Stehman, C., Shaw, R., Story, D., Krzyzaniak, S. M., & Gottlieb, M. (2019). Curated Collections for Educators: Five Key Papers about Receiving Feedback in Medical Education. *Cureus*. <https://doi.org/10.7759/cureus.5728>

- Noriaki, T. (2020). Receiving circuit, receiving apparatus and receiving method. *SciSpace - Paper*. <https://typeset.io/papers/receiving-circuit-receiving-apparatus-and-receiving-method-20yimupttc>
- Penales, L. G. (2024). Receiving Teachers' Attitudes and Educational Practices Toward the Inclusion of Learners with Special Needs Education in the Division of Bacoar City: Basis for an Upskilling Program. *International Journal for Multidisciplinary Research*, 6(3). <https://doi.org/10.36948/ijfmr.2024.v06i03.22520>
- Pineda, J. E., & Javier, R. M., Jr. (2023). Self-regulation among state university students in an online learning environment. *International Journal of Social Science and Human Research*, 06(06). <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v6-i6-15>
- Reche, J. R. F., & Mendes, I. N. (2024). AVALIAÇÃO DE PROJETOS EDUCATIVOS. *RCMOS - Revista Científica Multidisciplinar O Saber*, 1(8). <https://doi.org/10.51473/rcmos.v1i8.2021.505>
- Rismayanti, R., Mustofa, R. F., & Agustian, D. (2023). HUBUNGAN SELF DEVELOPMENT DENGAN SELF REGULATED LEARNING PESERTA DIDIK PADA PEMBELAJARAN BIOLOGI. *KHAZANAH PENDIDIKAN*, 17(2), 312. <https://doi.org/10.30595/jkp.v17i2.17943>
- Sievertsen, H. H. (2023). Assessments in education. *Oxford Research Encyclopedia of Economics and Finance*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190625979.013.846>
- Siregar, R. S. K. (2023). PENGERTIAN DAN KEDUDUKAN EVALUASI DALAM PEMBELAJARAN. *Deleted Journal*, 1(1), 101–114. <https://doi.org/10.62214/jayu.v1i1.116>
- Soicher, R. N., Becker-Blease, K. A., & Bostwick, K. C. P. (2020). Adapting implementation science for higher education research: the systematic study of implementing evidence-based practices in college classrooms. *Cognitive Research Principles and Implications*, 5(1). <https://doi.org/10.1186/s41235-020-00255-0>
- Swe, T. M. M., Hadiyanto, H., & Yahya, Y. (2023). The Educational Planning and Development. *Pedagogi Jurnal Ilmu Pendidikan*, 23(2), 162–166. <https://doi.org/10.24036/pedagogi.v23i2.1793>
- Teng, M. F. (2023). 10 Self-Regulation. In *De Gruyter eBooks* (pp. 201–222). <https://doi.org/10.1515/9781614514749-010>
- Tormo-Carbó, G., Seguí-Mas, E., & Oltra, V. (2024). Education first? Triggering vs jeopardising entrepreneurial intentions. *Education + Training*. <https://doi.org/10.1108/et-10-2023-0420>
- Wasserman, J. A., & Browne, B. J. (2021). On triggering and being triggered: civil society and building brave spaces in medical education. *Teaching and Learning in Medicine*, 33(5), 561–567. <https://doi.org/10.1080/10401334.2021.1887740>
- Yigit-Sert, S., Altingovde, I. S., Macdonald, C., Ounis, I., & Ulusoy, Ö. (2020). Explicit diversification of search results across multiple dimensions for educational search. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 72(3), 315–330. <https://doi.org/10.1002/asi.24403>
- Yuhang, Z. (2019). Internet-based education information searching system. *SciSpace - Paper*. <https://typeset.io/papers/internet-based-education-information-searching-system-waft2c7ylz>
- Zafar, Q., Nazish, A., Iqbal, J., & Ali, A. (2024). Investigate How Self-Regulation Strategies can Enhance Student Autonomy, Motivation, and Long-Term Learning Outcomes. *Journal of Policy Research*, 10(3), 377–386. <https://doi.org/10.61506/02.00356>
- Zhou, M. (2023). Significance of Assessment in Learning: The role of Educational Assessment Tools. *Science Insights Education Frontiers*, 18(2), 2881–2883. <https://doi.org/10.15354/sief.23.co215>